

VERGADERING VAN 30 MEI 2012

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel
Mevrouw A. Postma (agendapunt 1a)

Aanwezig: de dames C.E. Bloemhoff (PvdA) *tot 8c*, M. Dekker (PvdA), E. van Lente (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD) *vanaf 17.10 uur*, A. Postma (GroenLinks), L.I. van der Vegt (GroenLinks), G.E.J. Copini-van der Meulen (D66), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), L.R. van Gijlswijk (SP), H. Rademaker (SP), A. Kuik (CDA) en I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en de heren A. de Rooij (PvdA), J. Spakman (PvdA), R.O. Martens (PvdA), W. Moes (PvdA), R. van der Schaaf (PvdA), A. Rutte (VVD), D. Jager (VVD) *niet bij 7a*, J. Evenhuis (VVD), J.M. van Keulen (VVD), M.D. Blom (VVD), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks), A. Sijbolts (Stadspartij), G.J.D. Offerman (Stadspartij), R.P. Prummel (Stadspartij), E. Eikenaar (SP), J.P. Dijk (SP), H.J.M. Akkermans (D66), J.H. Luhoff (D66), P.S. de Rook (D66), J. Seton (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie), J.P.A. van Rooij (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer M.A. Ruys

Wethouders: de dames C.T. Dekker (GroenLinks), E.M. Pastoor-Meulman (PvdA) en J.A. Visscher (SP) en de heren T. Schroor (D66), F. de Vries (PvdA)

Afwezig m.k.: de heer J. Bolhuis (Stadspartij)

Insprekers: geen aanmeldingen

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De VOORZITTER: Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen van 30 mei 2012 (15.00 uur). Ik heb geen berichten van verhindering binnengekregen, hoewel met name bij de fractie van GroenLinks ... Ik hoop dat men nu binnenkomt.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik moet melden dat mijn college de heer Bolhuis wegens ziekte de vergadering niet zal kunnen bijwonen.

De VOORZITTER: Dan is er toch bericht van verhindering van het lid Bolhuis binnengekomen. Ik kom zo bij het vaststellen van de agenda, maar ik moet ook de gasten van de raad welkom heten. Het zijn deelnemers aan de cursus Lokale politiek. Leuk dat u er bent. Hopelijk steekt u ook hier wat op. Het belooft een boeiende raadsvergadering te worden en ik hoop dat u er ook een beetje van geniet.

De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, excuus. Ik ben het vergeten te melden in het presidium, maar mevrouw Koebrugge komt wat later in verband met een tentamen. Wij wensen haar daarmee natuurlijk veel succes. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is ook melding gemaakt van het feit dat mevrouw Koebrugge wat later in deze vergadering arriveert.

Er is een verzoek tot het houden van een interpellatie binnengekomen van VVD en CDA. Het betreft de uitspraken van wethouder De Vries in een interview in het Dagblad van het Noorden, onder andere over de RegioTram en de rol van de provincie hierin. Ik veronderstel dat u dat verzoek zou willen honoreren. Ik stel u dan voor om het als agendapunt 1a toe te voegen, waarbij de nummering van latere agendapunten natuurlijk verandert. Het betekent dat wij al dadelijk de interpellatie gaan houden.

Leden van de raad, wij ontvingen bericht dat op 11 mei oud-raadslid en oud-VVD-afdelingsvoorzitter Hein Groothuis is overleden. Hij zat van 1994 tot 1998 namens de VVD in de gemeenteraad. Hij beheerde namens zijn fractie de portefeuilles Ruimtelijke Ordening en Bestuurszaken. Hein Groothuis stond bekend als een integer, wijs en bescheiden raadslid. Ik denk dat de volledige raad hem wil herdenken voor zijn inzet voor deze raad.

Dan schors ik de vergadering voor een enkel ogenblik.

Mevrouw Postma vervangt burgemeester Rehwinkel als voorzitter.

1.a.: Interpellatiedebat betreffende de uitspraken van Frank de Vries in Dagblad van het Noorden

De VOORZITTER: Dan heropen ik de vergadering en gaan wij door met het zojuist aangekondigde agendapunt, het interpellatieverzoek van CDA en VVD naar aanleiding van het interview van wethouder De Vries in het Dagblad van zaterdag. Het woord is zo meteen als eerste aan de interpellanten. De spreektijd die u gaat gebruiken, gaat van uw reguliere spreektijd af. U mag gebruiken zoveel u wilt, maar dan weet u dat in ieder geval alvast. Volgens mij kunnen we dan beginnen. Ik geef het woord aan een van de interpellanten. Ik kijk even en het wordt als eerste de heer Van Keulen, VVD. Ga uw gang.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Een bijzonder interview met de heer De Vries afgelopen zaterdag in het Dagblad van het Noorden. Ik wil beginnen met een compliment voor de inhoud. Ik denk dat er een paar buitengewoon zinnige woorden zijn opgetekend uit de mond van de wethouder. Maar goed, het proces en hoe we daar nu gekomen zijn, dat heeft nogal wat vragen opgeroepen. Ik ga ze niet allemaal herhalen, u heeft ze allemaal van ons gehad. Het was ook wel opvallend dat hij de provincie eigenlijk schoffeerde. Daar hebben we toch wel grote moeite mee en we willen daar ook graag opheldering over. Een ander opvallend fenomeen in dezen was niet zozeer het interview zelf, maar ook de reacties die daarop kwamen. SP en D66 duikelden zo'n beetje over elkaar heen om te verkondigen dat ze het een uitstekend verhaal vonden van de wethouder. Ik trek hieruit de conclusie dat in elk geval een deel van de huidige coalitie mentaal afscheid heeft genomen van de RegioTram. Bij de Partij van de Arbeid constateren we toch ook een bepaalde vorm van verdeeldheid. Ik hoop dat de heer De Rooij in zijn termijn daar wat duidelijkheid over wil verschaffen. Voorzitter, tot zover. De heer Seton zal verder ingaan op de relatie met de provincie en de verdere inhoudelijke zaken hieromtrent. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord nu aan de heer Seton van het CDA. Ga uw gang.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Het CDA heeft gemengde gevoelens over de uitspraken van Frank de Vries. We zijn positief over de koppeling die hij legt tussen de tram en de gemeentelijke financiën. Zoals het nu is, kan de tram niet. Daarin geeft hij een signaal af dat veel lijkt op eerdere woordvoeringen van het CDA. We zijn voorstander van de tram, maar het moet financieel wel verantwoord zijn. Dus dat is winst. Het is daarbij wel interessant om te kijken in welke hoedanigheid de heer De Vries die uitspraken nu gedaan heeft. Als voorman van de Partij van de Arbeid of als wethouder? Als het als wethouder is, dan ligt de bal bij het college. Het is toch een ander geluid dan we tot nu toe van het college hebben gehoord. Daar graag een reactie op. Als hij het als voorman van de Partij van de Arbeid heeft gedaan, dan ligt de bal meer bij de PvdA-fractie. Misschien kunnen we daar inderdaad een reactie op krijgen.

Tot zover het goede nieuws, want het brengen van deze boodschap ging gepaard met nogal wat wapengekletter: 'gebrek aan regie', 'gebrek aan daadkracht' en 'er gebeurt niets bij de provincie'. Dat is lastig, als je een paar zinnen later diezelfde provincie wilt aanspreken op de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de tram. Dat gaat niet werken. Dit blijkt ook wel, want na een paar dagen bedenktijd kwalificeren GS de uitspraken als 'beschamend' en is De Vries 'uit de bocht gevlogen'. En als de verhoudingen nou goed waren, maar we hebben eenzelfde discussie gehad bij het Forum en laatst nog bij het museum. Je zou de uitspraken van De Vries kunnen zien als kwistig zout strooien in nog verse wonden en dat gaat ook niet helpen. En in hoeverre was er al een kopje koffie gedronken door de burgemeester en de commissaris?

Als derde de timing. De hele raad zit toe te werken naar een voorjaarsbrief, waarin we de verschillende bezuinigingsopties, waarvan de tram er één is, integraal zouden afwegen. Hoe kan je dan voordat het college de voorjaarsbrief heeft vastgesteld met zo'n verhaal naar buiten komen? Of het is heel naïef of het is met voorbedachten rade geweest. In beide gevallen leg je een bom onder de tram of een bom onder het college. Dat kan zo'n ervaren wethouder toch niet overkomen? Ten slotte: neemt het college afstand van deze uitlatingen of niet? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan wij naar burgemeester Rehwinkel voor de beantwoording namens het college.

Burgemeester REHWINKEL: Dank u wel, voorzitter. Ik blader nog wel eens door het collegeprogramma. Met alle financieel-economische ontwikkelingen van de afgelopen jaren heb je dan op momenten het gevoel dat het collegeprogramma – op momenten dus – zo gedateerd is als de Heidelberger catechismus. Ik vind die tenminste redelijk gedateerd.

De heer SETON (CDA): Voorzitter.

Burgemeester REHWINKEL: U ook hoop ik.

De heer SETON (CDA): Dat is een grapje zeker?

Burgemeester REHWINKEL: Nou, waar de katholieke mis werd veroordeeld in de Heidelberger catechismus, lijkt het mij dat u ook vindt dat deze gedateerd is.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Constaceert de burgemeester hier nu dat het collegeprogramma echt gedateerd is of maakt hij een grapje? Want volgens mij is het collegeprogramma al gedateerd sinds het moment dat het werd opgesteld.

Burgemeester REHWINKEL: Dat is dan weer uw opvatting en u luistert ook niet goed, want ik sprak over sommige momenten. U zult toch ook niet kunnen ontkennen dat het collegeprogramma met de financieel-economische ontwikkelingen van de laatste jaren toch inmiddels in een heel ander daglicht is komen te staan. Het collegeprogramma gaat bijvoorbeeld nog uit van koopkrachtcijfers met groei. Ik herinner me bijvoorbeeld ook dat het collegeprogramma spreekt van een kwaliteitssprong, die de tram voor het openbaar vervoer zal betekenen. We moeten constateren dat na een aantal jaren, een paar jaar later, sprake is van een heel andere situatie met bijvoorbeeld stagnatie op de woningmarkt en stilgevallen verkoop van bedrijventerreinen, waardoor we meer dan 120 miljoen euro hebben moeten afboeken. Dat is toch wel een heel andere situatie. Ik neem aan dat wethouder De Vries ook tegen de achtergrond van die situatie zijn interview heeft gegeven. Op zijn minst ...

De VOORZITTER: De heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, dank u wel. De crisis loopt sinds 2009. Dus ja, er is wat veranderd. Maar u kunt niet zeggen dat op het moment dat dit collegeprogramma werd opgesteld, er nog geen sprake was van crisis.

Burgemeester REHWINKEL: Dat heb ik ook niet gezegd. Ik heb gezegd dat de crisis ...

De heer VAN KEULEN (VVD): Dan constateer ik dat het programma vanaf het begin al gedateerd was.

Burgemeester REHWINKEL: Nee, u luistert slecht. Ik heb gezegd dat het collegeprogramma inmiddels in een heel ander licht staat door de financieel-economische ontwikkeling van de laatste jaren. Ik heb daarbij genoemd dat we bijvoorbeeld voor meer dan 120 miljoen euro hebben moeten afboeken. Daar was toch in 2009 nog echt geen sprake van. Wat ik inmiddels zei is dat de heer De Vries neem ik aan ook tegen die achtergrond zijn interview heeft gegeven. Op zijn minst moeten we denk ik constateren dat de boodschap goed is overgekomen. Maar het is ook goed om bij aanvang van dit betoog te zeggen dat we ook moeten constateren dat de verhouding met de provincie geschaad is. Wij betreuren dat als college. Ik kom daar zo dadelijk ook nog op terug. Het is van belang om aan herstel van verhoudingen te werken. Voor zover er in het vervolg van uw betogen vanuit de raad zorg zou zijn, dan begrijpen wij die zorg.

Dan kom ik tot beantwoording van de vragen, voorzitter. Zoals wethouder De Vries volgens mij ook zelf in het interview heeft aangegeven, heeft hij dat als politiek leider van de Partij van de Arbeid gedaan. Ik heb nog eens even gekeken en ben de woorden 'partijleider' en 'politiek leider' een aantal keren tegengekomen. Ik ben de woorden 'politieke voorman' tegengekomen. Ik ben het woord 'PvdA'er' tegengekomen. Dus als partijleider van de stadse PvdA. Inderdaad lijkt het mij dan ook, zoals de heer Seton veronderstelde, dat eventuele reacties niet zozeer bij mij vandaan moeten komen, maar op een

andere manier moeten worden gegeven. Collegeleden zijn in de loop van vrijdag geïnformeerd over het verschijnen van het artikel, maar zij zijn niet op de hoogte gesteld van de inhoud van het artikel. De heer De Vries heeft het college van GS van de provincie vooraf niet geïnformeerd, in reactie op uw derde vraag. De wethouder sprak ook niet als lid van het college, maar hij sprak als leider van de Partij van de Arbeid in Groningen.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, even voordat de burgemeester verder gaat naar een volgend punt. Ik heb ook gelezen dat hij sprak als partijleider. Ik heb twee vragen. Waarom spreekt hier dan niet op dit moment de partijleider van de PvdA, maar moeten we het met u doen? En als hij sprak als partijleider, is het voor ons relevant om te weten of hij bij de totstandkoming van het interview een beroep heeft gedaan op de gemeentelijke middelen. Dat zou niet goed zijn. De vraag is dus of u die vragen ook wilt beantwoorden. Dank u wel.

Burgemeester REHWINKEL: Nou, daar kan ik vrij eenvoudig antwoord op geven, voorzitter. U hebt een interpellatieverzoek gedaan. U hebt net nog gehoord dat bij interpellaties na de interpellanten het college het woord voert. Ik doe dat dus ook als collegevoorzitter. Nogmaals, voor zover u als partijpolitici met elkaar in debat wilt, dan moet u dat vooral doen. Maar dan moet u mij er ook buiten laten. U hebt een aantal vragen ook over het college gesteld en die probeer ik zo goed mogelijk te beantwoorden, zoals ik mij daar geloof ik ook toe verplicht zou moeten voelen. Ik ga daar nu ook mee verder, want u had ook een aantal vragen over de inhoud gesteld.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik stelde in mijn interruptie twee vragen. De ene heeft u beantwoord, de andere nog niet. Het ging over de inzet van gemeentelijke middelen als partijleider van de PvdA.

Burgemeester REHWINKEL: U doelt dan op de vraag of er een voorlichter aanwezig is geweest?

De heer VAN KEULEN (VVD): Kijk, zo'n interview komt volgens mij niet één twee drie tot stand. Het is een proces. Het wordt afgenomen, dan wordt er wat heen en weer gemaïld over versies en concepten volgens mij. De vraag is, heeft De Vries dat zelf gedaan als partijleider of heeft de gemeentelijke organisatie dat gedaan?

Burgemeester REHWINKEL: Ik ken dat hele proces niet. Ik heb u net als antwoord gegeven dat wij in de loop van de vrijdag op de hoogte zijn gesteld van het verschijnen van het artikel, volgens mij op het moment dat ook al met het Dagblad was afgerond in welke vorm het zou verschijnen. De inhoud kenden we niet. We zijn op de hoogte gesteld van het feit dat er een artikel in het Dagblad van het Noorden zou verschijnen de dag daarop. U vraagt heel concreet of daar een voorlichter bij betrokken is geweest. Het antwoord daarop is ja, er is een voorlichter bij het gesprek geweest. Het verdere proces ken ik niet, dus ik kan uw aanvullende vraag niet beantwoorden. Daar ben ik niet bij betrokken geweest.

U had een aantal vragen over de inhoud gesteld. U zegt dat de wethouder aangeeft niet aan het collecteren te zijn bij de provincie en tegelijkertijd laat hij doorschemeren dat hij dit wel aan het doen is. Wat is nu waar? Wat het college betreft is de situatie dat in het interview is geweest op mogelijk vrijvallende middelen van de spoorlijn Groningen-Heerenveen en dat wethouder De Vries een lans heeft gebroken voor regie op de herallocatie van die middelen. Overigens zijn wij er ook als college sterk voorstander van dat er op dat punt duidelijke regie is.

Dan vraagt u hoe het nu zit met de bestuurlijke verhoudingen met de provincie. Ik wil daar heel duidelijk over zijn, voorzitter. Ons college hecht aan goede verhoudingen met de provincie. We moeten constateren dat de uitlatingen van de heer De Vries daaraan niet hebben bijgedragen en dat betreuren we. Ik heb inmiddels contact opgenomen met de commissaris van de koningin en inmiddels een aantal keer met hem gesproken. Die contacten zijn goed en waren ook gisteren tijdens onze gesprekken goed. Ik blijf erop gericht en het college is erop gericht dat wij zoveel mogelijk gezamenlijk verder optrekken. Wij zullen ons daarvoor van onze kant ook inzetten.

De heer SETON (CDA): Voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Ja, dank voor de beantwoording zover. Daarover nog wel een vraag. U zegt dat het college betreurt dat de uitspraken niet hebben bijgedragen tot goede verhoudingen met de provincie. Betekent het nu ook dat u als voorzitter van het college de PvdA-voorman De Vries hebt aangesproken dat hij dit artikel zo naar buiten heeft gebracht? Of blijft het bij betreuren?

Burgemeester REHWINKEL: Het college betreurt het. Binnen het college is De Vries aangesproken. De Vries maakt deel uit van het college. Dus trekt u zelf uw conclusies: het college betreurt de verstoring die er is geweest in de verhouding met de provincie, maar wil zich er ook voor inzetten zo snel mogelijk weer gezamenlijk op te trekken. Ik lever daar in ieder geval heel persoonlijk mijn bijdrage aan.

De VOORZITTER: De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dan zou ik van de voorzitter van datzelfde college weleens willen horen of het college ook een mening heeft over de inhoud van de opmerkingen van de Frank de Vries.

Burgemeester REHWINKEL: Ja, u moet goed blijven luisteren, want ik heb u op een enkel punt zelfs al een mening gegeven. Als het gaat om de regie op de herallocatie van middelen die vrijkomen, heb ik al gezegd dat ook het college voorstander is van een sterke regie. Dus als u goed blijft luisteren, dan krijgt u de antwoorden vanzelf wel.

Dan het standpunt van het college over de RegioTram. We zien de RegioTram als een aantrekkelijke oplossing voor mobiliteitsvraagstukken in de stad en ook in de regio. Een bekende zin voor u, dat is ons standpunt. Ik kan eraan toevoegen dat er gezien de huidige financiële situatie zorg is ontstaan bij u, maar ook bij het college, over de financiële draagkracht van de stad versus de investeringsagenda. Wat het college betreft kunt u in de voorjaarsbrief, die wat ons betreft vrijdag zal worden verstuurd, lezen wat ons collegestandpunt in dit opzicht is. Wij hopen de besprekingen daarover morgen af te ronden.

Heeft de provincie al geld gereserveerd voor de tweede fase van de RegioTram? Voor zover ons bekend is niet.

Dan de zesde vraag, ten aanzien van de spoorlijn Groningen-Heerenveen. Het Breed Bestuurlijk Overleg heeft vorige week op 25 mei in meerderheid besloten om te stoppen met de spoorlijn Groningen-Heerenveen. Dat leidt tot een vrijval van 260 miljoen euro in het Groningse deel van het RSP. Het is van belang – en dat moet u volgens mij allemaal vinden – dat er aandacht is voor behoud van de middelen hier in het noorden. Het betekent dat de middelen voor 2020 moeten worden uitgegeven. De eerste 130 miljoen euro vrijval dient te worden ingezet voor het wegwerken van de bestaande overtekening. Bij de herbesteding van de resterende 130 miljoen euro zetten wij als college in op verbetering van het openbaar vervoer en de bereikbaarheid van de stad en omgeving. De mogelijk alternatieve invulling is gelet op onze eigen dotatie van 80 miljoen euro ook afhankelijk van onze instemming. We zijn daarover als college in gesprek met de provincie. Dan de laatste vraag, voorzitter.

De VOORZITTER: Eerst even de heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de burgemeester doet het voorkomen alsof de RSP-middelen voor 2020 moeten zijn uitgegeven. Mag ik hem erop wijzen dat het niet waar is en dat het geld alleen moet zijn gecommitteerd voor 2020 en niet hoeft te worden uitgegeven? Dit staat in het convenant voor het Regionaal Specifiek Pakket.

Burgemeester REHWINKEL: Ik had eigenlijk gehoopt dat u ook zou bevestigen dat die gelden voor het noorden beschikbaar moeten blijven en dat wij dus inderdaad een sterke regie moeten hebben op de verdeling van de middelen. Want ook u zult neem ik aan vinden, ik hoop dat tenminste, dat de bereikbaarheid van stad en omgeving de hoogste prioriteit heeft. Dan de laatste vraag, voorzitter.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dit was geen antwoord.

De VOORZITTER: De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, in plaats van een antwoord heeft de burgemeester nu gezegd wat hij van mij had willen horen. Ik wil van hem horen dat het niet waar is dat de RSP-middelen voor 2020 moeten zijn besteed. Want dat is niet wat in het RSP-convenant staat.

Burgemeester REHWINKEL: Voorzitter, welke formulering we ook precies gebruiken, ik kom ze in verschillende vormen tegen, het lijkt mij in ieder geval dat wij oog moeten hebben voor besteding van die middelen. Of nu precies de committering moet plaatsvinden dan wel de uitgave, ik kom dat in verschillende vormen tegen. In ieder geval lijkt het mij dat we daarop regie moeten wensen en dat we daarin samen met de provincie zo duidelijk mogelijk ook voor de belangen van stad en regio moeten optreden, omdat de bereikbaarheid van stad en regio ook aan de orde is. Dan de laatste vraag, voorzitter, over de rol van de gemeenteraad.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen heeft nog een vraag over het voorgaande.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Even over de regierol. De burgemeester zegt dat het college ook voorstander is van een sterke regierol van de provincie. Ik neem toch aan dat hij daarmee niet impliciet zegt dat die regierol er op dit moment niet is. Of wel?

Burgemeester REHWINKEL: Nee, dat heb ik ook niet gezegd. Ik heb gezegd dat de verhoudingen goed zijn en dat er misschien sprake is van een verstoring in de verhoudingen door het interview. Dat we weer verder gaan werken aan gezamenlijk optrekken. Dat daarbij ook aan de orde is dat de gemeente ook zelf 80 miljoen euro heeft gedoteerd en dat het om die reden van belang is om gezamenlijk op te trekken. Daarbij zeg ik niet dat regie ontbreekt. Ik doe daarbij een appel op de provincie om oog te hebben voor het feit dat ook de bereikbaarheid van de stad de aandacht verdient. Ik zou niet weten waarom dat oog van de kant van de provincie er niet zou kunnen zijn.

Dan de rol van de gemeenteraad, voorzitter. Ja, daar kan ik heel eenvoudig antwoord op geven. Het al of niet doorgaan van een project is per definitie een besluit van de raad. Dus hoe ziet het college de rol van de gemeenteraad? Op die manier.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, misschien even ter verduidelijking. Die laatste vraag was vooral bedoeld vanwege het feit dat op dit moment zo'n artikel naar buiten komt, terwijl we met zijn allen toe zitten te werken naar de voorjaarsnota. Ik weet dat de raad bepaalde bevoegdheden heeft, maar hoe ziet u nu de relatie tussen het uitkomen van dit artikel en het proces waar we in zitten?

Burgemeester REHWINKEL: Ja, ik heb al gezegd dat De Vries het interview als partijvoorman heeft gegeven. Ik mag veronderstellen dat er enig verband is met die voorjaarsbrief, die vrijdag gaat verschijnen. Hij heeft daar zijn partijpolitieke stempel gezet. Als college doen we dat aanstaande vrijdag met de verschijning van de voorjaarsbrief. Nogmaals, ik hoop de besprekingen daarover samen met de collega's morgen af te ronden. Dus na dat partijpolitieke stempel van afgelopen zaterdag volgt het stempel van het college wat ons betreft komende vrijdag.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, nog een graadje scherper. Ik merk dat u niet echt afstand neemt van het moment en van die verklaringen. Stel nu dat we volgend jaar weer een voorjaarsnota hebben, vindt u het dan goed dat én de PvdA-voorman zoiets gaat zeggen in de krant en de D66-voorman en de SP-voorzitter? Vindt u dat dan geschikt of niet?

Burgemeester REHWINKEL: Nu u het met deze voorbeelden illustreert, begin ik bijna enthousiast te raken. Maar ik dacht dat ik toch duidelijk had gezegd dat het college betreurt dat dit artikel een verstoring heeft gebracht in de verhouding met de provincie. Laat ik het er maar bij houden dat ik om die reden geen herhaling van de gang van zaken zou wensen.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, maar dat had ik goed gehoord, want dat hebt u inderdaad gezegd en ik begrijp dat ook. In de relatie met de provincie was het niet handig. Maar mijn vraag is of het nu handig was dat zo'n artikel uitkomt op een moment vlak voor de voorjaarsbrief, in relatie tot wat we als raad aan het doen zijn. Daar geeft u geen antwoord op.

Burgemeester REHWINKEL: Ja wat is handig en wat is niet handig? Partijpolitici hebben geen slot op hun mond. Ik ben geloof ik ook niet in staat om een slot op de mond van partijpolitici aan te brengen. Ik sta boven de partijen. Soms vind ik dingen niet zo vreselijk handig, maar ik heb er ook wel weer vertrouwen in dat wij er gezamenlijk uit gaan komen. Ik heb ook stevige standpunten gehoord, misschien niet in de krant, maar wel binnen de kring van het college. Ik heb er vertrouwen in dat wij met deze coalitie vrijdag tot de opstelling van een voorjaarsbrief komen. Ik heb ook aangegeven in mijn rol als raadsvoorzitter dat we die ook zo snel mogelijk moeten ontvangen. Want het is natuurlijk ook de situatie dat de procedure richting de raad ordentelijk moet zijn. Het komt mij misschien niet altijd goed uit dat er in de laatste fase van totstandkoming van een voorjaarsbrief partijpolitieke standpunten worden ingenomen. Maar ik acht nog steeds de kans reëel aanwezig, een heel goede kans ... sterker nog: wij zeggen u voor vrijdag een voorjaarsbrief toe.

De VOORZITTER: De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de burgemeester gebruikt het woord vertrouwen. Nu is de raad op het hart gedrukt dat wij terughoudend zouden moeten zijn met opmerkingen over de tram, de financiering van de tram en de details van de tram, om vertrouwen te blijven wekken bij degenen die meedoen aan de aanbesteding. Hoe kan het dan zijn dat juist iemand uit uw college, misschien met een andere pet op, wel mededelingen doet? En hoe is dit ontvangen door degenen die op dit moment meedoen aan een inschrijving voor datzelfde project?

Burgemeester REHWINKEL: Voorzitter, ik kan niet veel zeggen over het proces van besluitvorming in het college, maar dit wil ik er toch wel over kwijt. Wij laten ons in dit opzicht juridisch adviseren. Dus de wethouder wist met die pet op, ook als partijpoliticus sprekend, heel goed hoe hij zich moest uitdrukken als het gaat om het feit dat we in een aanbestedingsprocedure zitten en wat je dan wel en niet kunt zeggen. In dat opzicht heeft het soms ook weer voordelen dat men verschillende petten op heeft. De collegeleden zijn geïnformeerd hoe men zich binnen deze aanbestedingsprocedure al dan niet moet uitdrukken. Ze gedragen zich daar wat mij betreft hopelijk verder ook naar en ik hoop dat dit voor leden van uw raad ook geldt.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, dank u wel. Even voor mijn duidelijkheid. De PvdA-leider in de stad heeft dus naast een beroep op een voorlichter ook een beroep gedaan op juridische ondersteuning bij dit interview. Klopt dat? Of is dat na afloop gebeurd?

Burgemeester REHWINKEL: Nee, dat zei ik niet. U heeft opnieuw niet goed geluisterd.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik stel een verduidelijkende vraag. Ik begin er een beetje genoeg van te krijgen dat de burgemeester mij de hele tijd verwijt dat ik niet luister. Ik stel een verduidelijkende vraag.

Burgemeester REHWINKEL: Ja nou, als de burgemeester dat vindt, dan mag hij dat zeggen. Zo gaat dat in een debat. Wat ik namelijk heb gezegd, voorzitter, is dat collegeleden zich juridisch laten informeren wat tijdens de aanbesteding wel en niet mogelijk is en dat het soms dan ook voordelen heeft wanneer je twee petten op hebt. Omdat je als collegelid geïnformeerd bent en vervolgens als partijpoliticus sprekend je je hopelijk steeds nog goed bewust bent van het feit dat je voorzichtig moet zijn met hoe je je in die aanbestedingsprocedure uitdrukt. Dat is zoals ik het heb gezegd, voorzitter.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter.

De VOORZITTER: Nee, daarmee ronden we de bijdrage van de burgemeester af en gaan we terug naar de twee interpellanten. Ik kijk naar de heer Van Keulen van de VVD voor een tweede termijn.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik wil beginnen met de burgemeester te danken voor zijn over het algemeen heldere antwoorden. Ik constateer dat de boodschap goed is overgekomen, welke het dan ook moge zijn die de PvdA-leider wilde uiten. Ik constateer ook dat de PvdA-leider blijkbaar een beroep heeft gedaan op gemeentelijke middelen voor het tot stand komen van dit interview. Ik vind dat

een kwalijke zaak. Ik ben blij dat het college zegt te hechten aan goede verhoudingen met de provincie. Ik vraag me af of de PvdA-leider dat ook doet. Maar ja, die kunnen we nu niet vragen, dus dat is jammer. Ik zou een beroep willen doen op de PvdA-leider. Want ik vrees dat hij met zijn uitlatingen dusdanig veel schade heeft aangericht aan de verhouding met de provincie, dat een excuus aan het adres van de provincie op zijn plek zou zijn. Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Ik constateer dat de burgemeester aangeeft dat hij betreurt wat dit heeft gedaan in de relatie met de provincie. Hij zegt ook dat hij niet zegt dat de provincie de regie niet heeft. De heer De Vries heeft dat duidelijk wel gezegd. De burgemeester concludeert dat de boodschap goed is overgekomen. Ja, dat zie ik anders. Als zij al goed is overgekomen, ten koste van wat? Want dit heeft toch wel wat pijn gedaan in de verhoudingen die toch al onder druk stonden. Dan het punt van de gemeentelijke voorlichters, ik weet eigenlijk niet wat daar de afspraken over zijn. Het komt mij ook wat vreemd voor dat een PvdA-voorman gebruikmaakt van gemeentelijke voorlichters. Niet als wethouder, maar wel als PvdA-voorman. Maar ik ken de precieze regels niet en misschien moeten we dat nog eens tegen het licht houden. Ten slotte überhaupt het punt dat voorlieden van partijen, mannelijk of vrouwelijk, iets naar buiten brengen vlak voor de voorjaarsnota. Ik zit daar toch iets strakker in dan u. U zegt dat u mensen geen slot op de mond kunt zetten. Ik zou zeggen dat we er geen gewoonte van moeten maken dat dit soort artikelen op zo'n moment naar buiten komen, want dan krijgen we elke keer zo'n discussie. Ten dele heb ik daar voordeel bij, dus het is misschien uit onverdachte hoek. En ook al heeft de heer De Vries dingen gezegd waar ik het misschien wel mee eens ben, ik vind het ongelukkig dat dit nu zo plaatsvindt. Ik vind het jammer dat u daar niet net iets meer afstand van neemt, want volgens mij is dat mogelijk zonder dat u mensen te veel gezichtsverlies aandoet. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar de overige fracties. Wie kan ik het woord geven? De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de Stadspartij was erg blij met wat Frank de Vries in de krant heeft laten zetten afgelopen zaterdag. Wij dachten bijna, goh, wat fijn, zo'n politiek leider zouden wij eigenlijk ook wel willen hebben. Een politiek leider met oog voor de sociale stad. U mag zelf beoordelen of de Stadspartij zo'n politiek leider al heeft. Maar goed, mocht de PvdA op Frank de Vries uitgekeken zijn, dan valt er misschien in de lokale politiek nog een hoop voor hem te winnen. Het college heeft te weinig aandacht gehad voor de sociale kant van de stad. Het college heeft te veel gekeken naar grote projecten, onvoldoende geïnvesteerd in mensen en te veel geïnvesteerd in ijzer en staal. Voorzitter, de Stadspartij vindt dat een sociale stad vooropstaat en dat de aanleg van de tram op dit moment onverantwoord is. Wij zijn benieuwd of het college die mening ook is toegedaan, want dat is wat een van de leden van het college onverkort precies zo in de krant heeft laten zetten. Het is onverantwoord om op dit moment een tram te bouwen in de stad. Ja? Ja, dat heeft de wethouder zo gezegd. En de aanleg van een tram is onverantwoord. Graag de mening van het college daarover.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Eikenaar, SP.

De heer EIKENAAR (SP): Dank u, voorzitter. Ik ben het niet eens met de heer Prummel dat dit college en deze coalitie geen oog zouden hebben voor een sociale stad. Volgens mij hebben we de afgelopen jaren bijna alles in stand weten te houden en dat is op zichzelf een grote prestatie.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, voorzitter. Dit kan toch niet zo maar gezegd worden? Bijna alles in stand gehouden? Dat is niet zo.

De VOORZITTER: Meneer Prummel, u heeft het woord niet. Wij gaan even door.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Maar dit is helemaal niet waar, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar, SP.

De heer EIKENAAR (SP): Ja. Goed. Daar heb ik dan net een iets ander beeld bij. Ik werd aangesproken door de heer Van Keulen over mijn opmerkingen, vooral in het Dagblad van het Noorden denk ik, dat ik

het interview van de heer De Vries verstandig vond. En dat vind ik ook. Ik vind het verstandig van de PvdA-leider, zoals hij in dat interview wordt gepresenteerd, dat hij constateert dat de tram niet door kan gaan op het moment dat het ten koste gaat van een sociaal-maatschappelijke infrastructuur en de wijkvernieuwing. Het is een standpunt dat ik volgens mij al heel lang huldig en waar ik mij volledig bij aan kon sluiten en nog steeds volledig bij aan kan sluiten. Ik hoop dat de PvdA dat standpunt kan blijven huldigen, dat lijkt mij een zeer goede zaak. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer De Rooij, PvdA.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter. Ook ik las zaterdag het Dagblad van het Noorden en ik was iets minder blij dan collega Prummel van de Stadspartij. Ik woon in een provincie en in een stad, die vanuit historisch oogpunt eigenlijk altijd met elkaar overhoop hebben gelegen. Ik kan als historicus een heel verhaal houden over de Schieringers en de Vetkopers. Dat zal ik niet doen. Maar ik stel wel even vast dat ik namens mijn fractie een aantal keer een aanvaring heb gehad met dit college over gangen naar rechters en toonhoogten waarop wij met elkaar zouden moeten praten. Ik wijs op de N361 en de discussie over het Forum. Wij vinden dat overheden met elkaar moeten praten en niet over elkaar moeten praten in de media. De toon van het artikel van Frank de Vries stond ons niet aan. Dat er een koppeling wordt gelegd met de financiën en de tram is niet nieuw. De PvdA heeft, net als alle partijen in deze raad trouwens, altijd gezegd dat als de tram er komt, je hem moet kunnen betalen. Ik kan me niet voorstellen dat er één partij van standpunt is gewisseld, behalve dus de Stadspartij. Die heeft gezegd dat hij nu niet kan, maar op een ander moment zou hij wel kunnen. Dat is nieuw. Maar voor de rest, voorzitter ...

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, dit is niet gezegd.

De VOORZITTER: U mag even kort reageren, want ik kan mij voorstellen dat u zich enigszins geprovoceerd voelt. Maar houdt u het kort.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik heb uitsluitend Frank de Vries geciteerd.

De heer DE ROOIJ (Stadspartij): Nee, dat heeft u niet, maar we luisteren de band wel terug. Voorzitter, ik vind de uitspraken over regie en zo niet verstandig. Dat geldt overigens ook, en ik heb daar nog niemand over gehoord, voor de reactie die vanuit het provinciehuis kwam. Het was chiquer geweest als de bestuurders daar niet op dezelfde manier gereageerd hadden, maar gezegd hadden olie op de golven te gooien in plaats van op het vuur. Inhoudelijk gezien, voorzitter, is er wel een probleem met de aanleg van de RegioTram. Want er is wel wat veranderd in deze tijd. We hebben erg moeten afboeken. Trouwens niet in 2009, we hebben dat vorig jaar gedaan. De financiële positie van de stad is veranderd. Dat vraagt een gezamenlijke oplossing van alle besturen in de regio, in de provincie en in deze stad. Temeer nu er geld op de plank ligt, omdat Groningen-Heerenveen niet doorgaat. We kunnen dat geld terugbrengen naar Den Haag. De minister van Financiën – of hij nu Dibi heet of Rutte of Duisenberg of hoe dan ook – zal daar blij mee zijn. Maar ik denk dat we dat geld in het noorden moeten houden en ik zie het als een opdracht van de bestuurders in deze stad om te zorgen dat dit gebeurt. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, ik heb een specifieke vraag gesteld over het verhaal over de voorman van de PvdA. Ik ben dus wel benieuwd of u het eens bent met de opmerking van uw voorman dat de tram niet kan, als het nu zou moeten worden besloten.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ik heb de voorjaarsbrief niet gelezen. Maar ik denk dat de financiële situatie zo is dat als er niet bijgesprongen wordt, het wel heel erg lastig wordt om een aantal grote projecten te doen. Het heeft voornamelijk te maken met ons weerstandsvermogen. Dus de somberheid die u al een tijd laat horen – of de waarschuwingen, laat ik u eer doen – klinkt nu wat harder door. Het heeft meer te maken met de financiële situatie, die is ontstaan door Meerstad en Westpoort.

De VOORZITTER: De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadsparij): Ja, mag ik u vragen wanneer u voor het laatst het RSP-convenant hebt gelezen? Want daarin staat dat wij het geld voor 2020 een bestemming moeten geven en niet dat het geld in 2020 teruggaat als we het niet hebben uitgegeven.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Nou, ik weet wel dat we ongeveer twaalf jaar bezig zijn met het ontwerpen en het voorbereiden van de tram. Ik weet dat we verschrikkelijk lang bezig zijn geweest met het Forum. Ik weet dat dit soort processen verschrikkelijk lang duurt, zeker als je de inspraak en de hele vormgeving goed wilt doen. Dus de bestemming zal dan wel ergens gegeven moeten zijn. Ik denk dat als we met een half A4'tje komen met mooie plannen, de minister van Financiën daar niet mee akkoord gaat. Dus laten we alsjeblieft een beetje ons best doen. Dat geldt ook voor u, mijnheer Prummel, een constructieve mening. Zeker nu u door de bocht wilt met de tram. Kom op, de schouders eronder.

De heer PRUMMEL (Stadsparij): Voorzitter, ik wil niet door de bocht met de tram. Helemaal nergens.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, de heer De Rooij zei net, of nou nee, dat zei hij niet. Maar ik proefde wat irritatie bij de heer De Rooij over de reactie van de provincie op de uitlatingen van zijn partijleider. Kunt u zich wel voorstellen dat de provincie zo reageert?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Mijn voorstellingsvermogen is ongekend groot. Ik kan mij voorstellen dat de provincie geïrriteerd is. Net zo goed als ik mij kan voorstellen dat Frank de Vries op een gegeven moment iets minder goed gemutst in zijn vel zit dan anders. Maar ik vind dat je van bestuurders een toch wat meer secundaire reactie mag verwachten. Politiek gezien is dat misschien wat saaier, maar het zou in ieder geval wat degelijker overkomen.

De VOORZITTER: Nog één keer, de heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, en als u zegt bestuurders, dan neem ik aan dat u ook heel nadrukkelijk uw partijleider bedoelt? Of uw partijvoorman?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Frank de Vries heeft dat interview gegeven. Ik heb dat interview in verschillende media van commentaar voorzien. Ik doe dat ook hier. Ik ben niet blij met de toon. Net als Prummel met de tram: uit de bocht ja.

De VOORZITTER: Wij gaan naar mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, dank u wel. Ik wou de heer De Rooij wat vragen. Uw partijleider valt eigenlijk de partijlijn af van steun voor de RegioTram. Wat doet dat met uw fractie?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ik heb de vraag niet helemaal verstaan.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Uw partijlijn was altijd steun voor de RegioTram. Nu valt uw partijleider, zoals hij zich openbaart in de krant, die steun af.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Nee. Dan heeft u denk ik het interview niet goed gelezen. Het spijt me zeer. Er is toch duidelijk gezegd dat als we die tram willen – en het zou toch absoluut onbestaanbaar zijn als wij dat niet doen – dan zullen we alles op alles moeten zetten. Dan kunt u wel zeggen dat hier een koerswijziging wordt bepaald, maar daar is geen sprake van. Het is nog steeds zo, de heer Eikenaar heeft dat zojuist ook gezegd, dat als die tram financieel kan, we het moeten doen. Het was ook het standpunt van het CDA. Het was het standpunt van de VVD, die wil nu wat anders. Het is het standpunt van de Stadsparij geworden. Ik voorzie een mooie toestemming.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie? De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Dank u, voorzitter. Ja, voorzitter, hoe vaak hebben wij in deze raad de afgelopen jaren al niet gesproken over de verhouding tussen stad en provincie en hoe kwetsbaar die is geworden. Het is ontzettend treurig dat we het daar weer over moeten hebben, dit keer naar

aanleiding van uitspraken van wethouder De Vries. Ik hoor de burgemeester zeggen en ik heb ook uit de krant begrepen dat de wethouder niet namens het college heeft gesproken. Maar dat is altijd wel een beetje een ingewikkelde constructie. Landelijk hebben we ook wel eens dat soort discussies gehad. Ik kan me discussies herinneren over de minister Nawijn en de mens Nawijn. Iets korter geleden met minister Spiets, waarbij het allemaal erg ingewikkeld wordt om die verschillende petten dan te gaan scheiden. Camiel Eurlings, de voorbeelden zijn legio. Voorzitter, partijpolitieke uitspraken van een wethouder over lopende discussies binnen het college zorgen voor verwarring – dat is wel duidelijk – en dragen ook niet bij aan een sterk stadsbestuur. Dus ik betreur dat. In die zin sluit ik me ook wel even aan bij de laatste zinnen van de heer Seton. Ik denk ook niet dat het een gebruikelijke gang van zaken zou moeten zijn, ook niet gezien de relatie met de raad en hoe de informatievoorziening richting de raad moet lopen. Dus inderdaad, ik zie niet graag een toekomst tegemoet waarin elke partijafdeling binnen het college vooraf al eventjes schoten voor de boeg gaat geven vanuit hun persoonlijke partijpolitieke perspectief. Graag nog even een reactie daarop van de burgemeester, want ik zie daar inderdaad ook een andere toon in. Voorzitter, de provincie heeft inmiddels gereageerd. De ontspanning is nog niet ingetreden. Dat moet wel gaan komen. Het college moet daar dus heel hard mee aan de slag. Want de ironie wil dan ook wel weer dat bestuurders aan beide zijden van de Grote Markt eigenlijk hetzelfde willen, namelijk die Zuiderzeelijngelden besteden in de regio en behouden voor de bereikbaarheid en de economie van de regio. Ook GS hebben de afgelopen dagen het belang van de RegioTram in dat verband weer aangegeven. Ik ben het overigens ook eens met wethouder De Vries in het artikel van afgelopen zaterdag dat het afblazen van twee openbaarvervoerprojecten, spoorlijn Groningen-Heerenveen en de RegioTram, niet denkbaar is. Dus de gezamenlijke agenda van stad en provincie zal gezamenlijk opgepakt moeten worden. Daarin draagt ook het stadsbestuur een zware verantwoordelijkheid, want we zullen er samen zorg voor moeten dragen – en dat geldt denk ik ook voor iedereen in de raad – dat we die tientallen miljoenen euro ook van deze stad en ook van andere overheden niet nota bene in crisistijd naar Den Haag gaan sturen, maar dat we die gaan investeren in deze regio voor ons aller belang.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, een vraag aan de heer Gijsbertsen. Denkt u dat het zou helpen om de verhoudingen met de provincie wat te verbeteren als de heer De Vries, want zo noemen we hem dan maar even, zijn excuses aanbiedt?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik kan niet in de hoofden van de provincie kijken wat allemaal wel en niet helpt. Ik constateer dat in elk geval het artikel van de heer De Vries niet geholpen heeft in de verhouding met de provincie en dat vind ik niet handig.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. De uitspraken zijn gedaan door de heer De Vries als politiek leider. Wij vinden dat eigenlijk een beetje een weinig overtuigende afleidingsmanoeuvre. Wij zien als ChristenUnie deze uitspraken als uitspraken van een wethouder, die op zijn beurt weer deel uitmaakt van een collegiaal bestel. Zijn uitspraken mogen dus toegerekend worden aan dit stadse college. De burgemeester reageert dan namens het college en zegt dat men dit betreurt. Aan de andere kant zegt hij partijpolitici geen slot op de mond te kunnen doen. Op zich vind ik dat een beetje magertjes, want het heeft nogal effecten wat partijleider De Vries – zoals hij zich manifesteert – aan uitspraken doet. De verhoudingen tussen stad en provincie lopen al niet zo lekker. December 2010 Forum, een wantrouwende houding richting provincie, dreiging met rechtsgang en ook kort geleden hadden we weer allerlei toestanden. Wij hebben al gezegd: laten we nou eens een keer gewoon elkaar onthouden van gesteggel. Laten we ons bezinnen op het gemeenschappelijke belang dat wij hebben, want we zijn stad en Ommeland. Dit doet wat ons betreft de zaak absoluut geen goed. Ik had ook een vraag voor de PvdA, die heb ik net per interruptie gesteld. Het is toch wel heel pregnant dat de partijlijn lijkt te worden afgevalen. Nu zegt de heer De Rooij dat het geen koerswijziging is, maar toch is het dossier RegioTram een zeer belangrijk dossier. Door vier maanden voor het uur U dit signaal af te geven, maakt dat het inhoudelijk enthousiasme voor de RegioTram bij de ChristenUnie wel een beetje vermindert. Want de uitspraken hebben effect op het college en op de politieke besluitvorming in deze raad. Al met al zou ik graag nog in tweede termijn horen van het college dat u het als iets meer ziet dan betreuren.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Partijpolitieke uitspraken van een wethouder dragen niet bij aan een sterk stadsbestuur. Ik kan me daarom ook aansluiten bij de woorden die de heer Gijsbertsen daarover heeft uitgesproken. In het artikel van afgelopen zaterdag staan eigenlijk twee kanten van het verhaal. In eerste instantie ging het om de tram en het tweede was natuurlijk de verhouding met de provincie. De heer Van Keulen heeft mij even uitgedaagd in zijn eerste termijn om daar ook op te reageren, zo heb ik het maar opgevat. Afgelopen zaterdag heb ik ook desgevraagd gereageerd op het artikel in het Dagblad van het Noorden. Ik heb aangegeven dat een gezonde financiële huishouding noodzakelijk is om een investeringsbeslissing, zoals die van de tram, met enig comfort te kunnen nemen. Volgende maand hebben we het over die financiële huishouding, hoe groot de opgave is die deze stad heeft en welke mogelijkheden er zijn om die financiële opgave ook van een antwoord te voorzien. Voorzitter, de vraag die bij mijn fractie steeds indringender wordt, is hoe we nu eigenlijk komen tot een gedragen gezamenlijke agenda voor stad en regio. We werken al een tijd samen, maar ik maak me zorgen over deze samenwerking. Een goede relatie met de provincie is daarvoor noodzakelijk. Het college heeft het zelf ook aangegeven, het interview draagt daar niet aan bij. Het college vraagt wel om een sterke regie van de provincie, maar ik vraag om een gezamenlijke strategie van stad en provincie om de opgave op het gebied van onder andere vervoer, economie en wonen voor stad en regio voortvarend op te pakken. Daarvoor hebben wij elkaar hard nodig. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, ik ben het helemaal eens met het pleidooi van de heer Luhoff voor een gezamenlijke strategie. Maar ik noemde net in mijn woordvoering al de kwestie van het museum, waarin er ook geen sprake was van een gezamenlijke strategie. Hoe kijkt u daar dan naar?

De heer LUHOFF (D66): Dat is ook precies de reden dat ik heb gezegd dat ik mij daar zorgen over maak. Er is een aantal dossiers geweest in de afgelopen periode, waarin het niet is gelukt om gezamenlijk sterk op te treden. Ik betreur dat en maak mij daar ook heel erg zorgen over, juist omdat het zo noodzakelijk is dat we de problemen en de kansen hier in stad en regio gezamenlijk oppakken.

De VOORZITTER: Nog andere fracties op dit moment? De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Natuurlijk willen we allemaal dat de Zuiderzeegelden geïnvesteerd worden in het noorden. Volgens mij is daar geen twijfel over. Als er geld bij moet in crisistijd, dan worden veel burgers maar ook veel partijen kritischer. De PvdA kan wellicht kiezers winnen door dit standpunt uit te dragen. De Partij voor de Dieren heeft vorige maand al gezegd dat het wat ons betreft geen doen is een stadstram aan te leggen als geen 100% zekerheid wordt geboden voor een RegioTram. Wij zijn blij dat ondanks dat onze motie maar weinig steun kreeg vorige maand, de partijleider van de PvdA toch deze kant wel op lijkt te gaan. Persoonlijk heb ik er ook niet heel veel problemen mee dat de partijleider van de PvdA, zoals net gezegd is, dit uitdraagt in media. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Tot slot de heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Alles is al gezegd. Het is wel stuitend. Ik kan ook niet goed zien hoe een wethouder losstaat van een partijleider in deze casus. Ik vind het eigenlijk stuitend dat de wethouder ons op deze manier zo in verlegenheid heeft gebracht door de verhoudingen met de provincie zulke schade toe te brengen. Ik ben het eens met de burgemeester dat het geld binnenboord gehouden moet worden. In het kleine debatje met de heer Prummel begreep ik wel wat de heer Prummel zei, maar ik denk dat we niet in een maand nog een nieuw plan kunnen smeden voor de uitgave van de RSP-gelden. Dus ik denk echt dat alle partijen dat ook voor zich moeten zijn. Daar houd ik het bij.

De VOORZITTER: Vertel. De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, mijn eerdere bijdrage was eigenlijk bedoeld als een interruptie van de heer De Rooij en niet als een bijdrage. Dus ik zou graag mijn bijdrage brengen, al was het maar omdat ik nog een motie wou indienen. Ik had het niet door, dat spijt me.

De VOORZITTER: Het is uw eigen spreektijd, dus ik zou zeggen, ga uw gang. De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dan moet ik eerst even weten of de heer Van Rooij uitgesproken is. Is hij uitgesproken?

De VOORZITTER: De heer Van Rooij was uitgesproken, ja.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, toch wel. Dan een motie.

De VOORZITTER: Als het alleen blijft bij het indienen van een motie en een korte toelichting ... Ik vind wel dat u iets eerder had mogen reageren.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik zal er een volgende keer aan denken voorzitter, mijn excuses.

De VOORZITTER: Ja goed.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, het interview in de krant van zaterdag heeft de Stadspartij met heel veel plezier gelezen. Heel veel Stadgers zullen het met plezier gelezen hebben. Het is een korte toelichting. Om de heer De Vries te ondersteunen, hebben wij een motie.

De VOORZITTER: Ik ben blij dat u het in ieder geval kort heeft gehouden. Ik krijg een motie ingediend door de Stadspartij.

Motie (1): Frank de Vries heeft gelijk (Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende het interpellatieverzoek van CDA en VVD,

Is van mening dat:

- Frank de Vries gelijk heeft. Een sociale stad staat voorop en de aanleg van de tram is momenteel onverantwoord.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Het lijkt me niet helemaal uit de lucht komen vallen qua Stadspartij. De motie is ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. Wij gaan voor de laatste bijdrage opnieuw naar burgemeester Rehwinkel namens het college. Daar hoort ook het oordeel over de motie bij, dank u wel.

Burgemeester REHWINKEL: Voorzitter, dank voor de opmerkingen die zijn gemaakt. Ik geloof dat ik wel duidelijk heb weten te maken dat ik eraan hecht om goed naar elkaar te luisteren. Misschien heb ik iets te vaak dezelfde formulering gebruikt om dat duidelijk te maken, maar het is echt zo. Ik heb er ook voor mijzelf iets aan en ik denk dat we er ook voor onszelf iets aan hebben. Want ik houd toch twee dingen heel erg duidelijk over aan dit debat. Het is in de eerste plaats het feit dat het lastig uit elkaar te trekken is, het zijn van wethouder en het ook altijd zijn – of bijna altijd zijn, moet ik zeggen, heel soms is het niet zo – van partijpoliticus. Wat ik overhoud aan dit debat is dat wethouders zich daar heel goed en heel scherp van bewust moeten zijn. Bij twijfel niet inhalen. Wat ik ook overhoud aan dit debat is het volgende. Wij zijn scherp op die vermenging van hoedanigheden. Als het gaat om de inzet van voorlichters in de campagnetijd, dan hebben we daar duidelijke afspraken over met elkaar. Dan is het ook nog iets meer aan de orde. Maar het lijkt me helemaal niet zo gek dat wij misschien als college daar nog eens over doorspreken. Hoe kun je nu toch zo voorzichtig mogelijk zijn met inzet van gemeentelijke middelen, zoals u het ook wel hebt genoemd, als iemand vooral in de hoedanigheid van partijpoliticus spreekt? Het lijkt me alleen al vanuit een oogpunt van integriteit gewenst om de discussie daarover ook binnen het college voort te zetten. De bereidheid is er van mijn kant om daar het initiatief voor te nemen. Dat is het eerste dat ik aan dit debat overhoud.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter. Ik ben blij dat de burgemeester in ieder geval de ernst van de situatie inziet. Het gaat natuurlijk om het creëren van een gelijkwaardig speelveld. Voor alle partijleiders moet het mogelijk zijn om ongeveer over dezelfde middelen te beschikken. Ik neem aan dat de burgemeester dat onderschrijft en dat er dus ook maatregelen zullen komen om te voorkomen dat het nog een keer gebeurt op deze manier.

Burgemeester REHWINKEL: Ik heb gezegd dat ik bereid ben om het initiatief te nemen om nog eens verder te bespreken of we het wel goed doen. We hebben afspraken, met name met betrekking tot de verkiezingstijd. Ook buiten verkiezingstijd is het heel duidelijk gebleken dat iemand toch vooral als partijpoliticus spreekt. Wij informeren u als het tot nadere afspraken leidt, maar ik neem zeker het initiatief om het gesprek daarover te voeren.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat de burgemeester doorgaat. U heeft antwoord gekregen op uw vraag en er wordt op teruggekomen.

Burgemeester REHWINKEL: Er was namelijk nog iets bij dat eerste wat ik overhoud. Laat ik ook zo loyaal zijn even de formulering van de heer Seton te gebruiken. We moesten er inderdaad maar geen gewoonte van maken dat al te veel als partijpoliticus wordt gesproken, gescheiden van de rol van wethouder.

Ten tweede houden we ook over aan dit debat dat dit dus zo niet moet. Uw raad heeft dat ook duidelijk gemaakt en wij waren er als college al van overtuigd. Dit heeft aanleiding gegeven tot een verstoring in de verhouding met de provincie. Er wordt gevraagd naar excuses. Ik dacht en hoop dat ik daar voldoende duidelijk over ben geweest. Wij betreuren die verstoring in de verhoudingen. Wij doen dat als college, inclusief de heer De Vries. En we werken aan een zo snel mogelijke verbetering en een zo snel mogelijk weer gezamenlijk optreden. Voorzitter, dan stelde de heer Prummel mij een vraag waar ik niet helemaal raad mee weet. Zo'n politiek leider wilde u ook wel hebben. U hebt begrepen dat ik hier vooral in de rol als collegevoorzitter spreek. Moet ik nu van u terug met de vraag of wij u als collegelid willen hebben? Of hoef ik het zo niet op te vatten?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, als u bij de vorige verkiezingen ook al burgemeester was, dan had u geweten dat de heer Offerman onze wethouderskandidaat was.

Burgemeester REHWINKEL: Oké. Probeert u het nog een keer, zou ik bijna zeggen. Maar goed.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dat gaan we ook zeker doen, voorzitter, over twee jaar.

Burgemeester REHWINKEL: Goed. Voorzitter. Dus die tweede laat zich denk ik ook heel goed samenvatten hoe weer iemand anders in uw raad het heeft verwoordt en dat was de heer De Rooij: overheden moeten vooral met elkaar praten en niet zo zeer over elkaar praten. Wij nemen ons dat voor het vervolg voor. Voorzitter, ik denk dat ik dan alle vragen heb gehad. Er is met dit interview denk ik een duidelijke steen in de vijver gegooid. Het heeft wat al te veel rimpeling veroorzaakt. We moeten zo gauw mogelijk weer werken aan herstel van de verstoorde verhoudingen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik stel voor dat we dit agendapunt hiermee afronden. O, de motie. We zijn dat allemaal even vergeten, burgemeester Rehwinkel ook.

Burgemeester REHWINKEL: Ja, ik denk dat we daarin maar bescheiden moeten zijn, voorzitter. We zijn blij met elke ondersteuning van ons beleid, ons college of van individuele wethouders. Maar ik denk dat we het oordeel over deze motie toch maar aan de raad moesten overlaten. Dus oordeel aan de raad.

De VOORZITTER: Dan gaan wij dat doen. We gaan stemmen over de motie. Zijn er nog stemverklaringen vooraf? Dat is het geval, ik zie een aantal vingers. De heer Seton, CDA.

Stemverklaringen:

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. In mijn woordvoering heb ik aangegeven dat Frank de Vries wat mij betreft inderdaad gelijk heeft op het financiële vlak, maar dat ik moeite heb met de manier waarop hij richting provincie is opgetreden. Ten tweede heb ik als kritiek gegeven dat je dit soort dingen bij de voorjaarsnota integraal af moet wegen. Dus misschien ben ik het wel eens met wat hier staat. Maar

als ik dat al zou zeggen, dan zegt het CDA dat bij de voorjaarsnota en niet zo bij dit interpellatiedebat. Dus wij zullen de motie niet steunen.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Even via de microfoon van mijn buurman. Wij zullen deze motie niet steunen. Als wij een motie moeten gaan schrijven op het moment dat Frank de Vries gelijk heeft, dan blijven we aan het schrijven. Bovendien is niet ieder onderdeel van het interview even gelukkig geweest. Dus laat maar.

De heer VAN KEULEN (VVD): Kortheidshalve wil ik mij graag aansluiten bij de heer Seton.

De heer LUHOFF (D66): Dat doe ik ook.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Wij zullen deze motie ook niet steunen, omdat daarin gesteld wordt dat de tram momenteel onverantwoord is. We weten dat inderdaad niet, zoals de heer Seton al zei. Daarnaast wordt er ook geen onderscheid gemaakt tussen RegioTram en stadstram.

De heer EIKENAAR (SP): Ik ben het eens met de essentie van de motie, een sociale stad staat voorop en voor de aanleg van de tram. Alleen de laatste twee woorden kan ik op dit moment niet verifiëren, dus daarom stemmen wij tegen deze motie. Als ze anders was geformuleerd, hadden we voorgestemd.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Deze motie is te ad hoc om er nu voor te zijn.

De VOORZITTER: Verder nog iemand? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen over de motie. Wie stemt voor de motie? Wie ondersteunt de motie? Dat is de fractie van de Stadspartij, waarmee de motie is verworpen. We kunnen dit agendapunt afsluiten en ik schors de vergadering voor een kort moment.

Schorsing 16.04-16.09

Burgemeester Rehwinkel herneemt het voorzitterschap, mevrouw Postma neemt weer deel aan de beraadslagingen als raadslid.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Dan gaan we allereerst naar agendapunt 1b, de vaststelling van het verslag van 28 maart.

1.b.: Vaststelling verslag van 28 maart 2012

De VOORZITTER: Er zijn geen wijzigingen binnengekomen. Ik neem aan dat u het verslag zo wilt vaststellen? Dat is het geval. Dat is gebeurd. Dan gaan we naar agendapunt 2, de gemeenterekening 2011.

2. Gemeenterekening 2011

Eerste termijn raad

De VOORZITTER: In volgorde van grootte van partijen wordt hierover het woord gevoerd. Dat betekent dat bij de Partij van de Arbeid de heer Baldew als eerste het woord gaat voeren. Althans dat in deze raad de PvdA als eerste het woord voert en dat doet de heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, dank u wel. Mijnheer de voorzitter, in dit verantwoordingsdebat over 2011 wil ik stilstaan bij drie punten. Een, de bestuurlijke aandacht voor de financiën in 2011. Twee, de economische recessie en de stad in 2011. En ik wil afsluiten met het bestuur in tijden van recessie.

Voorzitter, mijn eerste punt is de bestuurlijke aandacht voor de financiën in 2011. Het college ging er in 2011 van uit dat we 23 miljoen euro zouden overhouden en kwam er pas in 2012 achter dat dit een illusie was. Rekenfouten, financiële blunders en gebrek aan financiële controle tezamen met een verslechterende voorspelbaarheid van het rekeningresultaat getuigen ervan dat het college het financiële roer in 2011 niet stevig in handen had. Dit gevoel wordt versterkt doordat afboeking van gronden in Groningen als een verrassing kwam, terwijl de grondposities toch hoog op de collegeagenda stonden. Had het college minder op de hei gezeten en meer met de handen in de klei.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik wil de heer Baldew vragen hoe hij er toch bij komt dat het afboeken van die gronden onverwacht was. Ik bedoel, de crisis is niet ineens gestopt.

De heer BALDEW (PvdA): Het kwam in Groningen als onverwacht, terwijl wij dat hadden kunnen zien aankomen. Dat zeg ik, mevrouw Van Gijlswijk. Voorzitter, het is pijnlijk dat we de 23 miljoen euro, die we dachten over te houden in 2011, hebben ingeboekt in 2012. Nu zitten we met een gat van 46 miljoen euro. We hebben niet alleen de financiële vinger niet stevig aan de pols gehouden, maar ook nog de huid verkocht terwijl de beer nog verwekt moest worden. En ja, het college geeft aan dat de voorspelbaarheid van het rekeningresultaat ten opzichte van de derde voortgangsrapportage binnen de norm valt, maar daar gaat het niet om. Het gaat om de voorspelbaarheid ten opzichte van de begroting 2012, dat is politiek relevant. In de begroting nemen we beslissingen met financiële gevolgen en daar was de norm ruim overschreden. Daarom zitten we nu met het gat van 46 miljoen euro. Dit gaan we niet meer meemaken, voorzitter. Daarom hebben we dit jaar een motie ingediend, waarin we het college vragen ons periodiek te informeren over de gevolgen van de crisis voor de financiën en het beleid. Onze vraag aan het college is hoe het staat met de uitvoering van deze motie.

Voorzitter, ik heb in de commissie gezegd dat DaFinci te vergelijken is met een vliegtuig dat bestuurd wordt door trambestuurders in afwachting van een crash. Ik moet nu helaas mijn optimisme neerwaarts bijstellen. DaFinci wordt helemaal niet bestuurd. Ik heb de indruk dat in de afgelopen periode niemand in het college verantwoordelijk is geweest voor DaFinci. Collegeleden wijzen naar elkaar en DaFinci is uitgelopen op een bestuurlijk pingpongspel van twee wethouders met een teleurstellend resultaat. Mijn vraag is nu dan ook of de echte wethouder DaFinci op wil staan. Voorzitter, ik zie niemand opstaan. Ik stel vast dat het pingpongspel nog steeds gaande is. Ik vind dat uiterst jammer.

Mijn tweede punt is de economische recessie en de stad in 2011. Als stad hebben we ondanks de recessie enige successen geboekt. Zo is de stad in grootte en aantal banen toegenomen. Duizend cliënten zijn van de bijstand naar regulier werk uitgestroomd. De woningbouwdoelstellingen zijn gehaald. Op het culturele vlak doen we het ook niet verkeerd. We blijven in aantrekkelijkheid stijgen. Maar door de aanhoudende recessie moeten we flink bezuinigen en ook pijnlijke keuzes maken, ook ten aanzien van de grote projecten. Om deze keuzes verantwoord te maken, heeft het college op aandringen van de PvdA in de najaarsnota aangegeven met een onderzoek te komen naar de financiële en operationele uitvoerbaarheid van de projecten in het licht van de financiële onzekerheden en de spankracht van de organisatie. Mijn vraag is waar dit onderzoek blijft.

Voorzitter, mijn derde punt is bestuur in tijden van recessie. In tijden van recessie, waarin Stadgers zich zorgen maken over de toekomst, de financiële positie van de stad onder druk staat en we een volle investeringsagenda hebben, moet het stadsbestuur bovenop de financiën en de recessiegevoelige beleidsterreinen zitten. Dit geeft vertrouwen dat het bestuur de stad door de crisis heen loodst. Wanneer daarvoor pijnlijke bezuinigingen en hervormingen nodig zijn, dan zijn dat offers die Stadgers graag bereid zijn op te brengen voor de toekomst van de stad. Bestuurlijk leiderschap en bestuurlijke aandacht voor de

uitvoering zijn van cruciaal belang in tijden van recessie. Dit hebben we bij een aantal dossiers gemist, zoals DaFinci, O2G2, het Parkeerbedrijf en het Groninger Museum. Dit heeft ons miljoenen euro's gekost. De prijs hiervoor is pijnlijke bezuinigingen in economisch moeilijke tijden.

De heer SETON (CDA): Voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Een paar zinnen terug, ik zat op een punt te wachten. Heel snel ging de heer Baldew over van de investeringsagenda naar dat burgers bereid zouden zijn offers te brengen. Dat weet ik allemaal niet, maar ik heb wel een vraag over die investeringsagenda. U heeft het over pijnlijke bezuinigingen en offers. Ik hoop niet dat u denkt aan belastingverhoging, maar bent u dan ook bereid om te denken aan het temperen van de investeringsagenda? Om de ambities bij te schaven?

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik wacht nog steeds het onderzoek naar de financiële uitvoerbaarheid van de projecten af. Als dat er is, dan kan ik een goede afweging maken. Zonder dat is het gewoon zwemmen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik ben nogal verbaasd over de woorden van de PvdA-fractie dat een paar miljoen euro DaFinci en een paar miljoen euro voor het Groninger Museum zorgen voor enorme bezuinigingen. Ik dacht toch dat het lag aan de 122 miljoen euro afboekingen van de afgelopen twee jaar. Dus daar vallen die miljoentjes voor DaFinci en het Groninger Museum toch bij in het niet?

De heer BALDEW (PvdA): Als je alles bij elkaar optelt, dan valt het helaas niet in het niet. Dat geld hadden wij graag willen investeren in werk en sociale voorzieningen. Dat zou u moeten aanspreken, mevrouw Van Gijlswijk. Ik heb net de voorbeelden genoemd die ons flink geld hebben gekost. Natuurlijk is het ook zo dat afboeken van de gronden ons geld heeft gekost. Dat is ook zo. Maar ik heb mij bewust beperkt tot de voorbeelden die ik net genoemd heb.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, ik constateer dat de PvdA-fractie met alle voorbeelden, die de heer Baldew nu noemt, gewoon heeft ingestemd.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, daar neem ik kennis van. Voorzitter, ik wil verder gaan met mijn betoog.

De VOORZITTER: De heer Akkermans.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, het zou kunnen zijn dat de heer Baldew er nog op komt, dan is mijn vraag voorbarig, maar dat hoor ik dan wel. Ik ben ook benieuwd wat besturen in recessietijd betekent voor de PvdA-fractie als het gaat om de norm voor het weerstandsvermogen.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik ga die discussie niet nog een keer aan. U heeft van mij begrepen wat ik daarvan vind en daar houd ik het bij. Voorzitter, ik ga nu verder met mijn betoog. Ook het nemen van het productieverlies bij de dienst SOZAWE van 10% in 2011 terwijl de recessie nog voortduurde en het niet aan zien komen van tekorten op de grondexploitatie getuigen niet echt van bestuurlijke regie op beleidsterreinen die door de recessie worden geraakt. Financiële rekenfouten, financiële controle en de tussentijdse afsluiting van de boekhouding waren onder de maat. Het geeft mijns inziens aan dat het college onmogelijk een goede voorspelling van het rekeningresultaat in 2011 bij de opstelling van de begroting 2012 had kunnen geven. De extra inspanning van de accountant na de opstelling van de begroting 2012 om zekerheid te krijgen over financiën in 2011 ondersteunt dit. Wanneer onder deze omstandigheden toch 23 miljoen euro wordt doorgeschoven van 2011 naar 2012, dan lijkt dat op een gok. Dit wordt ook bevestigd doordat kort na de vaststelling van de begroting tekorten ons om de oren vlogen en alles wat bij de begroting zeker was ineens onzeker werd. Dit maakt de raad stuurloos.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, een vraag aan de heer Baldew. U zegt dat bij de begroting geld is meegenomen vanuit het resultaat lopende het jaar en daar heeft u moeite mee. Wat zegt dat nu achteraf over uw steun aan de begroting, die u toen wel hebt gegeven?

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik heb toen steun gegeven op grond van de informatie die toen ter tafel lag. De begroting is met dit bedrag ook nog getrouw, dus dat kon. Er lag ook een goedkeuring van de provincie op. Maar als ik dit had geweten, dan had ik wat steviger ingezet op bezuinigingen, dat klopt.

De VOORZITTER: U kunt nu uw betoog gaan afronden en er zijn geen interrupties meer mogelijk.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik wil verder gaan met mijn betoog. En nu DaFinci, wie verantwoordelijk is voor DaFinci. Dit terwijl het college vorig jaar uitgebreid excuses had gemaakt voor de DaFinci-blunder en beterschap had beloofd. Als voor dit kleine interne project al de bestuurlijke verantwoordelijkheid zoek is, wat kunnen we dan verwachten met betrekking tot complexe projecten die op stapel liggen? Voorzitter, deze greep aan voorbeelden tast het imago van het stadsbestuur aan. Laten we ophouden naar de provincie te wijzen. Laten we vooral kijken naar onszelf en kijken hoe we samen met de provincie door de crisis heen kunnen komen. Last but not least, voorzitter, we roepen het college daarom op om meer regie te nemen over de gemeentefinanciën en de recessiegevoelige beleidsterreinen, met fundamentele oplossingen te komen voor het financiële tekort en meer daadkracht te tonen. Kortom, minder op de hei, maar meer met de poten in de klei.

De VOORZITTER: U had zes moties, dacht ik? Of vijf moties in gedachten. Die wilt u wel ingediend hebben? U hebt geen gelegenheid meer om ze nog toe te lichten.

Motie (2): Afstemmen wachttijdvoorspellers (PvdA, ChristenUnie, SP, D66)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de gemeenterekening 2011,

Constateert dat:

- bij een aantal kruispunten met verkeerslichten waar wachttijdvoorspellers voor fietsers geïnstalleerd zijn, de wachttijdvoorspellers tussen het eerste rood en het eerste groen ‘blijven hangen’, dat wil zeggen niet gelijkmatig teruglopen en/of lang blijven hangen op een laatste lichtpuntje;
- uit een quick scan signalen zijn gekomen dat dit in ieder geval geldt voor de wachttijdvoorspellers op de volgende kruisingen:
 - ▲ Zonnelaan-Pleiadenlaan,
 - ▲ Zonnelaan-Eikenlaan,
 - ▲ Paterswoldseweg-Parkweg,
 - ▲ Parkweg-Brailleweg (bij de brug/het viaduct),
 - ▲ Paterswoldseweg-Leonard Springerlaan,
 - ▲ Berlagebrug-Damsterdiep;
- wachttijdvoorspellers voor fietsers onder meer geïntroduceerd zijn om de verkeersveiligheid te bevorderen en een fietsvriendelijke stad te zijn.

Overweegt dat:

- het verkeersveiligheidsargument dat geldt voor wachttijdvoorspellers onverminderd van kracht is;
- het probleem van niet goed werkende wachttijdvoorspellers al enige tijd speelt en structureel van aard lijkt te zijn.

Daagt het college uit:

- een structurele en duurzame oplossing te vinden, waarbij uiterlijk 1 januari 2013 alle wachttijdvoorspellers zodanig afgesteld zijn dat ze tussen ‘het eerste rood’ en ‘het eerste groen’ dat fietsers krijgen gelijkmatig teruglopen.

Verzoekt het college:

- de raad uiterlijk 1 februari 2013 over de stand van zaken te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (3): Verlaging woonlasten 2013: teruggave teveel geïnde afvalstoffenheffing (PvdA, D66, Student en Stad)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende het voorstel inzake de gemeenterekening 2011,

Constateert dat:

- in een periode dat de stad Groningen al de duurste stad van Nederland is, wederom meer aan afvalstoffenheffing is geïnd dan toegestaan;
- in 2011 Stadgers 1,9 miljoen euro te veel hebben betaald aan afvalstoffenheffing;
- de reserve afvalstoffenheffing zich ruim boven het maximaal toegestane niveau bevindt;
- van het overschot op de reserve boven het toegestane maximum de kwijtschelding is verruimd voor zowel de niet-werkende als de werkende ‘armen’ en voor ondernemers die op bijstandsniveau leven;
- na deze verruiming van de kwijtschelding er nog een fors overschot is op de reserve;
- gegeven dit forse overschot het volledige bedrag van het teveel geïnde afvalstoffenheffing teruggegeven kan worden aan de Stadgers middels verlaging van de afvalstoffenheffing in 2013.

Overweegt dat:

- in de afgelopen vijf jaren de gemeente Groningen steeds meer afvalstoffenheffing heeft geïnd dan toegestaan en dit voor een groot deel te maken heeft dat bij de begroting van onjuiste aantallen aansluitingen wordt uitgegaan;
- de afvalstoffenheffing een retributie is. Dit betekent dat de heffing, gemiddeld over een aantal jaren, ten hoogste kostendekkend moet zijn;
- in de afgelopen periode er forse resultaten zijn geboekt op de afvalstoffenheffing, waardoor de maximaal toegestane reserve is overschreden;
- hoewel met deze overschrijding de kwijtschelding is verruimd, het de vraag is of de huidige wijze van heffing gerechtvaardigd is.

Verzoekt het college:

- de te veel geïnde afvalstoffenheffing in 2011 volledig terug te geven aan de Stadgers middels een verlaging van de afvalstoffenheffing in 2013;
- te onderzoeken hoe het kan dat de gemeente elk jaar opnieuw meer afvalstoffenheffing int dan toegestaan;
- de uitkomsten van dit onderzoek te betrekken bij de vaststelling van de tarieven voor afvalstoffenheffing voor 2013.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (4): Onderzoek voortgang implementatie DaFinci (PvdA, CDA, VVD, ChristenUnie, D66)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de jaarrekening 2011,

Constateert dat:

- de jaarrekening 2011 niet kon worden opgesteld in DaFinci en er geen zicht is of de jaarrekening 2012 wel in DaFinci kan worden opgesteld;
- de autorisatie in DaFinci onder de maat is;
- de functiescheiding in DaFinci niet geregeld is en dat procedures voor logische toegangsbeveiliging ontoereikend zijn;
- de automatische koppeling tussen DaFinci en de andere systemen niet van de grond komt en dat er nog steeds veel handmatig werk aan te pas moet komen;
- nog steeds veel met Excel wordt gewerkt om de gemeentelijke jaarrekening op te stellen;

- onduidelijk is welke portefeuillehouder verantwoordelijk is voor DaFinci;
- thans geen inzicht is of de implementatie van DaFinci volgens planning loopt en of DaFinci het gewenste resultaat kan opleveren.

Overweegt dat:

- de accountant kritische bevindingen heeft gedaan m.b.t. de implementatie van DaFinci, zowel bij de management letter 2011 als bij de controle van de jaarrekening 2011;
- vorig jaar uitvoerig over DaFinci in de raad is gesproken en dat het college naast het maken van excuses ook beterschap heeft beloofd over het vlot trekken van DaFinci;
- DaFinci is aangeschaft om koppelingen met andere systemen te maken om handmatig werk te voorkomen en efficiency te bewerkstelligen in de verwerking van gegevens tot informatie;
- in de afgelopen periode de kosten van de invoering van DaFinci fors zijn opgelopen en dat DaFinci thans nog niet het gewenste resultaat oplevert en er zicht nog zekerheid bestaat

Spreekt uit dat:

- het van belang is goed inzicht te krijgen in de voortgang van de implementatie van DaFinci, de bestuurlijke aandacht die dit project krijgt en of DaFinci het gewenste resultaat kan opleveren.

Verzoekt het audit committee:

- een extern onderzoek te doen naar de voortgang van de implementatie van DaFinci, het in beeld brengen van de knelpunten, de mate waarin het college na het debat in de raad van vorig jaar uitvoering heeft gegeven aan zijn rol met betrekking tot DaFinci en of DaFinci het gewenste resultaat kan opleveren.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (5): Gebruik van rentederivaten (PvdA, VVD)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende het voorstel inzake de jaarrekening 2011,

Constateert dat:

- de gemeente Groningen rentederivaten, afgeleide financiële instrumenten, gebruikt in het kader van treasury;
- steeds meer door publiek geld gefinancierde organisaties door (verkeerde) toepassing van deze financiële innovaties in forse financiële problemen zijn gekomen;
- het gebruik van deze rentederivaten is vastgelegd in het gemeentelijke treasurywet;
 - het gebruik van rentederivaten specialistische financieel-economische kennis vereist op het gebied van afgeleide financiële producten, financiering en risicomanagement;
 - in de afgelopen periode veel rekenfouten bij de gemeente Groningen zijn geconstateerd en dat in de gemeenteraad de motie Voorkom rekenfouten is aangenomen;
 - accountants (vaak) onvoldoende geëquipeerd zijn om de risico's van deze off-balanceproducten te doorgronden.

Overweegt dat:

- prudent moet worden omgegaan met gemeenschapsgeld en hier geen risico mee gelopen moet worden;
- daarom, en ook gezien het feit dat met gemeenschapsgeld gefinancierde organisaties het schip zijn ingegaan met dit product, het van groot belang is goed doordrongen te zijn van de risico's van dit product voordat de derivatencontracten worden aangegaan;
- gezien het aantal rekenfouten en het verslechterde voorspellingsvermogen extra zekerheden moeten worden ingebouwd alvorens deze instrumenten toe te passen.

Verzoekt het college:

- met ingang van nu voor het gebruik van rentederivaten de risico's hiervan helder in beeld te brengen en dit aan het audit committee voor te leggen;
- het treasurywet op grond van het voorgenoemde punt aan te passen.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (6): Onderzoek operationele en financiële haalbaarheid van projecten (PvdA)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende het voorstel inzake de gemeenterekening 2011,

Constaterende dat:

- vele projecten van de gemeente lijken te lijden onder een gebrek aan bestuurlijke aandacht en ambtelijke capaciteit;
- veel projecten in vertraging komen door gebrek aan bestuurlijke aandacht en/of ambtelijke capaciteit;
- daardoor de gemeente op frequente basis verrast wordt met tegenvallers en teleurstellingen;
- de raad bij de najaarsnota in november 2011 heeft vastgesteld dat een second opinion moet komen naar de operationele en financiële risico's van met name de grote projecten;
- de wethouder dit meermaals heeft toegezegd, maar er nog geen onderzoek ligt, enkel een algemene stresstest naar algemene economische omstandigheden.

Overwegende dat:

- slecht lopende projecten vaak duurder en kwalitatief minder uitpakken, de reputatie van de lokale overheid schaden en het draagvlak voor nieuwe projecten verkleint;
- gezien het belang van de grote projecten zekerheid moet worden verkregen of alle grote projecten, rekening houdende met de ambtelijke capaciteit en de volle investeringsagenda en de vele vertragingen die nog moeten worden ingelopen, in de tijd operationeel uitvoerbaar zijn;
- gezien het belang van de grote projecten, rekening houdende met de economische recessie en de verslechterde financieel-economische positie, zekerheid moet worden verkregen of alle grote projecten financieel-economisch uitvoerbaar zijn en welke financiële risico's door de verslechterde economische omstandigheden aan deze investeringen kleven en hoe met deze risico's moet worden omgegaan;
- zonder onderzoek (second opinion) naar de operationele en financiële uitvoerbaarheid van projecten er geen grond is te concluderen dat de ambities wel voortvarend uitgevoerd kunnen worden.

Roept het college op:

- alsnog zijn toezeggingen gestand te doen en te komen met een onderzoek (second opinion) naar de operationele en financiële uitvoerbaarheid van projecten, zodat goede investeringsafwegingen voor de toekomst kunnen worden gemaakt.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De moties maken deel uit van de beraadslagingen. Dan kijk ik naar de heer Van Keulen van de VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, dank u wel. Het is ook wel eens leuk om een mildere woordvoering te hebben dan de heer Baldew. Iets met honden die wel blaffen, maar niet bijten. Goed. Dames en heren, 2011 was geen goed jaar voor de gemeentelijke financiën. Ik durf ook wel te voorspellen dat 2012 ook niet zo vrolijk zal zijn, maar daar hebben we het volgend jaar pas over. Mijn fractie heeft moeite met de verklaringen van het college voor de financiële malaise. Ja, er moet veel op grond worden afgeboekt, meer dan 122 miljoen euro in twee jaar tijd. Het is een forse opgave en natuurlijk komt dit grotendeels door stagnerende verkoop van woningen en bedrijventerreinen. Maar hadden we hier nu werkelijk niets aan kunnen doen? Had het college dit nu echt niet kunnen voorspellen? De crisis loopt al sinds 2009. Ondanks verschillende waarschuwingen, met name vanuit de oppositie, heeft het college verzuimd om de bakens te verzetten, om in PvdA-terminologie te blijven. Eerder ingrijpen had de gemeente, volgens onze fractie in ieder geval, veel geld kunnen besparen. Nee, ik heb geen glazen bol, maar neem het voorbeeld van Westpoort fase 2. Nog in 2010, terwijl de crisis om ons heen in volle hevigheid los was gebarsten, hebben wij daar stevig geïnvesteerd. Op de vraag of dat nu wel had moeten, antwoordde de wethouder in de commissievergadering dat er subsidie voor was. Ja, omdat er

subsidie voor was, hebben we daarin geïnvesteerd en nog geen twee jaar later is er 11 miljoen euro verdampt. Dat was wethouder Schroor. Verdampt, weg. Hoe kijkt het college hiertegen aan?

Hetzelfde kan gezegd worden van Meerstad. Er gebeurde toch wel wat bijzonders vorige week tijdens de raadscommissie Financiën en Veiligheid met wethouder Dekker. De heer Baldew, toch doorgaans niet de minst geïnformeerde als het gaat over de gemeentefinanciën, stelde een vraag over de aan te houden reserves voor dit project. Het antwoord van de wethouder kwam er. Ik citeer haar niet helemaal, ik hoop dat ze me dat vergeeft. Het antwoord kwam er in grote lijnen op neer dat het college niet gelukt is om ervoor te zorgen dat de gemeenteraad het dossier Meerstad goed in de vingers heeft gekregen. Ik zei het kwam erop neer dat, dit college had meer inspanning ... Nou goed, u mag het zo nog een keer herhalen. Ik vond het qua toon en qua boodschap redelijk schokkend. Het is namelijk nogal een uitspraak. Het is natuurlijk nogal bijzonder dat de wethouder van Financiën hier eigenlijk zegt dat de wethouder van Ruimtelijke Ordening zijn werk niet goed heeft gedaan. Dat is een feit. Ten tweede is het bijzonder, omdat Meerstad verreweg het grootste en meest kostbare dossier is in deze stad. Het zou wel heel ernstig zijn als een meerderheid van deze raad akkoord is gegaan met deze nieuwe grex zonder tot ver achter de komma te begrijpen wat er aan de hand is en wat we precies gedaan hebben. Voorzitter, ik vermoed dat er geen enkel raadslid is dat precies weet is wat er gebeurd is daar en wat er nu nog gebeurt. Mijn fractie heeft zich buitengewoon goed laten informeren over dit dossier, maar heeft ook niet de illusie de fijne kneepjes van dit dossier te kennen. Wat we wel weten, is dat vooral de gemeente Slochteren en de provincie Groningen buitengewoon content waren met deze oplossing. Een last viel van hun schouders en kwam op de onze terecht. Voorzitter, we hebben een motie waarin we het college verzoeken om zo snel mogelijk de gemeenteraad opnieuw mee te nemen door de grex Meerstad, zodat college en raad binnenkort wel volledig kunnen doorgronden wat het vrijkopen van projectontwikkelaars, de provincie Groningen en de gemeente Slochteren, voor consequenties heeft voor de stad. Ik reken op steun van de wethouder voor deze motie.

Voorzitter, een ander punt waar onze fractie zich ernstig zorgen over maakt is de studenthuisvesting in de stad. We hebben in februari 2011 een motie ingediend, aangenomen in deze raad, over een onderzoek naar studenthuisvesting op het Suikerunieterrein. Die zou in het najaar komen, dat was te vroeg en het is toen het voorjaar geworden. Uiteindelijk heeft de wethouder nog helemaal niets gedaan met dit onderzoek en dat vinden wij wel zorgelijk. Zeker ook omdat je ziet dat de problemen met studenthuisvesting verschrikkelijk toenemen op dit moment.

Voorzitter, het onderwerp verkeer. In het collegeprogramma staat dat het college ernaar streeft het autoverkeer in de stad terug te dringen. Dat is mislukt. Het autoverkeer is juist toegenomen, de faciliteiten voor auto's ook. Wethouder Dekker voert met dezelfde ambtenaren als de heer Schuiling hetzelfde beleid uit voor de auto als de heer Schuiling. Samen met anderen maakt de gemeente de Oostelijke Ringweg ongelijkvloers, werkt aan de Zuidelijke Ringweg en bouwt de ene parkeergarage na de andere. Uiteraard is de VVD het oneens met de tram en met het financiële beleid van het parkeren. Maar ten aanzien van het autogebruik kan de VVD positief zijn over het college. Dat het niet helemaal zo bedoeld is, is dan jammer. We constateren dat de wethouder van GroenLinks parkeergarages bouwt en veel asfalt aanlegt of vernieuwt. Prima. We hebben er alle vertrouwen in dat de tram in zijn huidige vorm nooit door de stad zal rijden. Sterker nog, partijleider, wethouder, de heer De Vries heeft mentaal al afscheid genomen van het ding. Kortom, het verkeersbeleid verdient een compliment. Voorzitter, het fietsbeleid. Het college is nogal euforisch over het eigen fietsbeleid. Hij noemt het zelf uitstekend beleid. Daar valt nog wel wat op af te dingen. Er is veel chaos bij de stallingen, er zijn te weinig stallingen en er is gebrek aan veiligheid. Dat kan dus een stuk beter.

Voorzitter, tot slot de financiën. De heer Baldew heeft daar ware woorden over gesproken. Ik ben benieuwd of hij daar consequenties aan gaat verbinden. Ik vermoed van niet.

De VOORZITTER: De heer Akkermans.

De heer AKKERMANS (D66): Nu de heer Van Keulen naar het financiële terrein gaat, toch nog even terug. Is er behalve het autoverkeer, dat per ongeluk op instemming van de VVD kan rekenen, nog een ander onderdeel van het beleid waarvan de VVD terugkijkend zegt dat het minder had gekund?

De heer VAN KEULEN (VVD): Ik moet een compliment maken aan de wethouder van Sociale Zaken, mevrouw Pastoor, voor het jeugdbeleid en met name het beleid gericht op het voorkomen van jeugdwerkloosheid. Ik begrijp dat het ook erg goed heeft gewerkt. Zo goed? Dank u wel.

Voorzitter, tot slot. De accountant concludeert dat we in zwaar weer zitten, dat de financiën zwaar onder druk staan en dat de voorspelbaarheid van de resultaten fors achteruit is gegaan. DaFinici loopt nog steeds

niet lekker. Nou, dat is toch wel een understatement, om maar een stijlfiguur te gebruiken. Er zijn behoorlijk stevige tekorten. Het college is niet in control. Een incontrolverklaring kan daar helemaal niets aan veranderen. Het gaat niet goed, zowel financieel als organisatorisch. Onder deze omstandigheden is het onmogelijk om de vele en hoge ambities van het linkse collegeprogramma waar te maken. Het komt door de financiën, maar ook door de overvraagde organisatie. Het komt vooral door dit college, dat keer op keer laat zien de ogen te sluiten voor de realiteit. Voorzitter, wij maken ons zorgen.

De VOORZITTER: De heer Akkermans.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, als de heer Van Keulen zegt dat we niet in control zijn, wat is dan de waarde van de incontrolverklaring voor de heer Van Keulen?

De heer VAN KEULEN (VVD): Nou ja, ik constateer dat er een groot verschil is tussen de voortgangsrapportages, de begroting en de rekening. Ik constateer dat de kwartaalafsluitingen niet goed gaan. Dus dan kan er wel een incontrolverklaring zijn, maar ik hecht daar dan minder waarde aan dan aan wat ik in de praktijk zie. De heer Baldew heeft daar ook het nodige over verteld, geloof ik, dus misschien kunt u hem ook om uitleg vragen in tweede termijn.

Voorzitter, ik heb afgesloten met de ogen te sluiten voor de realiteit. Wij maken ons zorgen. Wij zien met angst en beven uit naar de voorjaarsnota van aanstaande vrijdag, zoals is toegezegd. Ik heb nog een motie.

De VOORZITTER: Een motie.

Motie (7): Minder mist rond Meerstad (VVD)

“De gemeenteraad van Groningen, bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de gemeenterekening over het jaar 2011,

Constaterende dat:

- het financiële wel en wee van Meerstad van doorslaggevend belang is voor de financiële speelruimte van Groningen;
- het college van mening is dat de raad niet optimaal op de hoogte is van de exacte achtergronden, inhoud en eigenschappen van de grex Meerstad.

Overwegende dat:

- dit gezien de enorme financiële impact van Meerstad onacceptabel is.

Verzoekt het college:

- met een voorstel te komen op welke wijze de raad op zo kort mogelijke termijn, doch in ieder geval vóór de behandeling van de voorjaarsnota, alsnog van de exacte achtergronden, inhoud en eigenschappen van de grex Meerstad op de hoogte gebracht kan worden.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslaging. Dan gaan we naar GroenLinks, naar de heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Voor het tweede jaar bespreken wij een gemeenterekening die met een tekort sluit. De gevolgen van de crisis zijn inmiddels in de volle breedte merkbaar bij de financiën van de gemeente. Verderop in mijn betoog kom ik op die financiële situatie terug. Ik ga eerst in op de ontwikkelingen in 2011 en ik zal ook ingaan op duurzaamheidsbeleid. Bij de behandeling van de begroting 2011 in november 2010 legde mijn fractie de nadruk op de toekomst. Met een schreeuw voor jongeren vroegen we aandacht voor kinderen en jongeren. Bijvoorbeeld voor jongeren die geen baan weten te vinden, voor kinderen die in armoede opgroeien en die taalachterstanden hebben. Nu, 1,5 jaar later, blijkt gelukkig dat de stijging van het aantal uitkeringen aan jongeren onder de 27 een stuk minder groot gebleken is dan bij de begroting werd gevreesd. Het is mede te danken aan het geld en de energie – dat zei de heer Van Keulen, die er niet meer is – die gestoken zijn in het regionaal Actieplan jeugdwerkloosheid. We zijn blij dat deze aanpak wordt voortgezet. 1 op de 7 kinderen in Groningen groeit op in armoede. We kennen een aantal fondsen om de omstandigheden van deze kinderen te

verbeteren, zoals het jeugdsportfonds, de Stichting Leergeld en schoolfonds tegemoetkoming ouderbijdrage. Voor ieder kind dat hiervan gebruikmaakt, betekent het dat de faciliteiten een verbetering zijn van hun leefomstandigheden. De toename van het gebruik van deze faciliteiten laat ook zien dat de situatie van kinderen in armoede er niet beter op is geworden. Wat mijn fractie betreft moet er sterk ingezet worden om de armoede in gezinnen met kinderen tegen te gaan. Daarom is de voortzetting van het armoedebeleid van groot belang.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, het college stelt voor om een deel van de reserve minimabeleid specifiek voor pc's af te romen naar het concern. Wat vindt u daarvan na dit betoeg?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, ik had die vraag natuurlijk al wel een beetje verwacht. Daar zijn twee dingen over te zeggen. Om te beginnen is de algemene beleidslijn, de regel waar wij ons aan houden, dat als er geld overblijft het teruggaat naar de algemene reserve of naar de algemene middelen. Ik weet echter ook dat hierover een motie is ingediend. Mijn fractie is ook van mening dat moties moeten worden uitgevoerd. Dus daar heeft u uw antwoord.

Ik ga verder. Het jaar 2011 is op het gebied van sociaal beleid roerig geweest. Allereerst de pijnlijke afbouw van de gesubsidieerde arbeid, de gesubsidieerde banen, omdat er vanuit Den Haag zwaar gekort werd op het participatiebudget. Maar gelukkig is ons dankzij het Lenteakkoord een aantal andere heftige maatregelen uit Den Haag bespaard gebleven, zoals de huishoudinkomenstoets die niet doorgaat en de grote korting die iederz te verduren zou krijgen. In de stad deden we meer op sociaal gebied door extra beschikbaar te stellen voor de schuldhulpverlening, de bijzondere bijstand en de langdurigheidstoelage.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, de heer Leemhuis had het net over de gesubsidieerde banen, die we inderdaad maar deels kunnen blijven behouden. Maar bent u het met mij eens dat wanneer GroenLinks toen andere keuzes had gemaakt, het misschien wel mogelijk was geweest om alle gesubsidieerde arbeid te behouden?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nee, dat denk ik niet, vanwege de reductie van het participatiebudget. Uit hetzelfde budget, dat enorm verkleind is, moeten ook andere dingen gedaan worden. Aan de ene kant hebben we een grote groep mensen van tweehonderd, die we aan het werk hebben kunnen houden. Aan de andere kant is het ook zo dat van hetzelfde geld ook alle toekomstige gevallen moeten worden gefinancierd. Onze keuze is dat ook zij recht hebben op vormen van ondersteuning.

Ik ga verder. Zoals gezegd deden we meer in deze stad op sociaal gebied. Gelukkig maar, want een groeiend aantal mensen bleek in 2011 voor deze voorzieningen in aanmerking te komen. Een sterk sociaal beleid is wat GroenLinks betreft een uitgangspunt. Maar door waar mogelijk te investeren in de stad, kan Groningen sterker de toekomst in, precies ook voor de groeiende groep mensen die zich in een uitkeringssituatie bevindt of op een minimum moet leven. Investeren in de aantrekkelijkheid en de bereikbaarheid van de stad is niet alleen voor de Stadgers van enorme meerwaarde, maar het levert de stad ook meer bezoekers uit de regio en daarbuiten op. Bezoekers leveren bedrijvigheid en dus banen op. Juist die banen bleken er in Groningen meer dan ooit te zijn. Nu al zijn we bijna 1000 arbeidsplaatsen over de doelstelling van 135.000 arbeidsplaatsen heen, die we ons voor 2014 hadden gesteld. En dat in deze economische tijden. Het toegenomen belang van de stad voor de omgeving blijkt ook uit de groeiende vervoerscijfers. Wederom steeg het aantal auto's op de ring en de jarenlange gestage groei van het gebruik van het spoor, de stadsbus en de Citybus zet zich voort. Dat is ook niet zo gek, want in de toename van de arbeidsplaatsen delen natuurlijk ook inwoners van de gemeenten rond de stad.

Dan de woningbouw. Er werd in Groningen in 2011 nog steeds gebouwd. Het aantal woningen in Groningen groeide, met name in de huursector. Hoewel de cijfers uit de gemeenterekening op dat punt nog niet geheel duidelijk zijn, kunnen we uit de Stadsmonitor de conclusie rechtvaardigen dat de kansen in de sociale huur enorm zijn vergroot. De kans op huisvesting van de groep onder 23, waarvoor mijn fractie meerdere malen aandacht vroeg, lijkt verdubbeld. De kansen van gezinnen op een woning in de sociale huur lijken enorm verbeterd. Graag hoor ik van het college nadere uitleg over deze spectaculaire verbetering.

Als je de cijfers rond de werkgelegenheid, het stijgend aantal mensen dat naar de stad komt en de cijfers rondom woningbouw naast elkaar legt, dan kun je het in tijden van crisis alleen maar op zijn Grunnigs zeggen: 't kon minder. Maar dan nu wat met een enorm understatement echt minder genoemd moet worden. Waar de gevolgen van de crisis voor het sociale beleid en de voorzieningen in de stad nog tamelijk beperkt zijn gebleven, iets waar we ons gezien de omstandigheden nog tamelijk gelukkig mee mogen prijzen, knallen de gevolgen van de crisis voor de vastgoedmarkt er gigantisch in. De stad heeft al enige tijd amper bedrijventerreinen verkocht, heeft grote problemen met de kantoorlocaties en loopt grote risico's bij woningbouwprojecten, met name bij Meerstad. Het heeft ertoe geleid dat er ook dit jaar een voorziening van 40 miljoen euro moet worden getroffen en dat voor twee jaar tijd – het is al vaker gememoreerd – al voor een bedrag van 122 miljoen euro op gronden is afgeboekt. De gevolgen zijn fors. Waar de gemeenterekening los van de noodzakelijke voorzieningen zelfs nog een relatief goed resultaat te zien gaf, leidt de vermindering van de waarde van de grond die de stad in bezit heeft ertoe dat allerlei reserves en voorzieningen aangesproken moesten worden. Ons weerstandsvermogen, onze noodbuffer, is ernstig geslonken. Nu is het zo, ik zei dat ook al in de commissie, dat dit precies is waar het weerstandsvermogen voor is bedoeld. Juist om klappen op te vangen hebben we een buffer. Maar nu bestaat er de enorme opgave om voor de begroting van 2013 weer te komen tot een weerstandsvermogen richting de ratio van 0,8.

Zoals ik eerder zei, kiest GroenLinks voor de toekomst. Het betekent vooral ook voor de duurzame toekomst. De overstap naar een duurzame samenleving, waarbij energiebesparing, hergebruik van grondstoffen en een gezond leefmilieu centraal staan. Dat is geen luxe, maar dat is noodzaak. We zijn erg blij dat landelijk een groot deel van de bezuinigingen op natuur is teruggedraaid, er een grote subsidiepot voor zonnepanelen beschikbaar is gesteld en dat ook begonnen is met de vergroening van het belastingstelsel. In de stad zien we een aantal zeer positieve ontwikkelingen, zoals de nieuwe energiecorporatie Grunniger Power die succesvol aan de weg timmert en bijvoorbeeld Nijestee, dat samen met Grunniger Power voor huurhuizen zonnepanelen realiseert. FC Groningen heeft ook in 2011 een aantal ambitieuze doelstellingen geformuleerd op het gebied van duurzaamheid en energiegebruik. Om die leden heeft GroenLinks deze drie organisaties ook genomineerd voor het Groene Lintje. Alle drie zorgen ze namelijk voor de zichtbaarheid van de duurzaamheidsdoelstellingen.

De VOORZITTER: U moet gaan afronden.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dan ga ik dat doen, namelijk door te zeggen dat het duurzaamheidsbeleid in onze ogen succesvol is wat betreft het op poten zetten van plannen en het uitwerken van visies, zoals de Warmtevisie en Groningen geeft energie. Maar wij vinden dat er van het college nog meer verwacht mag worden op het zichtbaar maken van het duurzaamheidsbeleid en we roepen het college daartoe op. Dan ga ik het hierbij laten.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis is door zijn spreektijd heen. Er is dus ook geen tijd meer voor interrupties. Dan gaan we naar de Stads partij en dan bent u wel aan het woord, de heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Ja, ik had de heer Leemhuis nog een vraag willen stellen of GroenLinks dan ook de tram duurzaam vindt. Maar ik denk haast dat het antwoord daarop ja was geweest.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dan had u de vraag niet hoeven stellen.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Voorzitter, dank u wel. Vorig jaar nam ik u mee naar het jaar 49 voor Christus met een verhaal over Julius Caesar. Ik neem u nu iets minder ver mee terug in de tijd. Voorzitter, weet u wat Nand Baert, Pim Jacobs en Fred Oster gemeen hadden? Ze presenteerden allen Wie van de drie. Een uitzending zou in deze raad ongeveer als volgt kunnen gaan. 'Mijn naam is het college van B en W.' 'Mijn naam is het college van B en W.' 'Mijn naam is het college van B en W.' 'Mijn naam is het college van B en W en ik heb ervoor gezorgd dat er in 2011 geen verhoging van de ozb heeft plaatsgevonden, geen sprake is geweest van het wegbezuinigen van de ombudsman, geen Wmo-geld is gebruikt voor de bouw van het informatiecentrum op de Grote Markt, een toeslag voor chronisch zieken en gehandicapten mogelijk was, er op het Suikerunieterrein op het Zerniketerrein werd gebouwd, er een trein naar Zernike is gaan reiden, de bouw van het Groninger Forum is gestopt en dat we stoppen met de plannen voor de RegioTram en kozen voor duurzaam vervoer met dubbelgeleide bussen op waterstof.'

Voorzitter, de heer Baldew vroeg zojuist of de echte wethouder van DaFinci zou willen opstaan. Maar nu zou ik u moeten vragen of het echte college van B en W op wil staan. Maar u begrijpt dat dit niet kan, aangezien de Stadspartij helaas niet in het college zit en onze tegenbegroting 2011 en een aantal moties niet zijn overgenomen.

En dan nu naar de goedgekeurde jaarrekening. Voor de goedkeuring door de accountant mag een compliment aan dit college worden gemaakt. Ook dank aan de vele ambtenaren, die hard hebben gewerkt om de jaarrekening op papier te krijgen en naar ons toe te sturen. Ik zou een deel van mijn maiden speech van de jaarrekening 2009 opnieuw kunnen voorlezen. Voorzitter, ik citeer uit eigen werk: 'Want de economische recessie zorgt nog steeds voor veel onzekerheid en de gemeente Groningen investeert nog steeds in risicovolle projecten, zoals Meerstad, de Zuidelijke Ringweg, de RegioTram en de bouw van ons eigen palace de république het Groninger Forum.' Einde citaat. Echter, we dragen in tegenstelling tot in 2009 nu zelf het volledige risico voor Meerstad. De totale afwaardering van gemeentelijke gronden in 2011 bedraagt in totaal 63 miljoen euro en in twee jaar tijd in totaal 122 miljoen euro. Dit heeft mede grote gevolgen voor ons weerstandsvermogen. Voorzitter, afgelopen woensdag herhaalde de wethouder van Financiën dat investeren in een economisch slechte tijd belangrijk is. Deze mening deelde ik in 2009 en nu nog steeds. Alleen zijn de investeringskeuzes die dit college maakt zoals u weet helemaal niet de onze en wat ons betreft onverantwoord. Voorzitter, ik heb al vaker gezegd dat de wethouder de Stadspartij aan haar zijde kan vinden in haar ambities ten aanzien van het weerstandsvermogen. Wij verwachten dan ook scherpe keuzes van dit college om deze ambities te halen. Het is natuurlijk ook wel lastig kiezen voor deze wethouder, die als wethouder Financiën het weerstandsvermogen op peil wilde houden en als wethouder van Verkeer een veel te dure stadstram wil aanleggen. Maar al was het alleen al omdat de wethouder ten aanzien van het weerstandsvermogen de Stadspartij nu wel eens aan haar zijde heeft, zou het nu maken van scherpe keuzes in onze ogen logisch zijn. Want toegegeven, zo vaak zijn we het niet in volle overtuiging met elkaar eens. Of wel, mevrouw de wethouder? Het moet alleen niet zo zijn dat scherpe keuzes vooruit worden geschoven naar de begroting van 2013. Wat de Stadspartij betreft moeten de keuzes al bij de voorjaarsnota worden gemaakt. Van lastenverzwaring en bezuinigingen op sociaal domein kan wat ons betreft absoluut geen sprake zijn. Ten aanzien van het op peil brengen van het weerstandsvermogen zien wij graag de eerste voorstellen bij de voorjaarsnota tegemoet. Wil de wethouder dit toezeggen?

Wij steunen de uitspraken van PvdA-voorman Frank de Vries dat de tram op dit moment onverantwoord is en zien dit dan ook graag verwerkt in de voorjaarsnota. Want inderdaad blijkt nu ook uit de jaarrekening dat de effecten van de wijkvernieuwing achterblijven. Nog sterker, de sociale samenhang en leefbaarheid valt vooral in de wijken waar wijkvernieuwing heeft plaatsgevonden lager uit dan beoogd. Ook de wijk economie is in 2011 niet echt van de grond gekomen. De uitrol van de aanpak, die in de Korrewegwijk zeer succesvol is gebleken, is niet gerealiseerd. We hopen dat dit geen toekomstmuziek blijft.

Voorzitter, ik noemde het al. Scherpe keuzes en verantwoord investeren. Want er zijn ook neveneffecten van onverantwoord investeren, want het gaat gepaard met bezuinigingen in 2011, nu en in de toekomst. Zo moet ik helaas tot de conclusie komen dat met ingang van het komende jaar geen geld beschikbaar meer zal zijn voor naschoolse kinderactiviteiten in de gehele stad. Hieraan deden in 2011 nog 6715 kinderen mee. Straks zijn er alleen nog in de NLA-wijken gratis kinderactiviteiten voor de doelgroepkinderen. In 2011 waren dat er 474. De andere ruim 6000 kinderen moeten het er maar mee doen, zelf betalen of naar de andere kant van de stad reizen. Zoals ik vorige week in de commissie ook al zei had de Stadspartij met de kennis van nu niet ingestemd met het raadsvoorstel dat toen voorlag. Op welzijnsgebied lukt het de gemeente behoorlijk om de zware bezuinigingen, die vanuit het Rijk op ons neerdalen, te compenseren. In tegenstelling tot de VVD vinden wij de meetbaarheid op korte termijn minder erg, aangezien de tijd tussen overheveling en opgelegde invoering op een aantal terreinen vrij kort was. Op de lange termijn verwachten wij dat de meetbaarheid vanzelf naar boven komt.

Dan de woningbouw versus jongerenhuisvesting. Het is onbegrijpelijk dat er sprake is van een overaanbod van 2600 jongerenwoningen. Net zo onbegrijpelijk is het dat deze 2600 jongerenwoningen worden geschrapt. Graag een reactie van het college hierop. De grootschalige bouw van jongerenwoningen op het Suikerunieterrein is door totaal verkeerde prioriteiten van dit college (de Floriade) op een veel te laag pitje komen te staan. Leuk voor alle Stadgers in Selwerd, Paddepoel, Vinkhuizen, Helpman etc, die hoorndol worden van het andere leefritme van studenten. De VVD gaf het ook al aan: wordt het niet eens tijd om na te gaan denken over grootschalige studenten huisvesting op het Suikerunieterrein en om de VVD-motie uit te voeren? Het persoonlijk re-integratiebudget voor hoger opgeleiden blijkt zwaar onderbenut. De Stadspartij vindt het van belang dat ook deze groep wordt

gestimuleerd om in eigen levensonderhoud te voorzien. Het college zou zich meer moeten inspannen voor die mogelijkheid. Wil het college dit toezeggen?

Voorzitter, tot slot wil ik het college en de coalitie nog wat meegeven ten aanzien van de voorbereiding op de voorjaarsnota. Verantwoording nemen kan soms pijnlijk zijn, vooral als je ambities hoog liggen. Bij dit college liggen ze soms wel erg hoog. Maar het is een keus die wordt gesteund door de meerderheid van deze raad. Maar het doorschuiven van problemen naar de toekomst en onverantwoord blijven investeren zal vaak nog pijnlijker zijn. Daarvan zeggen wij: doe het onze stad niet aan, doe het onze raad niet aan en doe het zeker de mensen in deze stad niet aan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw Van Gijlswijk van de SP-fractie.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Bij de bespreking van de jaarrekening gaat het om de vraag of er uitgevoerd is wat we met elkaar hebben afgesproken en of doelstellingen behaald zijn. De SP-fractie constateert dat het op veel terreinen goed gaat. Ik noem een paar punten. De score van BORG is goed. Weliswaar iets lager dan de ambitie, maar 89% is nog steeds een goede score. Het niveau blijft onlangs kostenbesparingen goed stabiel. Dit is belangrijk, want mensen hechten terecht aan een schone, hele en veilige woonomgeving. Het Noorderplantsoen is schoner dan in eerdere jaren, nadat in samenspraak met omwonenden maatregelen zijn genomen. Bewoners zijn tevreden over de aanpak. De werkgelegenheid in Groningen is ondanks de crisis toch toegenomen, evenals de aantallen bedrijfsvestigingen en startende ondernemers. Het is een goede zaak dat de gemeente zich actief heeft ingezet door met starters te overleggen hoe onze stad MKB-vriendelijker gemaakt kan worden. De heer Baldew refereerde er ook al aan dat ondanks de crisis er zo'n duizend uitkeringsgerechtigden zijn uitgestroomd naar regulier werk. Het toenemende beroep op schuldhulpverlening heeft niet gezorgd voor wachtlijsten. Ik heb in de commissie ook aangegeven dat dit een prestatie van formaat is. Er is geïnvesteerd in de kwaliteit van voorschoolse educatie. Meer kinderen doen mee aan kinderactiviteiten. Er zijn twee CJG's en drie STIP's bijgekomen. Dat is in onze ogen belangrijk, want zorg en welzijn moeten dicht bij mensen – dus in de buurt – worden georganiseerd en laagdrempelig zijn. Voorzitter, de financiële situatie van de gemeente is zorgelijk, maar het is gelukt een aantal essentiële sociale voorzieningen op peil te houden, in tegenstelling tot andere gemeenten waar onder andere bibliotheken en zwembaden gesloten worden. Wij vinden dat we trots mogen zijn op wat er in het afgelopen jaar bereikt is. We hadden met de SP in het college ook niet anders verwacht, maar het college verdient de complimenten.

Tegelijkertijd gaat ook niet alles goed. Meerstad leidt tot enorme verliezen voor de gemeente, tegelijkertijd is het relatief een van de best lopende projecten in de regio. Dit is wel leuk om te weten, maar het is een schrale troost te weten dat ook wel heel veel woningen gebouwd moeten worden om enigszins uit de kosten te kunnen komen. De reserve grondzaken heeft een negatief resultaat van 62,5 miljoen euro. De oorzaak daarvan is niet het college, maar de economische crisis. Het college heeft de crisis niet veroorzaakt, de banken wel. Helaas zal het afboeken van verliezen op woningbouwlocaties en bedrijventerreinen voorlopig niet tot het verleden behoren. De jaarrekening is getrouw en rechtmatig. Er zijn dit jaar wel meer bevindingen bij de controle, maar die blijven netjes binnen de tolerantie, zo constateert de accountant. De voorspelbaarheid van het resultaat is afgenomen en in tegenstelling tot de PvdA-fractie vindt mijn fractie dat wel logisch gezien de afwaardering van de 63 miljoen euro gronden en de op het laatst getroffen verliesvoorziening van 40 miljoen euro.

Zoals gezegd is de financiële situatie zorgelijk, zo niet penibel. De keuze waar we voor staan is het huidige ingezette beleid voortzetten of snoeihard bezuinigen. De discussie daarover is al volop aan de gang en zal zich waarschijnlijk nog wel even voortslepen. De prioriteiten van mijn fractie kunnen u niet zijn ontgaan. Voor ons staan de sociale en maatschappelijke voorzieningen voorop. Voorzitter, in november heeft de raad een motie aangenomen, waarin een van de overwegingen was om de overschotten van de pc-regeling voor minima in te blijven zetten voor het armoedebeleid. Formeel gezien is een overweging of een constatering in een motie natuurlijk geen besluit. Maar het begint in ieder geval bij mij steeds meer ergernis op te roepen dat het college zelfs niet meer naar overwegingen, constatering of afwegingen in amendementen en moties kijkt. Sterker nog, aangenomen moties legt het college met enige regelmaat gewoon naast zich neer. De heer Leemhuis gaf ook al aan dat een op de zeven kinderen in Groningen opgroeit in armoede. Om die reden is het voor mijn fractie, de PvdA-fractie, de ChristenUnie-fractie en de VVD-fractie niet acceptabel dat het college voorstelt 4,5 ton van de reserve pc-regeling voor minima af te romen. Wij dienen daarom een amendement in. Het college zal ongetwijfeld met de opmerking komen dat we met dit amendement te laat zijn. Maar – en dat is dan een feitelijke constatering – ik vind het in ieder geval erger dat u sinds een half jaar maar klakkeloos moties en amendementen naast

zich neerlegt. Wij willen nu graag het besluit terugdraaien, waar u ongetwijfeld naar zult verwijzen en dat genomen is bij de begroting.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Even vanuit de positie van de raad geredeneerd. U zegt ervan te balen dat het college regelmatig moties naast zich neerlegt. Nu doet u het via een amendement, dan kan het college dat niet meer doen. Maar vindt u dat nu een normale manier van omgang met de raad? Moeten we dat nu volgende keer elke keer doen? Of moet ik uw oproep ook zien als een duidelijke oproep aan het college om moties gewoon wel uit te voeren?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, de heer Seton weet hoe ik erover denk. Ik heb namelijk vier voorbeelden. Het amendement grafrechten, waarover we in de commissie weer een hele discussie moeten voeren. Het lijkt wel of het college niet eens weet dat een amendement toch wel iets anders is dan een motie. Een motie is een uitspraak en een amendement is een wijziging van het besluit. Daarom vind ik dat het college de besluiten die wij hier democratisch nemen, het doet er even niet toe of u die heeft gesteund of ik, uitgevoerd moeten worden. Ik hoor de VVD zojuist zeggen dat een motie over studentenhuisvesting Suikerunie niet uitgevoerd is. Bij het ontschotten van middelen, zoals bij de begroting aan de orde is geweest, houdt het college geen rekening met de geest van zo'n voorstel of een motie en ook de achtergrond.

Tot slot wilde ik dan maar noemen – en dat is gelijk mijn volgende punt – het amendement over de egaliseringsreserve Wmo. In februari – ik doe het even uit mijn hoofd, het kan ook maart zijn geweest – is er een motie ingediend door de PvdA-fractie en die is aangenomen. Een amendement, het spijt me, om de egaliseringsreserve Wmo van 1,1 miljoen euro niet geheel in te zetten voor een eenmalig tekort in 2011. In de overwegingen stond ook 'niet volledig in te zetten'. Wat doet het college? Dat legt het doodleuk naast zich neer en zegt dat er in 2012 maar extra bezuinigd moet worden. Ik denk samen met de heer Moes een oplossing te hebben gevonden om uiteindelijk alsnog het amendement uitgevoerd te krijgen. Maar ik moet u zeggen, voorzitter, dat het technisch wel heel erg ingewikkeld is. Ik neem de vrijheid om tijdens de eetpauze een amendement in elkaar te timmeren en daar in tweede termijn op terug te komen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, nog een vraag. U zegt dat het heel erg lastig is om moties en amendementen uitgevoerd te krijgen. Ik deel dat gevoel een beetje. Toch blijft u dapper strijden en dient u een amendement in. Hartstikke goed, hartstikke goed, maar wat gaat u nu uiteindelijk doen als er weer wordt gezegd dat ze het doen en ze doen het niet? Wanneer houdt het op?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Als alle partijen met mij nu een motie in willen dienen dat het college te allen tijde aangenomen amendementen en moties moet uitvoeren, dan schrijf ik haar met alle plezier. Maar op het punt van de pc-regeling voor minima gaf ik zelf net aan dat het niet in de besluitpunten stond, maar wel in de overwegingen. En nu hebben we een amendement liggen waarin we zeggen dat de reserve pc-regeling volledig in stand blijft. Zo te zien hebben we daar een meerderheid voor.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter. Ik neem die handschoen graag op. Kunnen we zo even over de tekst overleggen misschien?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ik ben altijd beschikbaar voor u.

De VOORZITTER: Een amendement.

Amendement (1): Reserve kinderfonds armoede (SP, ChristenUnie, PvdA, VVD)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende het raadsvoorstel Gemeenterekoning 2011,

Constaterende dat:

- een op de zeven kinderen in Groningen in armoede opgroeit;

- de raad in 2008 vanuit de gelden voor de stadsmeierrechten 1 miljoen euro ter beschikking heeft gesteld voor pc's voor minimagezinnen;
- de uitvoering van het project in het verleden door aanbesteding vertraging heeft opgelopen, waardoor er nu een overschot is;
- het college op dit moment een visie Armoedebeleid voorbereidt;
- er voor 2012 bij ongewijzigd beleid een financieel tekort op het armoedebeleid is;
- de raad daarom op 9 november 2011 in een motie heeft overwogen dat de overschotten van de pc-regeling voor minima ingezet blijven voor het armoedebeleid in plaats van de financiële middelen van de pc-regeling terug te laten vloeien naar het concern.

Overwegende dat:

- er aan deze motie in het raadsvoorstel Gemeenterekening 2011 geen gevolg is gegeven;
- kinderen in gezinnen met een laag inkomen niet dezelfde kansen hebben als kinderen uit overige gezinnen;
- het verzoekpunt van de motie om het jeugdsportfonds, de Stichting Leergeld, het mentorenproject van Humanitas en de pc-regeling voor minima financieel te ontschotten daarom onverkort gehandhaafd blijft;
- de reserve nieuw beleid voor computers voor minima daarom niet opgeheven mag worden, zodat het college alsnog gevolg kan geven aan de motie.

Besluit:

- om de reserve kinderfonds armoede, waarin ultimo 2011 854.000 euro zit en waaruit ook de pc's voor minima worden betaald in zijn geheel in stand te laten en niet af te romen met 450.000 euro en daarvoor aan het raadsvoorstel Gemeenterekening 2011 een besluitpunt VI toe te voegen, luidende 'de reserve kinderfonds armoede met een omvang van 854.000 euro volledig beschikbaar te houden'.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Dan gaan we naar D66, de heer Akkermans.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, toen wij vorig jaar de jaarrekening 2010 bespraken en ik de situatie wilde proberen te beschrijven, heb ik een beroep gedaan op de jeugdboekenschrijver Jan Terlouw. Dit jaar dacht ik aan de onlangs overleden schrijver Maurice Sendek, de auteur van Max en de Maximonsters en Where the wild things are. Ik had bij de rol van Max niet meteen aan onze gewaardeerde college de heer Blom gedacht en het lijkt me in deze omstandigheden ook niet verstandig om de commissaris van de koningin van de provincie Groningen daarvoor te vragen. Maar de Maximonsters laten zich makkelijk invullen, dat zijn de maxitegenvallers bij Meerstad en andere grondexploitaties. Het zijn de flinke tegenvallers bij het Parkeerbedrijf. Het zijn de structurele tekorten bij iederz. En het zijn de incidentele bijtertjes, zoals bij O2G2 en het museum. Dat alles, die monstertjes, hebben het weerstandsvermogen stevig aangevreten. De effecten voor de begroting van 2013 dienen zich aan.

Maar, voorzitter, het voorleesboek van de jaarrekening 2011 kent ook veel zonnige passages en die willen wij niet uit het oog verliezen. Als voorbeelden kan ik om te beginnen wijzen op de Stadsmonitor, die een heldere presentatie geeft van een aantal van die positieve beelden. Bovendien staat Groningen nog steeds op plaats 14 als het gaat om meest aantrekkelijke steden. Het is voor ons nog niet voldoende, maar we staan daar wel. We zijn onze eerste plaats op de woonlastenlijst kwijt. De daling is ingezet en dat is ook conform de afspraak bij de start van dit college. Groningen is een aantrekkelijke stad gebleven voor toeristen. Het 25-jarig jubileum van Noorderslag en Eurosonic heeft nog eens gemarkeerd dat we een aantal evenementen hebben dat de stad landelijk en internationaal op de kaart zet. Er is veel jongerenhuisvesting gerealiseerd, maar nog lang niet voldoende. Tegelijkertijd is de stad een aantrekkelijke vestigingsplaats voor gezinnen gebleven. We vinden dat een belangrijke constatering. Wij constateren een goede voortgang in bijvoorbeeld de programma's verkeer en onderhoud. Op het gebied van veiligheid zijn professionele samenwerking en preventie effectief gebleken. Sommige van al deze resultaten zijn direct toe te schrijven aan de inspanningen van dit college. Anderen bouwen voort op beslissingen uit een soms ver verleden. Dit onderstreept het belang van het hebben van een langetermijnvisie en ook waarom wij zo hebben aangedrongen op een strategische visie. We kunnen nu beslissingen nemen, die lang doorwerken, positief en negatief.

Voorzitter, er zijn ook minder geslaagde avonturen en ontwikkelingen. Denk bijvoorbeeld aan de mislukte projecten rond glasvezel en Draadloos Groningen. We begrepen dat het college daar nu nieuwe ambities voor in de plaats stelt en we verwachten niet anders. Denk aan de historisch lage afname van kantoorruimten, waar we niet met de armen over elkaar kunnen blijven zitten. Denk aan de veiligheid, waar de mensenhandel ondanks alle inspanningen toeneemt. En college, hoe staat het eigenlijk met de afspraken in het collegeprogramma over de regulering van de aanvoer naar de coffeeshops. Dit zou nog eens extra ingewikkeld kunnen worden als straks de wietpas komt en het eerder ingezette beleid verstoort. We denken aan het niet erg vorderen van het dossier erfpacht. En natuurlijk aan de grote financiële tegenvallers en het verminderd weerstandsvermogen, waarover zo dadelijk meer.

Voorzitter, vatten we de resultaten van het afgelopen jaar samen, eigenlijk ook al enigszins bij wijze van midterm review van het college, op de voor D66 belangrijkste speerpunten economie, onderwijs, cultuur, duurzaamheid en burgerparticipatie, dan zien we bij economie dat de werkgelegenheid ondanks de recessie een plus vertoont. De MKB-vriendelijkheid is gestegen, we zijn van plaats 38 naar plaats 11 gegaan. We hebben de kenniseconomie versterkt en lijken echt op weg naar een duurzame economie met healthy ageing als een belangrijk speerpunt daarin. Maar we zien ook dat de omzet in de horeca en de winkels in veel gevallen zorgelijk is. Diverse factoren, zoals de recessie, ontwikkeling van internet en de stad op de schop dragen daartoe bij. Hier is gerichte actie gevraagd. Op het gebied van onderwijs is er veel tijd, energie en geld verloren gegaan met de misser rond de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. Nu kunnen we ons eindelijk richten op goede huisvesting, staat de vensterschool weer op de agenda en kunnen we de discussie over de toekomst van dit unieke Groningse concept weer beginnen. We zien dat het college zich gesteund door de raad maximaal inzet voor cultuur. Dat moet helaas soms tegen de landelijke klippen op. Eindelijk is er voortgang in het dossier Muziekschool-Kunstencentrum. Er is samenwerking tussen de podia. Het probleem Groninger Museum is aangepakt. Voor de nieuwe cultuurnotaperiode heeft de Kunstraad zorgvuldig voorwerk gedaan. Het college is nu aan zet, wij wachten met spanning af. Bij duurzaamheid zijn er veel concrete en gerichte acties, maar we missen het zicht op het grote geheel en de coördinatie nu het thema over de verschillende programma's is verspreid. Waar staan we eigenlijk als het om duurzaamheid gaat? Geven we als gemeente voldoende het voorbeeld? Bijvoorbeeld bij de bouw van het Groninger Forum. Rond burgerparticipatie heeft D66 met steun van andere fracties voorzeten gegeven, maar ook vanuit het stadhuis is er het nodige geïnitieerd. Het recente WRR-rapport van Winsemius is daarbij een steun in de rug om verder te gaan. We denken dan met name aan de volgende stappen die we zouden moeten zetten om een nadrukkelijker relatie te leggen met de wijken.

Voorzitter, het meest bedreigende avontuur ligt natuurlijk in de grote bleeders van Meerstad en de overige grondexploitaties. We willen niet lichtvaardig de suggestie oproepen dat je hier met wat simpele reclame en acquisitiewerk gemakkelijk verbetering in brengt, zeker niet als de economische onzekerheid zich voortzet of toeneemt. Maar we willen er wel maximaal van overtuigd raken dat het college alles op alles zet om ten minste het bloeden te stoppen, want dat moet eerst, voordat er uitzicht is op herstel. Een acquisitierapportage in de breedte van grondexploitaties, bedrijventerreinen en kantorenmarkt zouden wij op prijs stellen. We dienen daar ook een motie over in samen met de Stadspartij en de Partij van de Arbeid. Preventie is voor D66 belangrijk. Dat geldt voor het veiligheidsbeleid, voor de zorg, voor het welzijnsbeleid en niet minder op dit vlak. Voorzitter, we hechten zoveel belang aan het alles op alles zetten rond de tegenvallende exploitaties, omdat de bedragen die er omgaan zo kolossaal zijn, in zo'n schrijnend contrast met soms relatief geringe bedragen op de begroting met toch grote impact voor burgers. We zien noodzakelijke subsidies en voorzieningen liever niet door de grondexploitaties nog verder in de waagschaal gesteld.

Ook op het gebied van de financiën, los hiervan, hoeft het goede nieuws niet uit het zicht te raken. Er ligt voor het eerst een incontrolverklaring. Er zijn voortgangsrapportages met weliswaar verminderde kwaliteit, maar nog altijd binnen de norm. Er is een verbeterd inzicht in risico's en benodigd weerstandsvermogen, nu moeten we de moed hebben om dat ook waar te maken. En er is een akkoord van de accountant voor rechtmatigheid en betrouwbaarheid. Zoals we in de commissie al hebben gezegd zou er sprake zijn van een gezonde financiële huishouding 'als niet'. En een gezonde bestendige financiële huishouding is voor ons van belang, juist vanwege de langere termijn. Ook om in de toekomst een vitale, leefbare, sociale en aantrekkelijke stad te kunnen bieden. Voor ons zijn de belangrijkste opgaven vanuit de jaarrekening 2011: damage control waar mogelijk, zekerheid dat ons nieuwe financiële systeem DaFinci voor 100% functioneert en vooral boven alles stevige keuzes in de begroting 2013 met een goed weerstandsvermogen en een op lange termijn gezonde financiële situatie.

Ten slotte willen wij onze complimenten uitspreken voor het college en de gemeentelijke organisatie. Er is veel tot stand gebracht, er is veel initiatief genomen en er ligt een door de accountant goedgekeurde en

door ons goed te keuren jaarrekening. College en organisatie blijken veel aan te kunnen. Daarover is geen twijfel. Eerder beginnen we ons nu zorgen te maken of we de lat niet te hoog leggen. Dat is dan weer een onderwerp voor een volgend hoofdstuk.

De VOORZITTER: Een motie.

Motie (8): Acquisitie-inspanningen (D66, Stadspartij, PvdA)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de gemeenterekening 2011,

Constateerend dat:

- de gemeenterekening een nadelig saldo laat zien van 22 miljoen euro;
- dit tekort het gevolg is van met name afboekingen van gronden ter waarde van 63 miljoen euro;
- hiertoe al reserves zijn aangewend en er nu de noodzaak is tot het ophogen van het weerstandsvermogen;
- ook voor de komende periode sprake zal zijn van tegenvallende of op zijn minst onzekere resultaten van grondexploitaties tegen de achtergrond van een stagnerende markt;
- de financiële consequenties hiervan voor de gemeentebegroting enorm zijn.

Overwegende dat:

- ieder bedrag dat uit verkoop, pacht of verhuur bij de gemeente binnenkomt dan wel de economie binnen de gemeente Groningen versterkt, meer dan welkom is en acquisitie derhalve van het grootste belang is;
- de markt zich in deze periode van recessie niet op eenvoudige wijze laat verleiden tot aankopen en investeringen;
- er bij de raad het vertrouwen bestaat dat het college van B en W zich inspant om acquisities tot een succes te maken;
- het beeld van die concrete inspanningen anderzijds bij de raad onvoldoende scherp is;
- de raad in deze graag op de hoogte is van en mee wenst te denken over de aard en mate van acquisitie-inspanningen.

Is van mening dat:

- rapportages van de ondernomen en voorgenomen acquisitie-inspanningen er toe kunnen bijdragen dat de raad alsnog een scherp beeld krijgt;
- rapportages een handvat kunnen bieden om als raad aan de voorkant mee te sturen op de gewenste inspanningen;
- bovenal dergelijke rapportages kunnen bijdragen aan de controlerende taak van de raad en de raad naar verwachting de zekerheid zullen geven dat het college de maximale inspanningen heeft verricht en zal verrichten.

Verzoekt het college:

- een rapportage op te stellen van de acquisitie-inspanningen gericht op de aankoop en/of pacht en/of huur door derden van gronden, kantoren en overig onroerend goed (zowel gemeentelijk bezit als bezit waarmee gemeentelijk belang gemoeid is);
- te onderzoeken of en zo ja, hoe een dergelijke rapportage een periodiek karakter zou kunnen krijgen, zo mogelijk gekoppeld aan de derde voortgangsrapportage.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Het woord is aan de heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Bij de behandeling van de rekening is het soms net als bij de verdeling van de rekening op een terrasje. De een kijkt alleen naar het totaalbedrag, een ander zoekt op onderdelen en een derde bestudeert nauwgezet alle kosten, maar het totaal wordt er niet anders van. Net als bij de rekening op het terras moeten we ook gewoon betalen, 22 miljoen euro in ons geval. Anders dan bij een rekening op een terras hebben we een tijdje gedacht dat we geld over zouden houden. Maar

eerst het goede nieuws. We hebben een goedkeurende verklaring van de accountant en de mate van voorspelbaarheid is binnen de vastgestelde kaders gebleven. En er is het afgelopen jaar weer keihard gewerkt aan meer en minder in het oog springende projecten.

Dan de hoofdpunten: het tekort, de voorspelbaarheid daarvan en het effect op ons weerstandsvermogen. Het tekort van 22 miljoen euro is op zich niet fataal. Maar bekeken in het geheel van de gemeentelijke financiën is het zeker niet een te onderschatten waarschuwing. En ook gewoon een feitelijk tekort dat we moeten wegwerken, waardoor we minder geld aan andere zaken kunnen besteden. De oorzaak van het tekort geeft meer duiding aan wat er speelt. Het heeft grotendeels te maken met een afboeking van 40 miljoen euro op Meerstad en grondposities. Dat is ook precies waar de accountant op aanslaat. Hij geeft aan dat de financiën van de gemeente onder zware druk staan, omdat er uit deze hoek nog meer slecht nieuws valt te verwachten. De gifbeker is nog lang niet leeg en we zullen hem helemaal moeten opdrieken. Ad fundum. Dat is ook het beeld van de AER, want daar blijft verschrikkelijk weinig van over. De bodem van de schatkist is in zicht, terwijl de risico's nog lang niet op zijn.

Dan de voorspelbaarheid. Tot en met de derde voortgangsrapportage leken we af te stevenen op een overschot, voldoende hoog om te zeggen dat we in een recessiejaar nog goed zijn weggekomen. Na de derde voortgangsrapportage deed zich de noodzaak voor tot afboeking, waardoor het overschot omsloeg in een tekort. Zowel ambtelijk als ook in de commissie hebben we nagevraagd of we dit niet hadden kunnen voorzien. De heer Van Keulen had het er ook over. Het is toch te gek dat we met zijn allen denken er redelijk voor te staan en dat het dan zo maar omslaat? Maar ik ben er zowel door de ambtenaren als door de wethouder van verzekerd dat dit niet te voorzien was. Oké, maar als dat zo is dan geeft dat nog eens extra onze kwetsbaarheid aan. Er hoeft maar iets te gebeuren en we zijn ver af bij wat we als doelstellingen hadden en ook wat we op basis van onze instrumenten mochten verwachten. Een deel van het resultaat hebben we ook in de loop van het jaar doorgeschoven naar de begroting. Daar speelt ook de voorspelbaarheid. Hoe kijken we daarop terug, als we nu zien dat we uiteindelijk met een tekort eindigen? De heer Baldew had het daar ook over. Des te meer reden om uiterst voorzichtig om te gaan met prognoses en inschattingen. Het risico dat we ons te snel rijk rekenen is reëel.

Dan het weerstandsvermogen. De rekening slaat een gat in ons weerstandsvermogen, dat duikelt van ruim 0,8 naar ruim 0,4. We moeten met lede ogen aanzien dat juist in een tijd van tekorten en veel dreigende risico's, ons weerstandsvermogen ver, ver onder de maat is. Nu zeggen sommigen in een poging tot relativering dat het weerstandsvermogen er is om tegenvallers op te vangen. Dat gebeurt nu, dus het doet precies waarvoor het in het leven is geroepen. Dat is waar als je naar nu kijkt en naar de 0,8 die we hadden. Maar als je naar de toekomst kijkt, dan moet je vaststellen dat wat het weerstandsvermogen vandaag nog kon, het morgen niet meer kan. Het lijkt op een duinenrij die in een nachtelijke storm is weggeslagen. We moeten wel zand aanvullen, want anders ben je bij de volgende storm gezien. Natuurlijk kun je dan zeggen dat de duinen hun werk hebben gedaan, maar dat is geen geruststelling als bij een volgende storm een nat pak dreigt. Je moet het weerstandsvermogen dus aanvullen, maar tot hoe ver? De PvdA leek eerder op de lijn te zitten van veel lager dan 0,8 en dat scheelt een boel geld. Dit lijkt me juist een administratieve maatregel, terwijl ze in de commissie zeiden dat ze fundamentele maatregelen wilden.

De VOORZITTER: De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter. Inderdaad, de PvdA koerste op een lagere ratio, maar wel investeren aan de voorkant in risicomanagement. Dat zou de legitimatie moeten zijn om je weerstandsvermogen al dan niet op te vullen. Ik zou graag willen dat u die nuancering wel aanbracht.

De heer SETON (CDA): Ik neem die nuancering mee. Ik wil door naar Student en Stad, want die ging op de andere kant zitten en spoorde ons aan om direct naar 1,0 te gaan. Dat is immers ons uiteindelijke doel. Voorzitter, als ik moet kiezen tussen die twee, PvdA en Student en Stad, dan ga ik zonder meer voor de lijn van Student en Stad, omdat het CDA vindt dat je in een tijd van tegenvallers juist niet je buffers moet verkleinen. Ik kan me dan ook wel iets voorstellen bij de wethouder, die ook wel sneller naar een ratio van 1,0 wil. Uiteraard legt dit weer een extra druk op het beschikbare geld en ik kan mij zo voorstellen dat deze optie in de voorjaarsbrief is becijferd en meegenomen.

De VOORZITTER: De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik ben ook van plan om naar een ratio van 1,0 te gaan, maar op langere termijn. Mijn zorg zit erin dat we het risicomanagement nog niet op orde hebben en door nu al te

koersen op een ratio van 0, halen we elke prikkel uit het risicomangement weg. Hoe kijkt u daartegen aan? Waardoor risico's als DaFinci, O2G2 in een andere vorm weer terugkomen.

De heer SETON (CDA): Over risicomangement, dat kan zowel grotere tekorten opleveren als tekorten dempen. Dus het resultaat daarvan staat niet vast. Waar ik bang voor ben is als u zegt dat we die ratio gaan verlagen, dat u daarmee dan zoekt naar een makkelijke manier om geld te verdienen, want je hoeft minder te bezuinigen. Wij zeggen nu juist dat je precies moet bezuinigen waar het nodig is, ook al doet dat een beetje pijn.

Ten slotte de blik naar voren. Frank de Vries zei zaterdag in de krant dat het vijf voor twaalf is. Eerder heb ik gezegd dat het een minuut voor artikel 12 is. De accountant geeft aan dat de financiële positie van de gemeente zwaar onder druk staat. Met name dat laatste is interessant, omdat het vanuit politiek neutrale hoek komt. Ook de accountant ziet grote risico's op ons afkomen, vooral gezien het afgekalfde weerstandsvermogen, de becijferde risico's en de effecten van een en ander op de manoeuvreerruimte in de begroting. Hij adviseert daarom een onafhankelijk ...

De VOORZITTER: De heer Akkermans. Ik maak overigens melding van het feit dat mevrouw Koebrugge de vergadering is binnengekomen. Met hopelijk goed resultaat, al te melden of nog niet? De heer Akkermans.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, heeft de heeft Seton de accountant het ook horen bevestigen van die artikel 12-positie die we bijna hebben bereikt?

De heer SETON (CDA): Wat ik aangeef is dat de accountant in vrij zware bewoordingen, zwaarder dan ik eerder van hem heb gehoord, zegt dat de financiën onder zware druk staan. Ik zie dat als een bevestiging van mijn standpunt. Of hij ook vindt dat het een minuut voor artikel 12 is, dat is een politieke uitspraak en ik verwacht het eigenlijk niet. Ik hoop dat het resultaat van het tentamen van mevrouw Koebrugge beter is dan het resultaat van de rekening. Ik had het over wat de accountant adviseerde. Hij zegt een onafhankelijke toets op marktontwikkelingen en een nog stevigere control. Een vorm van permanente dijkbewaking, zou je kunnen zeggen. Ook de vertraagde invoering van DaFinci helpt dan niet. Om die reden hebben wij gezamenlijk onder andere met de PvdA daar een motie over ingediend. De vraag is of het college deze sense of urgency deelt. Is het college bereid om vanuit serieuze zorgen over de vraag in welke mate de stad de recessie aankan, maatregelen aan de raad voor te stellen? Is het college daarbij bereid ambities te temperen of stokpaardjes te laten lopen? Wij zien deze rekening als een bevestiging van de precaire positie waarin de stad zich momenteel bevindt en daarmee als een signaal om bij de voorjaarsbrief en de begroting de tering naar de nering te zetten. We zullen wel moeten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de ChristenUnie, mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter. Er waait inmiddels een nieuw soort van vrolijkheid door de stad in de vorm van oranje vlaggetjes in gezellig versierde straten. Maar deze vlaggetjes hangen er niet omdat de mensen in de stad vrolijk zijn geworden van de gemeentefinanciën, integendeel. Los van alle voetbalgezelligheid die de straten bindt – en die sociale binding juichten wij van harte toe – uitten de mensen die wij spreken, van kassajuffrouw tot oud-docent tot zzp'er, allemaal hun zorgen over het geld en over de risico's in het stadhuis. Die zorg is wat ons betreft meer dan terecht. Het ziet er niet goed uit. Dat geldt ook een beetje voor het Nederlands elftal en het geldt ook voor de gemeentelijke financiën. Weliswaar denken alle 193.000 inwoners van Groningen dé bondscoach te zijn, terwijl er maar één echte bondscoach is, maar het roept toch wel de vraag op wie de bondscoach van het college is.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter.

De VOORZITTER: Een schot voor open doel of niet?

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja eigenlijk wel. Een inkoppertje, laat ik het zo maar noemen.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, een vraag aan mevrouw Jongman. Acht zij de kans groter dat het Nederlands elftal Europees kampioen wordt of dat het college ons goed door de crisis loodst?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Zullen we een pooltje maken? Lijkt me wel leuk, eigenlijk. Goede vraag. Het college zegt gelukkig zelf dat het van belang is om de vinger steviger aan de pols te houden. Maar met alleen het meten van het aantal hartslagen per minuut ben je er niet. Er moet ook gehandeld worden. Dat handelen zit wat onze fractie betreft niet in lastenverzwaringen. De ozb mag geen melkkoe worden. Volgens ons verkiezingsprogramma moet je daar goed en zorgvuldig gebruik van maken. Gelukkig geeft het college zelf ook aan uiterst terughoudend te zijn. Ik roep het college ook op het echt niet te doen, want ik krijg namelijk straoefeningen in de sportschool als de ozb in 2013 omhooggaat. Het college geeft aan de raad elke twee maanden te informeren over de effecten van de economische crisis en de rijksbezuinigingen op de meerjarenbegroting. Daar zit wel een soort crux of dilemma in. Want neemt het college ons dan mee op een weg waar we niet meer kunnen keren? Of kan de raad nog een eigenstandige keuze maken bij het voorjaarsdebat en bij de begroting 2013? Dat laatste wil onze fractie. Het is heel fijn dat u ons informeert, maar het betekent niet inpakken en wegwezen.

Verantwoording afleggen is terugkijken, maar in deze tijd kun je niet anders dan ook vooruitkijken. Immers, keuzes uit het verleden bepalen de toekomst. Als raad hadden we met het college afgesproken dat we graag voldoende huizen wilden bouwen voor onze inwoners, maar de keuze voor het verder zelf aanleggen van Meerstad betekende een enorme afboeking in 2011. Als raad hadden we afgesproken dat we graag meer parkeerplaatsen wilden in de binnenstad, maar de keuze om veel parkeergarages aan te leggen betekende een tekort in 2011. Als raad hadden we ook afgesproken dat we graag voldoende voorraad bedrijventerreinen wilden hebben na eerdere verliezen omdat we mensen niets konden aanbieden, maar de keuze om wat voorraad bedrijventerreinen aan te leggen gaf ook een afboeking in 2011. Is alles de schuld van de crisis of is er meer te zeggen? Het weerstandsvermogen baart ons zorgen, maar achteraf gezien zijn wij blij met onze inzet op de waarschijnlijkheidsfactor van 90%. Door onze fractie is ook bepleit om goed te sparen voor slechtere tijden en gelukkig maar. Maar we zakken wel zo langzamerhand door de bodem van onze kas. Het is meer dan een uitdaging om dit weer aan te vullen. Het voorjaarsdebat is meer dan ooit cruciaal. Daar komt bij de indringende boodschap van de accountant. Die is niet nieuw, maar hij is wel scherper geworden. Bij de interim-controle stelde de accountant al dat de risico's in bedrijfsvoering en in de financiële positie zijn toegenomen met als conclusie dat de financiële positie zwaar onder druk staat. Die boodschap klinkt versterkt door in de top 3 van aanbevelingen. Met stip op 1 staat analyse van risico's weerstandsvermogen en als alarmschijf op 2: control op grondexploitaties, grote projecten en Meerstad. Voorzitter, dit betekent alle hens aan dek.

Voorzitter, de ChristenUnie heeft bij de begroting 2011 aangegeven dat er een heldere relatie moet zijn tussen plannen, prestaties en kosten. Oftewel, wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat mag het kosten? Ook hebben we gezegd dat naast de grote projecten die op stapel staan, ook de kleinere projecten niet moeten worden vergeten. Het betekent keuzes maken met het beschikbare geld. Dan is het op zijn minst noodzakelijk dat je het geld goed beheert en de projecten daarmee goed beheerst. Dat laatste punt is wat ons betreft nog een punt van zorg, want DaFinci was in 2011 ondanks een forse extra bijdrage in mankracht en geld nog niet op orde. Ook hebben wij in 2010 gezegd dat de begrafenisrechten wat ons betreft niet hoefden te worden opgerekt tot het bittere einde. Leges voor begraven hoeven niet kostendekkend te zijn. Toch is de kostendekkendheid 101% en daar hebben wij moeite mee. De laatste eer mag wat ons betreft de gemeenschap wel iets kosten. In het voorjaarsdebat komen wij op dit thema terug.

Voorzitter, is alles dan minder goed gegaan in 2011? Een aantal zaken is wel goed gegaan. Want het verheugt ons dat de stad gezinnen weet te behouden en/of aan te trekken. Lentekriebels is in toenemende mate een succes, achtduizend mensen maken hun eigen leefomgeving schoon. Digitaal afspraken maken via het eLoket is in 2011 uitgebreid, dat was een motie van de ChristenUnie in juni 2010. Een andere politieke wens van de ChristenUnie, behoud van de nevenlocaties van de DIA in Hoogkerk en Lewenborg, werkte naar volle tevredenheid in 2011. Ook de werkgelegenheid is gestegen in deze tijd, iets om heel erg blij mee te zijn.

Voorzitter, samenvattend is het jammer dat het jaar 2011 is afgesloten met een groot verlies en met de conclusie dat de financiële positie van de gemeente Groningen onder druk staat. Waar gehakt wordt, vallen spaanders, is een te gemakkelijke verklaring. Het lijkt er meer op dat er te veel bomen in het bos gepoot zijn, die nu door hun gewicht dreigen om te vallen. Is het lef, is het overmoed of is het vette pech? Uitdaging voor het voorjaarsdebat wordt welke bomen absoluut noodzakelijk zijn en waar nog wel wat uitgedund kan worden. Ondanks grote zorgen en stevige debatten willen wij de medewerkers en het college hartelijk danken voor de inzet anno Domini 2011.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij, Student en Stad. We schorsen de vergadering voor een enkel ogenblik, voordat de heer Van Rooij ...

Schorsing 17.20-17.22 uur

De VOORZITTER: Dan heropen ik de vergadering en is het woord aan de heer Van Rooij van Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Allereerst mijn verontschuldigingen voor het feit dat ik niet in staat ben erg luid te spreken. Ik ben gevelld door een heftige keelontsteking en die maakt het woordvoeren niet makkelijker. Dus ook met mijn weerstandsvermogen is het niet zo heel best gesteld. Graag pak ik samen met de stad de handschoen op om sterker uit onze gezamenlijke malheur te komen.

Vorig jaar concludeerde de raad voor het eerst in lange tijd dat er een rekening voorlag met een negatief resultaat. Dat was het gevolg van flinke en deels onvoorziene tegenvallers. Dit jaar blikken wij terug op de rekening van 2011 en moeten we opnieuw constateren dat het resultaat behoorlijk negatief is. Het is moeilijk om deze rekening los te zien van het huidige boekjaar. In maart stond de raad erbij stil dat het huidige boekjaar na een paar maanden al met een tekort kampte van zo'n 110 miljoen euro, inclusief de benodigde aanvulling van het weerstandsvermogen. Dit hangt als een zwaard van Damocles boven ons hoofd, maar het is een punt voor komende debatten. Ik zal deze zaken voor nu dan ook zo goed mogelijk proberen te scheiden. De gevolgen van de crisis treffen onze stad hard. De gronduitgifte op bedrijventerreinen staat volledig stil en schommelt de afgelopen jaren op 0 ha of net boven de 0 ha. Net als in het vorige jaar is dit jaar weer voor zo'n 60 miljoen euro afgewaardeerd op gronden. De opname van kantoorruimte gaat zo mogelijk al even slecht. Het zijn symptomen van de crisis, die ons hard bij de keel grijpen en ons echt zullen gaan bedreigen als we er niet voor kiezen om ons kranig te weren. In mijn betoog wil ik stilstaan bij een drietal onderwerpen: het weerstandsvermogen, de accountantsverklaring en een aantal zaken dat ons opviel in de rekening.

Het weerstandsvermogen is voor Student en Stad al jaren een voornaam punt. In de commissie hebben we al uitgebreid stilgestaan bij dit onderwerp en het is goed om te zien dat ook bij andere fracties het besef steeds meer lijkt te komen dat we toch echt moeten gaan werken aan de status van onze financiële reserves. Het weerstandsvermogen is goed te omschrijven als een verzekering voor financiële risico's. Een verzekering die in tijden van crisis, wanneer de risico's groot zijn, misschien wel meer dan ooit nodig is. De ratio van het weerstandsvermogen in deze jaarrekening is met 0,44 ruim onvoldoende. Deze kwalificatie is wat ons betreft ontoelaatbaar. In het collegeprogramma staat een ratio van 80% als doel op de korte termijn. Graag wijs ik de gehele raad op het feit dat het weerstandsvermogen bij 80% tot 100% slechts in de categorie matig valt. Voorzitter, wij zijn van mening – en de heer Seton refereerde daar al even aan in zijn eigen woordvoering – dat ons weerstandsvermogen 100% zou moeten zijn. Deze 100% is de ondergrens van de classificatie die wij als raad voldoende noemen en daarmee voorwaarde voor verantwoord financieel beleid. We waren dan ook zeer content met de woorden van wethouder Dekker in de commissie van vorige week. Hier gaf zij aan dat het aanvullen van het weerstandsvermogen met 70 miljoen euro naar 80% geen probleem moet zijn. Maar belangrijker nog, zij zei ook dat de aanvulling van het weerstandsvermogen naar 100% goed mogelijk is. Wij gaan ervan uit dat we deze woorden in de voorjaarsnota terug zullen zien.

De accountantsverklaring. Ten eerste is het goed om op te merken dat de accountant zowel over de getrouwheid als over de rechtmatigheid een goedkeurend oordeel heeft gegeven. Hiervoor de complimenten aan het college. De aandachtspunten, die in de verklaring worden genoemd, sluiten aan bij de zorgen die wij hebben. Wij vertrouwen er dan ook op dat het college deze zorgen ter harte neemt.

Ten slotte wil ik stilstaan bij een aantal voor Student en Stad belangrijke thema's: wonen, werken, onderwijs en gezondheid. Met Bouwjong willen we in de komende jaren graag voorzien in kwalitatieve en betaalbare jongerenhuisvesting. In 2011 is veel gebeurd, maar nog lang niet genoeg. We lopen flink achter op de doelstelling van 800 eenheden. Dit betekent dat we er nog harder aan zullen moeten trekken. Ook starters zullen deze gemeenterekening niet met een glimlach doorlezen. Jongeren en starters zijn het kapitaal van deze stad, of zouden dat zijn als we er in elk geval in slagen om ze hier te houden. Daarbij is geschikte huisvesting een must. Hoewel het goed is om te lezen dat alle beschikbare startersleningen zijn verstrekt, zien wij net als vorig jaar dat het beschikbare budget hiervoor al erg snel op was. Dit zien wij voor het komende jaar heel graag anders. Daarbij bedoel ik overigens niet dat ze niet verstrekt worden, maar dat er meer budget beschikbaar komt voor die startersleningen. De werkgelegenheid is in het

afgelopen jaar toegenomen tot ruim boven de 135.000 banen. Deze doelstelling stond eigenlijk pas geraamd voor 2014. Het is dus heel bijzonder dat zij nu al binnen is. Dit betekent niet dat we achterover kunnen gaan leunen en in onze handen kunnen gaan wrijven. Er is nog heel erg veel te winnen. Ook het aantal ondernemers in de stad is gestegen, al is niet helemaal duidelijk of het hier een echte groei betreft of een papieren groei, die het gevolg zou zijn van de verplichte inschrijving bij de Kamer van Koophandel. Er zijn zeer goede dingen gedaan met het kleine budget dat ons economisch meerjarenprogramma G-kracht jaarlijks ontvangt. G-kracht levert ons geld op. Qua gezondheid kunnen nog grote stappen worden gezet door beweging op zo jong mogelijke leeftijd op een leuke en goede manier te stimuleren. Wat Bslim betreft zijn we hierover niet helemaal gelukkig. Al zien we dat er mooie resultaten worden neergezet voor leerlingen van het middelbaar onderwijs, wij zouden liever zien dat dergelijke programma's al bij het basisonderwijs zouden worden geïntroduceerd. Wij denken dat hierdoor een nog hoger rendement behaald zou kunnen worden. Onderwijs is vanzelfsprekend ook een belangrijk onderwerp voor ons. Een pijnlijk punt hierbij is vroegtijdige schooluitval. Talentontwikkeling begint bij onderwijs. De uitval zorgt ervoor dat jongeren geen start- of arbeidskwalificatie behalen. Het gesloten convenant met het Rijk en de RMC-regio's heeft als doel om deze uitval met 40% te reduceren. Het resultaat is helaas niet behaald. Wij zouden dan ook graag zien dat de gemeente haar gewicht beter inzet om dit doel zo snel mogelijk te behalen. Met het regionaal Actieprogramma jeugdwerkloosheid worden gelukkig grote stappen gezet om jongeren aan het werk te krijgen. Het mag gezegd worden dat het aantal plaatsingen in de regio ondanks de barre economische tijden op hoog niveau is. We hopen dan ook dat het voorgestelde vervolg op dit actieprogramma zo snel mogelijk vorm zal krijgen en zal worden geïmplementeerd.

Voorzitter, afsluitend. 2011 was financieel gezien een moeilijk jaar en de gevolgen van de crisis zijn nog meer zichtbaar geworden. De smaak die overheerst is een wrange. De financiële positie van de stad is flink verslechterd. Voorzitter, wat we met zijn allen willen, is sterker uit de crisis komen. Wat we met zijn allen willen, is een stad met goede voorzieningen, realistische ambities en oog voor de toekomst. Dit kan alleen als we financieel gezond zijn. We hopen dat de voorjaarsbrief in lijn zal zijn met de zojuist genoemde uitgangspunten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is ten slotte van de kant van de raad het woord aan de heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Er is al veel door andere partijen gezegd over tekorten, verliezen, de zorgen en het gegeven dat de financiën van de gemeente onder zware druk staan. Ik wil daar graag nog wat aan toevoegen zonder punten te herhalen die al genoemd zijn door andere partijen. Verder zullen wij vooral bij het voorjaarsdebat zien hoe een en ander uit gaat pakken en of grote projecten wel of geen doorgang zullen vinden. De Partij voor de Dieren heeft vele complimenten uitgedeeld voor deze rekening. Er zaten mooie dingen in en wij doen het hier helemaal nog zo slecht niet, zoals het college zegt. Daar heeft het college denk ik wel gelijk in. De financiële crisis baart iedereen zorgen en dat is begrijpelijk. Zoals wij echter vorige week betoogd hebben, schuiven wij langetermijnproblemen liever niet op de korte baan. Omdat iedereen hier al uitgebreid in is gegaan op de financiële tekorten, willen wij niet verder bezuinigen op ecologisch beheer. De bijensterfte. Deze winter is in Groningen 30% van het bijenvolk overleden. Dit is een probleem waar iedere overheid verantwoordelijkheid voor moet dragen. Het in stand houden van een grote diversiteit aan bloemen draagt daar een steentje aan bij. De activiteiten rond de Hoofdstad van de Smaak vielen goed bij ons in de smaak. Veel nadruk op biologisch voedsel – ook weer goed voor de bij – en regionaal voedsel. We hadden graag nog wat meer nadruk gewild op – u raadt het al – vegetarisch voedsel, omdat vlees eten niet alleen gezonder is voor mensen in bijvoorbeeld de strijd tegen overgewicht, maar ook veel beter voor de dieren en het milieu. Vleesconsumptie leidt tot ontbossing, afname van de biodiversiteit, honger in de wereld en een groter tekort aan schoon drinkwater. Bij het kopje duurzaamheidsactiviteiten zagen wij helaas nog geen aandacht voor de door ons ingediende en door de raad aangenomen motie over een Groningse Meatfree Monday. Wij zien een raadsvoorstel hieromtrent graag zo spoedig mogelijk tegemoet. Zorgelijk vinden wij het feit dat duurzaamheid nu door de diensten zelf gedragen en gefinancierd moet worden. Wij willen graag een reactie van het college op onze vraag hoe hij Groningen energieneutraal in 2035 denkt te bereiken. Wat zijn verdere concrete stappen? Wanneer worden wij hierover geïnformeerd? Wij zijn tevreden over het grote aantal groene daken. Wat wij graag willen zien, is een integratie van wonen en groen. Een manier van bouwen waarbij groen en beton worden geïntegreerd. Hier zijn wel voorbeelden van te bedenken en wij kijken uit naar de nota Ruimtelijke kwaliteit om ons standpunt in dezen duidelijk te maken. Ik laat het hierbij. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Goed. Dan hebben we alle sprekers van de kant van de raad gehad. Ik begrijp dat de wethouder meteen of bijna meteen tot antwoorden in staat is in haar eerste termijn. U beschikt over alle teksten van de moties en amendementen, denken wij, dus dan kunt u ook die van commentaar voorzien. Dan is het woord aan de wethouder van Financiën.

Eerste termijn college

Wethouder DEKKER: Voorzitter, dank u wel. Rekening 2011. Laten we dan maar even beginnen met een positieve insteek. We hebben een goedkeurende verklaring en er is iets nieuws. We zijn op verzoek van uw raad voor het eerst in dit jaar gestart met een incontrolstatement. De rechtmatigheid is goed verankerd. Traditiegetrouw is het dan ook de taak van het college en de wethouder van Financiën de medewerkers te bedanken voor al hun inspanningen om te komen tot een goede jaarrekening. Ik zal dat bij dezen doen en ik ga ervan uit dat de mensen die niet aanwezig zijn, de dank via hun directeuren overgedragen krijgen. Kortom, hard gewerkt, veel bereikt. De woorden van mevrouw Van Gijlswijk (SP) kon ik goed aanhoren. Zij maakte er niet alleen maar een cijfermatig verhaal van in haar bijdrage, maar ze zei dat al het geld dat we hier met elkaar altijd maar weer voteren, toch te maken heeft met een aantal doelstellingen dat we als college willen realiseren en een aantal maatregelen dat we met elkaar moeten uitvoeren. Natuurlijk gaat het erom dat we ook een goedkeurende verklaring van de accountant krijgen en natuurlijk gaat het erom dat we in control zijn en alles doen aan risicomanagement. Tegelijkertijd willen we ook een aantal dingen realiseren. We willen een sociale stad zijn, we willen aandacht hebben voor mensen die kwetsbaar zijn en we willen verder met die duurzame en bereikbare stad. Dus kijk ook naar de resultaten die we het afgelopen jaar hebben gerealiseerd. Het kan iets kleins zijn in een wijk of in een buurt en het kan iets groots zijn. Ik zeg het met enige schroom, maar toch doe ik het. Zeker als ik met een aantal collegebestuurders spreek over hun financiën. Wij zijn nog steeds in staat geweest de afgelopen jaren om begrotingen in te dienen en rekeningen te presenteren zonder verregaande bezuinigingen. Ook bij de bezuinigingsoperatie waar wij thans mee bezig zijn van 42,5 miljoen euro proberen we over het algemeen de mensen die in onze samenleving aan de sociaal zwakke kant staan te sparen. Wij zijn nog steeds hier in staat om onze ambities uit te voeren zonder dat we belangrijke voorzieningen in deze stad sluiten. Tegelijkertijd realiseer ik me, realiseren wij ons dat het tij wat aan het keren is. Die recessie duurt langer dan ons lief is. De recessie dringt ook langzamerhand door in de regio Noord-Nederland. U heeft dat ook kunnen zien in de rekening, maar we hebben er ook al een paar keer met elkaar indringend over gesproken. De afgelopen twee jaar hebben we meer dan 120 miljoen euro moeten afboeken op grondexploitaties. En nu zullen we ook weer bij deze rekening een voorziening moeten treffen voor 40 miljoen euro. Dan kun je vervolgens zeggen dat we een aantal maanden een dikke plus met elkaar hadden geprognosticeerd en dat is nu een vette min geworden. U weet waar het aan ligt, daar hebben we hier in dit huis ook al een aantal keer met elkaar over gesproken. Maar toch komt ook vandaag weer de vraag op of het niet te voorzien was. Was die voorziening, die u moet treffen bij de rekening 2011 van 40 miljoen euro, niet te voorzien? Was het afboeken van 120 miljoen euro aan gronden de afgelopen twee jaar niet te voorzien? En datgene wat in januari bij Meerstad gebeurde, hadden we dat allemaal niet beter kunnen voorzien? Ik heb het ook in de commissie gedaan, ik wijs u op een passage van de accountant op pagina 11, waarin hij ook opschrijft dat hij op basis van de huidige informatie kan instemmen met de inschattingen van het college, van mening is dat de gronden juist gewaardeerd zijn en de afwaardering in kan schatten op 40 miljoen euro. Het is ook een gesprek dat wij met elkaar hebben gevoerd in de raadscommissie. Wij proberen zo goed mogelijk in te schatten wat de effecten zijn van de economische recessie op onze gemeentebegroting. Voor een groot deel doen we dat natuurlijk zoveel mogelijk op basis van concrete cijfers, want aan onderbuikgevoelens heeft niemand wat. Tegelijkertijd constateren we dat op het moment dat de economische recessie groot is, je inschattingsvermogen ook vermindert. Dan kan de heer Mohn aangeven dat je meer werk moet maken van risicomanagement ...

De heer BALDEW (PvdA): De heer Baldew.

Wethouder DEKKER: Mijnheer Baldew, ja sorry, ik tutoyeer u ook nog bijna. Dan kan de heer Baldew aangeven dat je meer werk moet maken van risicomanagement, maar voor een deel is dit soort zaken niet meer in te schatten. Ook de accountant geeft dat aan. De accountant geeft nu in zijn verklaring aan: let wel, u maakt nu een goede inschatting, maar ik weet niet zeker en kan ook op dit moment niet inschatten wat er over een jaar gebeurt. Het is ook een beetje wat de heer Seton bedoelt, als hij zegt dat wanneer hij nu naar iedereen luistert, naar mij luistert, naar de medewerkers luistert, naar de mensen om hem heen in

het land luistert, dan komt hij misschien wel tot de conclusie dat juist vanwege het feit dat je in een economische recessie zit en juist vanwege het feit dat je dingen misschien minder goed kunt inschatten, je misschien wel toe moet naar hogere reserves. De heer Luhoff heeft het in het debat in februari volgens mij ook aangegeven. Even richting Student en Stad, ik heb in de vorige commissie niet gezegd dat we dan maar door moeten naar 100%. Ik heb tegen u gezegd dat we bij de voorjaarsbrief hier met elkaar over moeten spreken. We moeten er met elkaar over spreken of de 80%, die we nu in ons collegeprogramma hebben, voor de korte termijn voldoende is of dat we op korte termijn naar de 100% moeten. Ik daarover graag het gesprek met u aan bij de voorjaarsbrief. Maar dat het een item is, ook voor dit college, dat is zeker waar. Maar, u wou een vraag stellen?

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, ik heb de heer, ik heb mevrouw Dekker – nu ga ik ook al verkeerd aanhalen, vergeeft u mij – ik heb mevrouw Dekker als volgt aangehaald dat zij zegt dat de aanvulling van het weerstandsvermogen naar 100% goed mogelijk is. Dat is wat ik zei. Nu ben ik wel benieuwd of u dat nog steeds vindt. U zei het vorige week.

Wethouder DEKKER: Alles is mogelijk. Misschien is tot 120% wel mogelijk. Het hangt er maar vanaf welke keuzes je maakt. Maar ik heb ook geschetst, volgens mij zowel in het februaridebat als ook in de commissie, dat je op dat moment ook belangen af moet gaan wegen. Het is een discussie die op nationaal gevoerd wordt en ook op lokaal niveau. In hoeverre leg je enerzijds geld stil, om het maar huiselijk te zeggen, en bouw je voldoende weerstand op voor komende tijden. Anderzijds kan je daarmee belangrijke investeringen dan wel stopzetten, dan wel voorzieningen schrappen, die ook weer tegelijkertijd een negatief effect kunnen hebben op de economische ontwikkeling. Het gesprek over die balans moeten wij volgens mij met elkaar voeren, waarbij we niet alleen maar uit moeten gaan van percentages en regels, maar ook van het effect van het halen van een bepaald percentage. Maar ik ben uiteraard zeer bereid om dat gesprek met u aan te gaan over wat nu de noodzakelijke hoogte van ons weerstandsvermogen is. Ook mede gezien het feit dat ons inschattingsvermogen op dit moment geringer wordt, omdat de effecten van de economische recessie niet tot 100% nauwkeurig te voorspellen zijn.

De VOORZITTER: De heer Akkermans.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter. Ik begrijp dat je niet alleen over percentages praat, maar als het toch zou moeten, met welke inzet zou de wethouder dat gesprek dan aangaan?

Wethouder DEKKER: Volgens mij spreek ik hier als collegelid. We hebben net met elkaar afgesproken dat politieke voormannen of voorvrouwen hun eigen persoonlijke opvatting hier neerleggen. Dus volgens mij ga ik dat gesprek maar even in het college voeren. Daar komt een idee of een visie uit en over die visie ga ik met u in gesprek.

De VOORZITTER: Mijn meest keurige wethouder, dat ziet u wel. De heer Seton is als eerste aan de beurt.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Ik merk een redelijk politiek correcte benadering van de wethouder ten opzichte van dit vraagstuk. In de commissie merkte ik toch iets meer enthousiasme om toch richting die 1,0 te gaan. Wat is er veranderd in de tussentijd?

Wethouder DEKKER: Dan kijkt de burgemeester niet. In commissieverband hebben we soms een wat meer ontspannen relatie. Ik heb daar aangegeven dat ik mij heel goed voor kan stellen dat u de relatie legt. Datzelfde gesprek heb ik al gevoerd in de raad van februari, toen we het hadden over de tweede rapportage en de vragen van de heer Luhoff. Betekent het eigenlijk niet dat je tot een hoger weerstandsvermogen zou moeten overgaan? Nou ja, daar kan ik me iets bij voorstellen. Tegelijkertijd heeft het ook weer effecten op je eigen voorzieningenniveau, op mogelijke bezuinigingen en op investeringen die niet door kunnen gaan. Dat gesprek moet je in balans met elkaar voeren. Er was nog een vraag van

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, even over het benodigde weerstandsvermogen, de capaciteit. We hebben daar gewoon als raad afspraken over. Dus ik neem aan dat als het college daaraan gaat tornen, hij met een hopelijk fatsoenlijk voorstel in de voorjaarsnota deze kant op komt. Maar ik wil toch even meegeven dat ik geen enkele aanleiding zie om die afspraken anders te doen.

Wethouder DEKKER: Ik zie aan de gelaatsuitdrukking van de heer Seton dat hij mij in ieder geval goed heeft begrepen. Het gaat er niet om dat we het percentage van 80% verlagen. Deze discussie ging over het eventuele verhogen van het percentage van 80%, dus niet over het verlagen. Wij hebben in ons collegeprogramma gewoon staan 80% en geen 100%. Dus ik snap niet zo goed waar uw verwarring vandaan komt over het tornen aan afspraken. Laat maar? Oké. Dan ga ik ervan uit dat we elkaar weer goed begrepen hebben.

Dan nog een vraag van de ChristenUnie hierover. Die zei leuk en aardig en wil het weerstandsvermogen inderdaad wel omhoog hebben. U zei eigenlijk niet een soort panklaar gerecht te willen hebben, maar u zei als raad in de gelegenheid gesteld te willen worden om daar zelf nog een oordeel over te vellen en in het voorjaarsdebat kaders mee te geven voor hoe daarmee om te gaan. Ik denk, voorzitter, dat wij dat de ChristenUnie wel kunnen toezeggen. Het was ook de motie van de heer Seton om zo breed mogelijk aan te geven waar de oplossingen zitten. Er zijn volgens mij ook nog vragen van de VVD in dat kader en ik denk dat we die wel positief kunnen beantwoorden. Maar dat hoort u denk ik vrijdag.

Dan kom ik op nog een motie die is ingediend in het kader van de discussie die we steeds voeren de afgelopen jaren over welke invloed de recessie nu heeft op onze begroting en ons meerjarenbeeld. Er is een motie aangenomen om u regelmatig te informeren. Ik dacht dat we in de brief hadden opgenomen dat de tweede rapportage die we u hebben aangeleverd een vorm was waarin we u de komende maanden willen informeren. Bij de voorjaarsbrief komt zeg maar recessierapportage deel 3, waarin we over alle onderwerpen waarover we u geïnformeerd hebben een actuele stand van zaken geven. Eigenlijk dat we u met enige regelmaat – in de vakantieperiode kan daar even een paar weken tussen zitten – informeren op de hoofddossiers, die we in februari met elkaar hebben besproken, zodat u in staat bent om ook de vinger aan de pols te houden.

Dan was er nog een vraag over de financiële uitvoerbaarheid van de ...

De VOORZITTER: De heer Baldew nog.

De heer BALDEW (PvdA): Ja, voorzitter, de wethouder gaat heel snel. De motie had ook als besluitpunt of als verzoekpunt om een notitie voor te leggen aan de raad in de maand mei over hoe de voorspelbaarheid van het rekeningresultaat kon worden opgehoogd. Kunt u daar iets over zeggen?

Wethouder DEKKER: Nou, we hebben daar ook in het audit committee met elkaar gesproken over de uitvoering van die motie. Ik heb de motie zo opgevat dat we op dit moment bezig zijn met het zo actueel mogelijk informeren van u als raad, juist ook omdat het in tijden van economische crisis moeilijker is om sommige negatieve en positieve effecten goed in te schatten. Ik ging ervan uit dat ik met die tweemaandelijks rapportage aan uw motie had voldaan. Als u dat niet acht, dan hoor ik dat graag in tweede termijn. Maar zo heb ik haar in feite opgevat. Wij willen de motie op die manier uitvoeren.

Dan wat betreft de spankracht van de organisatie en de financiële uitvoerbaarheid van de diverse projecten. Wat dat laatste betreft, u kunt dat terugvinden in ons meerjarenbeeld en in onze begroting. Al onze projecten zijn voorzien van een financiële paragraaf en die zijn weer verwerkt in de meerjarenbegroting. Daar kunt u zien of een project voldoende gefinancierd is. Tegelijkertijd ging uw vraag ook over wat nu de spankracht van de organisatie is. Want je kunt wel voldoende middelen hebben om die projecten te financieren, maar je organisatie moet het ook nog aankunnen, beleidsmatig het totaal aan pakketten. Ik herinner me dat De Rooij ook nog iets heeft gezegd over dat het ook voor het college heel erg veel kan zijn. Die vraag hebben wij meegenomen bij de stresstest. Daar wordt gekeken hoe wat we gaan doen aan investeringen en ambities zich ontwikkelt tot slechtweersscenario's. We komen daar uitgebreid op terug en het is de bedoeling dat hij eind deze week ook aan u gepresenteerd gaat worden. We hebben die vraag ook bij de accountant neergelegd. Hoe kunnen we nu meten of de spankracht van de organisatie voldoende is? Ik denk dat we er bij de voorjaarsbrief nader op terug moeten komen, maar het is nogal een ingewikkelde. Want we hebben gekeken hoe we dat gaan doen. Je zou met benchmarks kunnen gaan werken: hoe is het bij vergelijkbare andere gemeenten georganiseerd? Tegelijkertijd heeft het ook heel erg te maken met kwaliteit versus kwantiteit. Ik vind het een lastige vraag.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik begin mij toch langzamerhand af te vragen wat de toezegging van het college waard is.

De VOORZITTER: De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): U heeft toegezegd bij de najaarsnota dat u dat zou doen.

Wethouder DEKKER: Dat klopt, sterker, we hebben bij de begroting opgeschreven ...

De heer BALDEW (PvdA): U heeft dat toegezegd bij de najaarsnota. Die heeft de raad gewoon vastgesteld. Dat zou de kern moeten zijn van het voorjaarsdebat. Wat ik u nu hoor zeggen gaat over allerlei beren op de weg, waardoor het onderzoek niet tot stand komt. Waarom bent u hiermee niet eerder gekomen?

Wethouder DEKKER: Dit gesprek hebben wij met elkaar gevoerd in de commissie Financiën onder aanvoering van mevrouw Jongman van de ChristenUnie. In de begroting van 2012 stond die zin over de financiële uitvoerbaarheid van de projecten. Vervolgens hebben wij u in de commissie van februari een presentatie gegeven en een brief gestuurd over de stresstest en de variabelen. Toen zei mevrouw Jongman dat het leuk en aardig is, maar dat zij had verwacht dat we iets anders zouden gaan doen. Daar hebben we in de commissie Financiën uitgebreid verder met elkaar over gesproken. De conclusie daarvan was, zoals ik hem heb begrepen, dat de stresstest nu in de plaats komt, gekoppeld aan de spankracht van de organisatie ... Ik zie hier de heer Akkermans ook knikken. Die discussie hebben we toen met elkaar gevoerd. Echt.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, zo hebben we dat nooit begrepen. We zijn nog steeds in blijde afwachting wanneer dat onderzoek er nu komt.

Wethouder DEKKER: Ja, dat begrijp ik nu van u. Ik begrijp nu dat u het anders heeft begrepen. Maar ik geef u even aan hoe we dat gesprek met elkaar gevoerd hebben. In de begroting van 2012 stond die zinsnede over de financiële uitvoerbaarheid van de grote projecten. In februari hebben we met elkaar gesproken hoe we dat nu precies kunnen doen. Het heeft er ook mee te maken dat je enerzijds een meerjarenbeeld hebt en anderzijds de grote projecten. De mensen op straat vragen zich wel eens af, zo hebben wij er ook over gesproken, of het allemaal nog wel mogelijk is. Bent u in staat om al die grote projecten te financieren, in relatie ook met uw weerstandsvermogen? Toen hebben we u een brief gestuurd over de stresstest en de indicatoren. Daar hebben we in de commissie Financiën over gesproken. Toen zei mevrouw Jongman-Mollema nog dat we het slimmer op hadden kunnen schrijven, dan had ze begrepen dat we het op deze manier hebben georganiseerd. Daar hebben we vervolgens vervolg aan gegeven. Toen is de stresstest er gekomen met de indicatoren en gekoppeld nog, volgens mij was het mevrouw Bloemhoff die in de commissie Financiën nog aandacht heeft gevraagd voor de spankracht van de organisatie daarin. Dus zo herinner ik me het verloop van het gesprek.

De VOORZITTER: De heer Baldew, laatste keer. Hoeft niet? De wethouder.

Wethouder DEKKER: Dan kom ik op DaFinci. Ik heb in de commissie aangegeven dat naar mijn oordeel DaFinci op dit moment naar behoren werkt. Ik heb ook aangegeven dat het misschien goed is dat we daar nog een keer goed naar gaan kijken. U zegt eigenlijk dat u nu een externe audit wilt naar de implementatie. Ik zou daar graag eerst nog met u verder over door willen spreken. Je kunt namelijk op een aantal onderdelen een onderzoek doen. Je kunt een onderzoek doen naar de implementatie, je kunt een onderzoek doen naar de betrouwbaarheid en je kunt een onderzoek doen naar de functionaliteit. De hele aanbesteding en de wijze van invoering, daar hebben we natuurlijk net een onderzoek over afgerond en dat bespreken we binnenkort nog in het audit committee. Over de betrouwbaarheid – en ik heb dat ook even teruggekoppeld met de accountant – is er niet zoveel aan de orde, want daar hebben we de goedkeurende verklaring over. Het gaat meer over de functionaliteit. In hoeverre wordt hij nu zo toegepast zoals die toegepast zou moeten worden? Dan zou ik u willen adviseren om zo'n audit in de tweede helft van het jaar te doen, te meer ook omdat we een aantal aanbevelingen, die de accountant op dit moment heeft geformuleerd, ook aan het invoeren zijn. Een aantal zaken dat niet goed loopt is op dit moment al bekend, daar heeft de accountant ook verslag van gedaan. Dus eigenlijk hebben we wel een redelijk goed beeld van hoe de zaak nu gaat. Ik zou u dan willen adviseren om een audit te doen in de

tweede termijn van dit jaar, omdat je op dat moment ook goed kunt zien of wat we wilden met DaFinci ook naar behoren werkt. Voorzitter, ik hoor graag uw reactie daarover in tweede termijn.

De VOORZITTER: De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, even kort. Ik was toch benieuwd wie nou de verantwoordelijke portefeuillehouder van DaFinci is. Bent u dat of is dat de heer Schroor?

Wethouder DEKKER: Dat is ondergetekende. Toch wel. Ik had nog een grap, maar die ga ik op dit moment maar even niet maken. Nee. Want ik ben helemaal niet goed in grappen en hij had al eerder moeten, dus hij valt buiten ... Het is een van mijn zwakke kanten. Voorzitter, moties. Mevrouw Van Gijlswijk heeft toch weer iets aangegeven wat mij raakt en wat ook wel enig weerwoord verdient. Wat mij raakt is het beeld dat wij moties niet uitvoeren. Het raakt me, omdat het volgens mij een beeld creëert dat niet zo is. Twee, wat een weerwoord verdient is dat u zegt dat wij een motie uit hebben te voeren. Volgens mij is een motie een overweging van de raad. Het college moet dan kijken in hoeverre hij die motie uitvoert en dat doet hij over het algemeen ook, vind ik. Maar het kan natuurlijk zo zijn dat er juridische of financiële overwegingen zijn om dat niet te doen. En dan gaan wij volgens mij met u in gesprek dat u dit gewild heeft, dat wij deze plussen en minnen zien en uw oordeel daar dan over vragen. U heeft een aantal moties ...

De VOORZITTER: Ik vind dat als voorzitter van de raad toch wat vrijblijvend geformuleerd, eerlijk gezegd. Een overweging, gaat met de raad in ... Er kunnen redenen zijn om een motie niet uit te voeren, maar de praktijk is toch en de stelregel zou ook moeten zijn dat moties van de raad worden uitgevoerd. En wanneer een collegelid dat niet van plan is, dat mee terug wordt genomen naar het college, daar besproken wordt en dat alleen bij hoge uitzondering het college teruggaat naar de raad met de mededeling dat hij van plan is om een motie niet uit te voeren. Maar ik onderbrak de wethouder. Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik heb in mijn bijdrage in eerste termijn vooral gesproken over amendementen, namelijk dat het college zou moeten leren wat het onderscheid is tussen een wijziging op een raadsbesluit en vervolgens nemen we het raadsbesluit aan en een motie. Mevrouw Dekker heeft het nu alleen over moties. Dat zijn wensen van de raad. Het kan zijn dat een wens juridisch niet klopt of u wilt het niet. Maar het is iets anders dan een besluitpunt wijzigen. Het is iets anders dan dat u gewoon de afwegingen, de geest en de politieke achtergrond, die wij als raad altijd proberen te omschrijven in moties en amendementen, niet meeneemt.

Wethouder DEKKER: Ja, maar ik deel uw mening niet. Ik werd net even gecorrigeerd door de voorzitter. Daar heeft hij denk ik ook gelijk in. Wat ik alleen probeerde aan te geven is dat er echt redenen kunnen zijn om een motie niet uit te voeren. U heeft twee voorbeelden genoemd. Bijvoorbeeld de motie Wmo, het amendement Wmo. Naar mijn overtuiging hebben we de motie uitgevoerd zoals u het wilde. U zei dat de reserve Wmo niet gebruikt mocht worden en vervolgens hebben we dat niet gedaan en de algemene egaliseringsreserve daarvoor gebruikt. Dan zegt u dat in de overwegingen stond dat ook een deel wel bij de egaliseringsreserve had gekund. Ja, dat had gekund. Maar ik vind dat een te zwaar ... Ik kreeg van u heel nadrukkelijk de boodschap dat hij niet gedekt mag worden uit de egaliseringsreserve Wmo, want u wilde niet dat het ten koste zou gaan van toekomstige uitgaven. Ik heb toen namens het college in tweede termijn aangegeven dat het zou betekenen dat het ten laste gaat van het resultaat 2011 en dat hebben we ook gedaan. Dus ik kijk daar toch licht anders tegen aan.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, het is helemaal niet erg als wij hier van mening verschillen, daarom debatteren wij hier geloof ik ook met elkaar. Maar een van de overwegingen in het amendement was dat Groningen een sociale stad is en dat er allemaal decentralisaties op ons afkomen. Kortom, dat is de politieke achtergrond waarom wij niet wilden dat de egaliseringsreserve volledig werd ingezet. Ik wil daar nog wel een jaar met u over discussiëren, maar een besluitpunt is een besluitpunt. Soms maakt u het ons als college ook erg ingewikkeld wat het nu wordt, een amendement, een motie en hoe formuleer je het. Maar u gaat voorbij aan de geest – u kent dat wel, de geest van de wet – u gaat voorbij aan de geest van het amendement.

De VOORZITTER: De wethouder nog? De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Wij hebben het amendement destijds zo geformuleerd dat er enige interpretatieruimte mogelijk was door het college om niet het volledige bedrag, wat nu gebeurt, uit de algemene egalisatiereserve te halen. Als de wethouder nu zegt dat die interpretatieruimte te veel ruimte is voor het college, dan neem ik daar kennis van en dan zullen we daar in de toekomst ook rekening mee houden.

Wethouder DEKKER: Nee, maar ik vind het niet nodig om het zo op de spits te drijven. Wij hebben gewoon die motie van u beoordeeld in het college. Wij hebben het amendement van u gewoon beoordeeld in het college en hem zo opgevat dat het niet ten koste mag gaan van de algemene egalisatiereserve. Dat hebben wij gedaan. Vervolgens is mijn vraag aan u wat u nu wilt.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Daar zullen wij in tweede termijn op terugkomen en als we die niet meer hebben dan doen we het bij de ICT-visie digitale werkplek. Want wij denken een oplossing te hebben gevonden. We hebben u daar een aantal keer over getipt. Maar ik kap nou ook met deze discussie, voorzitter, want het lijkt wel tegen dovemansoren gericht.

Wethouder DEKKER: Nou ja. Ik zou u kunnen voorstellen om dit hele item te bespreken bij de voortgangsrapportage I. Wij stellen nu de rekening vast, daar is dat amendement van u in verwerkt. Of u moet het nu gaan terugdraaien middels een amendement waardoor er een ruimte ontstaat of u zegt tegen mij dat we dit onderwerp gaan bespreken bij turap I en dan nemen we de recente cijfers van de Wmo daarin mee.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk komt erop terug, heeft zij aangekondigd. Zullen we dat dan maar even afwachten? De heer Prummel. Om te interrumpen?

De heer PRUMMEL (Stads partij): Jawel, voorzitter, toch even. Voorzitter, mevrouw Van Gijlswijk had veel commentaar op de wethouder. Als de Stads partij zoveel commentaar heeft, dan wordt er vaak geroepen dat we daar een motie over in moeten dienen.

De heer OFFERMAN (Stads partij): Dat gaat mevrouw Van Gijlswijk ook doen.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Wil de SP niet overwegen om een motie van ...

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk komt erop terug, heeft ze gezegd. Dus wie weet is dat wel in de door u aangegeven vorm.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Dat is waar, voorzitter.

De VOORZITTER: De wethouder vervolgt haar betoog.

Wethouder DEKKER: Dan hebben we nog een tweede van mevrouw Van Gijlswijk en dat betreft de motie over ontschotting. Ik heb even de stukken erbij gehaald. Er is inderdaad een motie aangenomen, het is wel een motie nu. Vervolgens heeft u daarover een brief ontvangen van het college. Daarin staat aangegeven hoe we daarmee om willen gaan en dat is vervolgens nog weer beargumenteerd in een brief van u van februari. Even om aan te geven dat u een motie heeft ingediend. Wij hebben toen vervolgens aangegeven hoe we met die motie om zouden gaan en dat het onderwerp, waar u zich zorgen over maakte, gefinancierd was. En dat de regel was dat vrijval van nieuwbeleidsgeld gewoon teruggaat naar het concern. We hebben dat toen in die brief aan u meegegeven en we zijn er in de brief van februari nogmaals op teruggekomen. Dan vind ik het wat onheus om nu te zeggen dat de motie niet is uitgevoerd. We hebben aangegeven hoe we daarmee omgaan. U heeft dat beide keren geaccepteerd in de bespreking van diverse brieven van de commissie. U mag er nu wel anders over denken, maar dan ga ik ervan uit dat wij zo goed mogelijk proberen om met die moties om te gaan.
Voorzitter, ik heb nog een ...

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ook hierover denk ik dat de discussie wel zo'n beetje ophoudt. Het was overigens niet mijn motie, maar we hebben haar gesteund. Ook hiervoor geldt dat u niet kijkt naar de geest van de motie. Er is duidelijk gezegd dat u met uw handen af moet blijven van de reserve pc minima. U kunt ons daar tien brieven over sturen, maar nu legt u ons voor om die reserve voor een deel dus leeg te trekken. Wij leggen nu de raad voor om dat niet te doen. Dat is ook democratie. Als de raad dat amendement steunt, dan is het nu eenmaal zo.

Wethouder DEKKER: Natuurlijk is dat zo. Maar die vrijval pc minima was al meegenomen in de aanvulling begroting 2012. Dat hadden we bij de begroting zo geregeld. Vervolgens hebben we dat per brief in november, december met elkaar besproken en nog eens een keer in februari met elkaar afgestemd. Dan weet ik niet hoe we dat als college beter moeten doen, maar ik hoor graag suggesties van u in tweede termijn.

Er was nog een vraag gesteld over studentenhuisvesting Suikerunie. Dat is gekoppeld aan de prijsvraag Suikerunieterrein. De winnende inzendingen worden nu uitgewerkt in business cases. Bij de beantwoording van de motie is destijds aangegeven dat dit ook wordt meegenomen in de prijsvraag. De uitwerkingen van de business cases volgen in het derde kwartaal.

Er was nog een vraag over ...

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, het wordt een beetje een herhaling van zetten, vrees ik. Ook voor de Suikerunie geldt heel eenvoudig dat er een motie ligt van de raad. U heeft die gewoon uit te voeren. Er zou een onderzoek komen naar de mogelijkheden van studentenhuisvesting. Dat onderzoek is er nog niet. U heeft de motie niet uitgevoerd. Dan kunt u zitten verwijzen naar prijsvragen, waar eventueel dan dingen in zouden kunnen staan, maar u heeft de motie niet uitgevoerd.

Wethouder DEKKER: Ik kijk naar wethouder De Vries, in hoeverre hij misschien meer in detail op de hoogte is.

De VOORZITTER: Wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Wij hebben in de commissie ook met elkaar gewisseld dat we hebben gezien dat in de prijsvraag zo'n voorstel zit. Wij praten op dit moment met mensen, die dat hebben ingediend, over de realisatie daarvan. Het leek ons verstandig om dat te gebruiken om te voldoen aan uw onderzoek.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik constateer dat de wethouder geen onderzoek heeft uitgevoerd of uit heeft laten voeren. Dus hij heeft de motie niet uitgevoerd. Ik vind het een beetje fjinslijperij. We zijn hier al vier keer over begonnen, voorzitter, en dit blijft maar doorgaan. Het moet een keer afgelopen zijn. Als de raad een motie aanneemt, dan heeft u die uit te voeren. En niet via allerlei weggetjes proberen erachter weg te draaien, want daar komt het gewoon op neer.

De VOORZITTER: Wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Dat zijn uw woorden. Ik vind het een beetje merkwaardig, eerlijk gezegd, dat als er vanuit de samenleving een voorstel wordt gedaan via deze prijsvraag om te voldoen aan wat u wilt, wij dat niet mogen gebruiken om aan te tonen of dat daar wil of niet. Ik vind dat heel merkwaardig. Het lijkt een soort procedure die ik niet begrijp.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, de motie is aangenomen in dezelfde vergadering dat er werd besloten om die prijsvraag te gaan doen. Als u dat onderzoek had uitgevoerd, zoals de raad wilde, dan had u de mensen al kunnen vertellen of het mogelijk was of niet en dan hadden we deze discussie niet gehad. U heeft gewoon een motie niet uitgevoerd. Dank u wel.

De VOORZITTER: De wethouder van Financiën.

Wethouder DEKKER: Ik rond af. Tegenvallend resultaat. Financieel zorgelijke tijden, die ook op dit moment nog niet afgelopen zijn. Een weerstandsvermogen onder de maat. Kortom, we hebben morgen nog een mooie discussie als college met elkaar te voeren over de afronding van de voorjaarsbrief. Ik denk

dat we over een paar weken hier ook met elkaar zullen gaan spreken over wat nu de kaders zullen zijn voor de komende jaren en of we in staat zijn om u door deze crisis heen te leiden. Ik durf de weddenschap met de heer Van Keulen wel aan. Ik denk dat de kans dat wij met een mooi verhaal komen dat bestendig is, dat blijft staan voor die duurzame, bereikbare en sociale stad, maar dat ons wel door de crisis heen leidt, dat die kans groter is dan de kans dat Nederland kampioen wordt. Maar ja, van dat laatste heb ik geen verstand en van financiën een beetje. Voorzitter, ik zou willen gaan naar de moties.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik constateer dat gezien de stand van zaken in het college de wethouder wel heel erg weinig vertrouwen heeft in het Nederlands elftal.

Wethouder DEKKER: Ja, u weet alles van voetballen.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, ik had nog 2 vragen gesteld waar ik geen antwoord op heb. Een ging over het overaanbod van 2600 jongerenwoningen, om die te schrappen. Daar wilde ik graag nog een reactie van het college op. De andere ging over het re-integratiebudget voor hoger opgeleiden, dat zwaar onderbenut is. De vraag daarover was wat het college daaraan gaat doen.

Wethouder DEKKER: Kan ik daar in tweede termijn even op terugkomen? Dan moet ik even naar de specifieke portefeuillehouders gaan.

De VOORZITTER: Daar komt de wethouder op terug. Dan gaat ze naar de moties.

Wethouder DEKKER: Voorzitter, ik zou graag de moties willen langslopen, voor zover ik ze hier nu op een rijtje heb. Het begint bij M2, klopt dat?

De VOORZITTER: Ja, daar begint het.

Wethouder DEKKER: De afstemming wachttijdvoorspellers, de hobby van raadslid Wim Moes. Ik kan u vertellen dat wij in Groningen niet als enige met dit probleem geconfronteerd worden. Er zijn meerdere grote steden die met dit probleem te maken hebben. Het heeft enerzijds te maken met de afstemming van de verkeerslichten en anderzijds met het werken van de wachttijdvoorspellers daarop. Ik kan u geen structurele oplossing toezeggen voor 2013. Ik heb me daar even over laten informeren. Wij zijn met een aantal grotere gemeenten bezig om te kijken wat we aan dit probleem kunnen doen. Ik kan u wel informeren of toezeggen dat ik u daarvan na de zomer een stand van zaken geef. Maar dit is een uitdaging die ik met de informatie die ik nu heb en ook met de kennis die ik net heb opgedaan over vergelijkbare situaties in Amsterdam en Utrecht. Deze uitdaging durf ik niet aan te gaan.

De VOORZITTER: De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Voorzitter, dan constateer ik in ieder geval dat er vooruitgang is ten opzichte van de commissiebehandeling, want daar was het probleem u nog niet bekend. Dat is inmiddels nu wel het geval, nu we het op papier hebben gezet. Wij hebben het als een uitdaging geformuleerd. U mag wat ons betreft wat flexibeler omgaan met de datum dan precies 1 januari 2013, het zou ook wel een halfjaar later mogen. Dank u wel.

Wethouder DEKKER: Nou, ik heb mij daar even in verdiept. Ik denk dat het met de informatie die ik nu heb wellicht een vrij hoog streven is. Ik zou u willen toezeggen dat ik de informatie, die ik nu heb, met u deel. Maar op zich wil ik de uitdaging wel aannemen dat het beter moet gaan functioneren. Alleen ik rijd blijkaar toevallig altijd op routes waar het wel goed gaat.

De VOORZITTER: De heer Akkermans nog.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, ik wou alleen maar melden dat het onderwerp wachttijdvoorspellers iets breder is dan een hobby van de heer Moes.

Wethouder DEKKER: O, ook de hobby van de heer Akkermans, begrijp ik. Wat betreft motie nummer 4 over de voortgang implementatie DaFinci. Ik heb daar net wat met u over gesproken. Ik zou me kunnen voorstellen dat we een audit doen in de tweede helft van dit jaar naar de functionaliteit van het DaFinci-systeem.

De VOORZITTER: Waarom slaat u motie 3 over?

Wethouder DEKKER: Wat zegt u, sla ik motie 3 over? Zou dat Freudiaans zijn? Motie nummer 3 verzoekt het college de te veel geïnde afvalstoffenheffing volledig terug te geven middels een verlaging van de afvalstoffenheffing. Dat zouden we kunnen doen. U moet zich alleen wel realiseren dat het op termijn leidt tot opeens een schok in het tarief. Dus dat moet u wel afwegen. Op het moment dat je nu een bedrag teruggeeft, dan is het een jaar daarop opeens weer extra veel. Het gaat namelijk om een reserve die incidenteel is en die niet zorgt voor structurele financiering. Wat ik zou willen doen, is de intentie van uw motie overnemen en met een aantal varianten komen hoe je over zou kunnen gaan tot teruggave van het te veel aan afvalstoffenheffingen. Want je zou ervoor kunnen kiezen dat met een kleiner structureel bedrag te doen of met een hoger incidenteel bedrag of in meerdere jaren. Want anders krijg je van die enorme fluctuaties in het tarief. Dan gaat er opeens 15 euro af en het jaar daarop gaat er weer 15 euro op. Dus ik zou haar zo willen interpreteren dat ik u vlak na de zomer een voorstel aanbied, waarin de intentie van de motie wordt overgenomen, maar in meerdere mogelijke varianten om die tariefschommelingen tegen te houden.

Motie nummer 4 heb ik net gehad.

Motie nummer 5 over rentederivaten. Ik heb een spoedcursus rentederivaten achter de rug. Ik begrijp nu dat het eigenlijk het recht is om op termijn een bepaalde lening aan te gaan met een nu vastgestelde rente. Daar maken wij eigenlijk heel terughoudend gebruik van. We doen dat alleen als wij denken dat we over een maand of drie een lening aan willen trekken en het wel eens zo zou kunnen zijn dat de rente zal stijgen. Dan doen wij iets aan rentederivaten, dan schaffen wij zo'n rentederivaat aan. Wij speculeren er niet mee. Het is allemaal geregeld in ons treasurystatuut. Dus in die zin vind ik de motie overbodig, want de risico's die er met rentederivaten zijn en met mogelijk speculeren, dat is op dit moment niet mogelijk.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik wil niet flauw doen hoor, maar hoe kunt u nu een motie overbodig verklaren die verzoekt het treasurystatuut aan te passen?

Wethouder DEKKER: Omdat het niet nodig is op dit moment en omdat wij ... Nou ja, dat kunt u ook zeggen. Maar het is zo dat op dit moment niet mogelijk is rentederivaten voor speculatieve doeleinden te gebruiken. Er moet altijd iets onder liggen. Het is een vrij technisch gebeuren. Misschien kan ik u met een brief over het gebruik van de rentederivaten bedienen en dat u op basis daarvan besluit of u al of niet de treasurystatuten moet aanpassen. Want ik vind het nogal wat om een zo toch vrij complexe aangelegenheid als het treasurystatuut per ...

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, wij zeggen niet dat de gemeente aan het speculeren is. Het enige dat wij willen is wat meer onderbouwing daarvan in het audit committee.

Wethouder DEKKER: Nee, maar u zegt het treasurystatuut aan te passen.

De heer BALDEW (PvdA): Op dat punt.

Wethouder DEKKER: Volgens mij is daar geen noodzaak toe. U geeft aan dat er risico's aan zitten. Die zijn er ook, maar wij doen het op die manier niet. Dus u schetst een probleem dat er volgens mij niet is. Ik zou u willen toezeggen dat ik met een brief kom om u wat uitgebreider uit te leggen waarom het volgens mij geen probleem is. Op basis daarvan kunt u concluderen of u nog steeds van mening bent dat een en ander aangepast moet worden.

Dan ga ik naar het onderzoek operationele en financiële haalbaarheid projecten. Ik ben daar uitgebreid op ingegaan in eerste termijn.

Dan motie nummer 7. Het is volgens mij toch iets anders gegaan dan de heer Van Keulen aangaf. Het is nogal een vrij ruime interpretatie van wat ik gezegd heb. Er was een vraag van de heer Baldew wat nou de

5 miljoen euro voorziening in de grex Meerstad is. Toen heb ik aangegeven dat die vraag mij verbaasde, omdat het in het raadsvoorstel stond. Ik heb me dat toen aangetrokken. Ik heb gezegd dat als zo'n vraag op dit moment nog gesteld wordt en niet bij de behandeling van de grex Meerstad, dan moet ik eens kijken of we nog iets beter dingen kunnen opschrijven. Het is het enige dat ik aangegeven heb en niet meer dan dat.

Dan ga ik naar de motie acquisitie-inspanningen, motie nummer 8. Die kan ik met een positief oordeel aan de raad ... Of hoe zeg ik dat?

De VOORZITTER: Overlaten aan het oordeel van de raad.

Wethouder DEKKER: O, overlaten aan het oordeel van de raad. Dan heb ik ze volgens mij allemaal gehad. Klopt dat, voorzitter?

Amendement A1. Ik heb u net aangegeven hoe het zit. Het bedrag zat al verwerkt in de begroting 2012 als onderdeel van het prognoseresultaat 2011. We hebben u dat per brief in december en vooruitlopend in februari ook laten weten. Vervolgens heb ik aangegeven, ook in de commissie Financiën en Veiligheid, dat we volgens mij een aantal algemene stelregels hebben. Dat de vrijval nieuw beleid, als daar iets van over is, dat het terugvloeit naar het concern. Of het nu om fietspaden gaat, iets sociaals of op andere onderdelen. Maar het kan natuurlijk wel zo zijn dat u zich zorgen maakt over een bepaald knelpunt in uw beleid of in uw ambities. Volgens mij is het dan ook aan te bevelen om met dat zorgpunt gewoon te komen bij de begroting 2013 en uw zorgen daarover uit te spreken. Maar het lijkt mij bijzonder om een algemene stelregel voor een onderdeel niet van toepassing te laten zijn.

De VOORZITTER: Dan nog een opmerking van mijn kant over motie nummer 5. De vaststelling van het treasurystatuut is een zaak van de raad. Daar kan misschien bij de formulering van de motie ook rekening mee worden gehouden. Dank u wel. Jawel, maar nu wordt gesproken over 'verzoekt het college het treasurystatuut aan te passen'. De college zou een voorstel kunnen doen aan de raad, omdat de raad uiteindelijk aanpast.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, even voor de duidelijkheid. Het verzoek is dan inderdaad aan het college om met een voorstel te komen om dat aan te passen. Prima. Wilt u dan dat ik het dictum nog aanpas of gelooft u het wel en interpreteert u haar zo?

De VOORZITTER: Ik ga niet over de aanpassingen, dus ik heb niks te willen. Maar ik geef het u en de heer Baldew in overweging. Dan kijk ik even hoeveel tijd u nodig denkt te hebben voor een tweede termijn. Kan dat heel erg kort? Het lijkt er niet op, geloof ik. Dan gaan we schorsen voor de eetpauze. Dan is de vergadering geschorst tot 19.35 uur.

Schorsing voor eetpauze 18.15-19.35

Tweede termijn raad

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Wij zijn bij agendapunt 2, de gemeenterekening 2011. We hebben de eerste termijn van de kant van raad en college gehad en gaan nu verder met de tweede termijn van de kant van de raad. Het woord is opnieuw aan de heer Baldew, Partij van de Arbeid.

De heer BALDEW (PvdA): Ja, voorzitter, dank u wel. Voorzitter, dank voor de beantwoording van de vragen door wethouder Karin. Gezien de hoeveelheid moties, die door het college niet wordt uitgevoerd, zou bescheidenheid wethouder Karin zeer sieren. Over onze motie met betrekking tot wachttijdvoorspellers is onze stelling: ze werken of ze werken niet. Vandaar dat we de motie ook handhaven. Wat ons betreft is met ons te spreken over de motie over DaFinici. Ik begrijp dat de suggestie van de wethouder is om met het audit committee van gedachten te wisselen. Wij ondersteunen dat.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Een vraag aan de heer Baldew. We hebben dit niet expliciet overlegd, excuses daarvoor, maar we handhaven de motie en we gaan dan in het audit committee kijken hoe we haar gaan uitvoeren?

De heer BALDEW (PvdA): Absoluut, in overleg. Voorzitter, dan met betrekking tot de afvalstoffenheffingen. Wij handhaven de motie. Als er problemen zijn ten aanzien van het egaliseren van de afvalstoffenheffing, dan willen we dat graag voor het voorjaarsdebat weten. Als het niet zo is, dan handhaven wij onverkort de motie voor 2013. Dan zijn we nog erg te spreken over het feit dat het weerstandsvermogen niet mechanisch naar 100% gaat, maar dat ook de schaduwkanten van het aanvullen van het weerstandsvermogen betrokken worden en dat het college ook explicieter tijd en aandacht aan het risicomangement gaat besteden. Dan nog twee aanvullende vragen. Een is komen te vervallen, maar de andere blijft nog. Graag zouden wij voortaan ook medewerkerstevredenheidsonderzoeken in de raad willen. Graag een toezegging van de wethouder Personeel hierover. Voorzitter, Groningen geeft slechts 86% van de middelen die we krijgen voor onderwijshuisvesting ook daadwerkelijk uit aan onderwijs. We zijn blij met het aanvalsplan dat in de maak is en we wachten dit met spanning af. Dank u wel.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, een puntje van orde.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Verzoek om een andere partij voor mij te laten spreken, want ik wacht op een paar moties. De printer doet het niet, dus. O, wacht, kijk, nou dan ben ik aan de beurt.

De VOORZITTER: Was u nou van mevrouw Van Gijlswijk afhankelijk? Zag ik dat goed?

De heer VAN KEULEN (VVD): Nou, mevrouw Van Gijlswijk heeft net aangegeven dat ze altijd voor me klaarstaat en dat laat ze nu gewoon zien. Dus dat is hartstikke mooi.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. In eerste termijn vond ik het toch opvallend dat je merkt dat er achter de schermen het nodige aan de hand is. Je merkt ook aan de woordvoering van de wethouder dat ze niet zo goed en scherp is als we dat van haar gewend zijn. Ik vind dat jammer, want het is toch een belangrijk debat. Wij werden uitgedaagd door mevrouw Van Gijlswijk over het al dan niet uitvoeren van moties. Die handschoen heb ik opgepakt. Samen met de heer Seton en mevrouw Van Gijlswijk hebben we daarover een motie gemaakt. Ik moet ze nog even tekenen en dan dien ik ze in. Voorzitter, verder kan ik kort zijn over de moties. Wij zullen alle moties die zijn ingediend en het amendement steunen, dank u wel.

De VOORZITTER: Oké, als u dan uw handtekening zet. Het is een motie over het uitvoeren van moties.

Motie (9): Uitvoering moties (VVD, SP, CDA)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012,

Spreekt uit dat:

- moties aangenomen door de raad zoveel mogelijk door het college uitgevoerd dienen te worden;
- het beleid in dat geval ‘in de geest van de motie’ door het college wordt uitgevoerd en daarbij ook rekening te houden met de in de motie aangenomen overwegingen en de uitgesproken mening van de raad;
- de raad door het college expliciet geïnformeerd wordt als dat onverhoopt niet lukt, zoals we dat hebben afgesproken.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Ik weet niet of het helemaal loopt, daar moet u misschien nog even naar kijken. De motie maakt in ieder geval deel uit van de beraadslagingen. Misschien moet u nog even naar de tekst kijken. Dat was uw spreektijd ook meteen? Dan ben ik bij de heer Leemhuis, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Een aantal punten. Ik heb in mijn woordvoering iets gevraagd over de zichtbaarheid van het duurzaamheidsbeleid. We hebben door dat er zaken gebeuren, maar dat lijkt nog niet heel erg naar buiten te komen. Dus ik wil daar graag een reactie

van het college over. Ik heb ook wat gezegd over het verschil tussen wat in de rekening en wat in de Stadsmonitor staat als het gaat om wat een spectaculaire stijging lijkt in de kansen in de sociale huur. Het lijkt een beetje een technische vraag, maar het verschil was wel heel groot. Ik kan me voorstellen dat het college ons daarover later in een brief informeert, maar ik wil er wel graag op terug kunnen komen. Dan kom ik bij de afvalstoffenheffing, waarover gesproken is. Vorige week in de commissie heeft de wethouder een iets ander verhaal gehouden over de afvalstoffenheffing dan nu. Laat ik het zo zeggen, ik vind de toezegging voldoende dat er opties komen op wat voor manier we met die afvalstoffenheffing in 2013 om kunnen gaan. Dan komen we op een tweetal punten. De vraag over de Wmo-reserve, dat vind ik een lastige vraag. Wij vinden natuurlijk ook dat op het punt Wmo uitgevoerd moet worden wat nodig is. Wij constateren dat voor 1,7 miljoen euro extra is uitgetrokken en er in de rekening voor 1 miljoen euro gebruik is geweest. Dus ik vraag me een beetje af wat het probleem is als we spreken over de bezuinigingen op de Wmo. Dan kom ik tot slot bij de pc-regeling voor minima. Ik had op een vraag van mevrouw Van Gijlswijk ook gezegd dat wij vinden dat moties uitgevoerd moeten worden, maar ik denk dat het belangrijkste is dat armoedebeleid moet worden uitgevoerd. Dat vinden we het belangrijkste, daarover zijn toezeggingen gedaan en daarop komen we terug bij de voorjaarsnota. Dus wat ons betreft is het daarmee wel voldoende. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan de heer Sijbolts, Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Er zijn al veel zorgen geuit door andere partijen over de risico's, beheersing en DaFinci, waar wij ons bij aansluiten. De discussie over het al dan niet uitvoeren van moties door het college was een beetje een vervelende discussie, vond ik zelf. Maar ik ben het wel eens met mevrouw Van Gijlswijk. Moties en amendementen moeten gewoon worden uitgevoerd. Het college vraagt zelf ook vaak genoeg om een bepaalde motie op een bepaalde manier te mogen interpreteren. Dus ik verwacht dan dat het college ook wel het inlevingsvermogen heeft om eraan tegemoet te komen als de raad zegt dat er wat ruimte is. Ik had nog twee vragen gesteld. Het ging over de 2600 jongerenwoningen die zijn verdwenen en over, nu ben ik het even kwijt. Ik heb daar in elk geval een motie voor. Dat was het voor zover. Of wilt u nog dat ik even de moties toelicht, dat is misschien ook wel handig. Het amendement zullen wij steunen. Motie 2 zullen wij steunen. Verlaging woonlasten 2013, ik vond eigenlijk de uitleg van de wethouder wel plausibel, dus wij wachten de varianten die het college gaat aangeven af. Motie 4 steunen wij. Motie 5 steunen wij. Motie 6 ook. Motie 7 zijn wij niet voor. Motie 8 steunen we. Mevrouw Van Gijlswijk zal zo meteen nog een motie indienen waar wij ook onder staan. Dank u wel. En ik dien dus nog een motie in.

De VOORZITTER: Dank u wel, een motie.

Motie (10): Budget persoonlijk re-integratiebudget (Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de gemeenterekening 2011,

Constaterende dat:

- het aandeel hoog opgeleide baanlozen met een uitkering in verhouding groot is, zo'n 1500 mensen;
- het persoonlijk re-integratiebudget begroot op 500.000 euro, bedoeld voor deze roep, ook dit jaar weer zwaar is onderbenut, er is namelijk een overschot van 423.000 euro.

Overwegende dat:

- de gemeenteraad het van belang vindt dat ook deze groep moet worden gestimuleerd in het eigen levensonderhoud te voorzien;
- het college zich meer zou moeten inspannen deze mogelijkheid, die toegespitst is op deze groep, ingang te doen vinden bij deze doelgroep.

Verzoekt het college:

- te onderzoeken waar de knelpunten liggen en de raad over zes maanden daarover te rapporteren.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Dan gaan we naar mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Bij een tweede termijn hoort toch een beetje terugblikken op het debat in de eerste termijn. Wat mij opviel is dat of de PvdA-fractie of de heer Baldew steeds grotere broeken aantrekt en woorden gebruikt als 'onverwacht afboeken gronden', 'rekenfouten', 'slechte voorspelbaarheid' en 'financiële vinger niet voldoende aan de pols gehouden'. Dan zegt u dat u met de financiële kennis van nu achteraf steviger in had willen zetten op bezuinigingen. Mijn vraag aan de PvdA-fractie of aan de heer Baldew is of u eigenlijk nog wel vertrouwen heeft in de wethouder van Financiën.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik heb deze vraag meerdere malen gekregen. Ik vind dat we nu een debat voeren over verantwoording over 2011. Ik vind dat het college recht heeft op feedback. Wat mij betreft drie typen. Positief heb ik gegeven. Constructief ook, daarom ben ik ook met moties gekomen, ook in het verleden. En er hoort ook negatieve feedback bij. Als uw vraag is of ik vertrouwen in het college heb, dan heeft feedback volgens mij weinig te maken met vertrouwen. Als ik het niet had, dan had ik een motie van wantrouwen ingediend.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dat is dus precies de kritiek van mijn fractie.

De heer BALDEW (PvdA): Mag ik mijn verhaal even afmaken?

De VOORZITTER: De heer Baldew om zijn verhaal even af te maken.

De heer BALDEW (PvdA): Laat ik dit met u afspreken, mevrouw Van Gijlswijk. Als ik geen vertrouwen heb in het college, dan ligt de regie bij mij en niet bij u.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja en de regie over mijn spreektijd ligt bij mij. Ik mag in mijn spreektijd dus iedereen in de raad de vraag stellen die ik wil. U bent ook niet verplicht te antwoorden. Mijn constatering is ...

De VOORZITTER: Ik wil niet vervelend doen, maar volgens mij ligt de regie bij mij. Dus u hebt nu weer het woord.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nogmaals, ik ga over wat ik zeg en u gaat over de tijd en het handhaven van de orde. Voorzitter, mijn fractie valt op dat de woorden van de PvdA-fractie steeds groter worden en dat er maar een toverwoord is: risicomanagement. En verder wordt er geen boter bij de vis gedaan, zo noem je dat geloof ik. Voorzitter, ik wil mijn spreektijd in tweede termijn gebruiken om op een twee- of drietal moties in te gaan, de rest doe ik per stemverklaring. De motie van de PvdA-fractie over de woonlasten. De inzet van de reserve afvalstoffenheffing voor verdere verlaging woonlasten vanaf 2013 is al toegezegd door het college. Dus wij steunen die niet, die is overbodig. Bovendien timmert u het al helemaal dicht, terwijl wij het college toch de kans willen geven met verschillende scenario's te komen.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, even terugkomend op het begin van het betoog van mevrouw Van Gijlswijk. U was nogal vervelend tegen de heer Baldew, ik kan me daar iets bij voorstellen. Heeft u een suggestie? Wat zou u doen in zijn positie na zo'n woordvoering?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Het punt is dat ik niet zo'n grote broek aantrek, dus ik hoef daar niet eens over na te denken. Voorzitter, de motie over de rentederivaten ...

De VOORZITTER: De heer Baldew voor een interruptie op mevrouw Van Gijlswijk.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik heb het keurig gehouden bij de feiten. Dus ik vraag me af waar mevrouw Van Gijlswijk het lef vandaan haalt om mij te verwijten een te grote broek aan te trekken. Ik heb het bij de financiële feiten gehouden, dat zou u ook moeten doen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, de heer Mohn Baldew heeft het niet bij de financiële feiten gehouden. Hij heeft daar kwalificaties aan gegeven, politieke kwalificaties.

De heer BALDEW (PvdA): Op basis van de feiten, mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): En lef, voorzitter, het spijt me, dat heb ik van huis uit meegekregen. Weet u wat, de rest doe ik wel per stemverklaring. Ik wil nog graag reageren op de door de heer Van Keulen samen met mij en de heer Seton ingediende motie. Het mag duidelijk zijn en het spreekt voor zich dat wat hier staat ook geldt voor amendementen. Alleen als we dat opschrijven, dan klopt dat staatsrechtelijk niet. Maar ik hoop dat de boodschap helder is. Dan wou ik de discussie over moties en amendementen afronden met een nieuwe motie over de inzet van de Wmo. Mevrouw Dekker begint er ook al van te lachen. Een motie namens de PvdA en meerdere oppositiepartijen, om het even zo samen te vatten, dat het college opnieuw gaat kijken naar het alsnog inzetten van de egalisatiereserve Wmo om eenmalige bezuinigingen dit jaar op het Wmo-budget te voorkomen.

De VOORZITTER: Een motie.

Motie (11): Bezuinigingen Wmo (SP, PvdA, VVD, ChristenUnie, Partij voor de Dieren, CDA, Stadspartij)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de gemeenterekening 2011,

Overwegende dat:

- de raad op 28 februari 2012 het amendement ‘egalisatiereserve Wmo op peil’ heeft aangenomen;
- gelet op de geest van het amendement het niet wenselijk is dat er extra bezuinigingen binnen de Wmo in het jaar 2012 dienen te worden gerealiseerd, omdat met de decentralisaties AWBZ en Jeugdzorg de financiële risico’s op het Wmo-budget eerder toe- dan afnemen en de raad van mening is dat Groningen een sociale stad is en alle inwoners volwaardig aan de samenleving moeten kunnen deelnemen;
- het amendement de ruimte liet om de egalisatiereserve Wmo alsnog voor een deel aan te spreken;
- het college voorstelt de reserve Microsoftlicenties van 1,35 miljoen euro vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen.

Verzoekt het college:

- te komen met een voorstel tot wijziging van de begroting 2012 met als resultaat dat de eenmalige bezuinigingen 2012 binnen de Wmo – als gevolg van de uitvoering van het aangenomen amendement door het college – geen doorgang hoeft te vinden.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Het is een verzoek aan het college. De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Dan gaan we verder met de heer Akkermans, D66.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, mijn fractie heeft nog wat terugblijkt op een bijzonder moment vanmiddag, toen de heer Van Keulen constateerde dat hij als woordvoerder van een oppositiepartij qua hardheid en kritisch vermogen achterbleef bij de woordvoerder van de PvdA. We hebben daar wat gemengde gevoelens over. Niet over de VVD als zodanig, want daar zijn onze gevoelens tamelijk ongemengd over. Maar het valt ons ook op dat een coalitiepartij naar verhouding zo weinig credits geeft aan het gevoerde beleid het afgelopen jaar. Aan de andere kant kunnen wij ook wel waardering hebben voor en lessen leren van het kritische en strenge optreden van de PvdA-fractie. We putten er ook wel hoop uit voor de toekomst bij het voorjaarsdebat en de begroting 2013 als het gaat om het op peil houden van het weerstandsvermogen, dan weten we ook waar we een goede coalitiepartner kunnen vinden.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter. De heer Akkermans nam het woord voorjaarsnota in de mond, dus ik vroeg me af of hij even uit kan leggen hoe zijn fractie tegen de tram aankijkt.

De heer AKKERMANS (D66): Die halte is nog een verder. Dus u kunt weer opstappen als u bij die halte bent aangekomen en dat is weldra. Overigens kent u ons standpunt zoals de verkiezingen zijn ingegaan dat we voor een tram zijn, mits betaalbaar. We vinden het overigens wel belangrijk te blijven onderstrepen wat goed gaat in deze gemeente, omdat die positieve drive ook kan helpen. Omgekeerd, als we te veel in een Calimero-effect terecht komen, dat zul je bij het Nederlands elftal ook merken, dan gaan we de kampioenschappen niet winnen, denken wij.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik hoor D66 nu opmerken dat ze bij de tram nog altijd daar staan waarmee ze de verkiezingen in gingen. Maar toen beloofde de lijsttrekker van D66 dat we geen tram ten grootte van een trein over de Grote Markt zouden krijgen. Waar staat D66 nu? Houdt hij zich aan zijn verkiezingsbelofte of is hij die vergeten?

De heer AKKERMANS (D66): Nou, ik kan u wel beloven dat het er niet in zit dat er een intercity voor de Drie Gezusters komt te rijden. Ik wil even naar het project DaFinci. Daar hebben we een vraag over. De wethouder zegt dat we dit wel in het najaar zouden kunnen oppakken en dat willen we ook wel. Maar als we het in het najaar willen oppakken, dan zouden we het eigenlijk nu al moeten gaan opstarten, willen we in de tweede helft van het jaar tot dat overzicht komen. Wat mij betreft zou de motie gewoon overeind kunnen blijven met die intentie. Het hoeft niet morgen, maar we gaan er wel zodanig mee aan de slag dat we het in het najaar ook echt in beeld krijgen. Wat de afvalstoffenheffing betreft, zijn we eigenlijk wel benieuwd hoe de wethouder dat zou willen invullen. Het gaat er daarbij met name om dat je inderdaad probeert te voorkomen dat het schoksgewijs ieder jaar omhoog- en omlaaggaat. Dat je een leveling systeem weet te organiseren voor meer jaren. Als dat lukt, dan hebben we ook wel even het geduld om op die uitwerking te wachten. Wat betreft de projecten en in beeld houden of het qua spankracht kan. De wethouder zegt dat je het zou kunnen koppelen aan de stresstest. Als dat kan of als het op een andere manier systematisch valt mee te nemen, dan vinden wij dat een goed idee. Maar dan zouden we het toch nog wel even scherp uitgelegd willen krijgen, want we hebben er nu geen helder beeld van. Het herinnerde mij ook aan een onbeantwoorde vraag tijdens de commissie, toen wij vroegen naar de rol en de functie van wat ik maar even noem de tweede controle, de speciale projectencontrole. Kan die in dat licht ook nog een rol spelen? Hoe dan ook past die functie in de beantwoording van de vraag en de zorg die we hebben of we de projecten wel aankunnen. Tot zover even, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Wij vonden de toon van de PvdA eigenlijk wel verfrissend. Volgens mij hoeft je niet bang te zijn voor zo'n manier van debat voeren. Dat de VVD dan een keer wat gematigder klinkt, dat mag best een keertje. GroenLinks zei dat 't minder kon. Dat is altijd waar. Ik weet dat het op zijn Gronings is. 'Zin in de toekomst' hebben wij ook, maar we proberen vooral die sense of urgency er een beetje in te krijgen. Als u dan zegt dat 't minder kon, dan mis ik dat een beetje en dat vind ik wel een beetje jammer.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik wordt toch even getriggerd om te reageren. Want ik heb inderdaad gezegd over een aantal ontwikkelingen dat het minder kon. 't kon minder. Ik denk dat u dat ook vindt. Ik heb daarna iets gezegd over wat zeker niet minder was. Dus u doet alsof ik over alles heb gezegd dat 't minder kon, en dat is dus niet het geval.

De heer SETON (CDA): Dat valt mee. Voorzitter, de Stadspartij had het over Wie van de drie. Wij hadden wel eens de vraag wie van de drie nu de woordvoering doet, maar er was nu een vaste woordvoerder. In veel van wat hij zei kon ik me vinden, niet in alles. Een debat via de SP over motie en amendement. Ik heb een beetje tegengehouden dat er in die motie ook dingen over een amendement worden gezegd. Want dat is gewoon een recht van de raad. Met elke uitspraak die de raad doet over amendementen loop je alleen maar het risico dat je afbreuk doet aan dat recht, want een amendement is een feit. Zodra de raad dat heeft besloten, dan is het zo. Er zit 0,0 manoeuvreerruimte voor het college in. Vandaar dat u dat ook niet in de motie terugvindt. We gaan er dus ook van uit dat een amendement ook als een feit wordt gezien door het college. Bij moties is dat wel eens wat minder geweest. Ik steun elke fractie die zegt – en de burgemeester heeft het geloof ik ook gezegd – dat een motie in principe wordt uitgevoerd, tenzij. En dan krijgen we daar tijdig en beargumenteerd bericht over van het college. De Maximonsters van D66. Ik ken het boek eerlijk gezegd niet. In de commissie had u het over bleeders en volgens mij bedoelt u daar ongeveer hetzelfde mee. In de commissie had ik ook al het gevoel dat de situatie in de stad niet alleen is dat we last hebben van een aantal bleeders. Ik vind dat het totale beeld van de financiën van de stad best wel zorgwekkend is. Natuurlijk trekken die bleeders de aandacht, maar als je kijkt naar de totale risicosituatie, dan ligt het echt nog wat breder. De ChristenUnie en de begrafenissen. Ja, dat delen wij en hebben we ook steeds gedeeld. Dus in de bespreking van de voorjaarsnota zullen wij daar ook samen in optrekken. Ten slotte de wethouder. Teksten als 'het tij is aan het keren', 'de recessie duurt ons langer dan ons lief is' en 'juist in tijden van recessie is het moeilijk om in te schatten wat je risico's zijn en te weten of je het ook goed hebt of niet', dat is zalf voor onze ziel. Wij horen dat graag. De vraag is in hoeverre dat ook wordt omgezet in het daadwerkelijke beleid, zoals we dat in de voorjaarsbrief te zien krijgen. Dus het uitgangspunt deel ik, maar het wordt pas echt spannend als je ook echt keuzes moet gaan maken op basis van dat uitgangspunt. Vandaar het debat over

de 0,8 en 1,0. U weet hoe ik daar nu in zit en we zullen daar eind volgende maand verder over debatteren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil in algemene zin nog even constateren dat de manier waarop we nu wat meer tijd hebben tussen het voorjaarsdebat en de rekening mij heel goed bevalt. Het geeft wat meer ruimte om terug te blikken en vooruit te kijken. Anders liep dat altijd een beetje door elkaar heen. Dus wat mij betreft is dat heel goed gegaan. Wij zien uit naar het debat over het weerstandsvermogen, in de zin dat het belangrijk is om genoeg vet op de botten weer terug te krijgen. 0,8 of 1, alle varianten zijn mogelijk. Het lijkt me een heel leuk debat om te voeren. Het college geeft aan tot dusverre ambities overeind te houden zonder het sluiten van voorzieningen. Het lijkt mij een uitdaging voor het voorjaarsdebat. Ergens moet geld gevonden worden en wij zijn heel benieuwd waar het college dat gaat vinden. Wij danken daarbij ook voor de toezegging zo breed mogelijk voor te sorteren waar de oplossingen zitten, zodat wij daar ook nog keuzes in kunnen maken. Wat betreft de motie over DaFinci, lijkt het mij goed om die te handhaven in de zin dat we daar wel nader overleg over voeren, omdat er wat varianten op dat thema in deze zaal rondzingen. Maar de intentie om daar als raad ons meer mee te bemoeien wil ik blijvend ondersteunen. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Als ik terugblik op het debat dat we vanmiddag gevoerd hebben, dan zijn mij twee punten bijgebleven. Allereerst over het weerstandsvermogen. Ik wil alvast even inhaken op mevrouw Jongman, die zojuist zei uit te kijken naar het debat en dat we genoeg vet op de botten moeten hebben. Volgens onze eigen systematiek, die we met zijn allen hebben afgesproken, is bij 0,81 het vet op de botten nog steeds behoorlijk mager. Ik denk dat we toch richting de 1 moeten. De heer Seton maakte daarbij een vergelijking tussen twee partijen, aan de ene kant de PvdA en aan de andere kant Student en Stad. In de woorden van de heer Seton gingen wij dan richting de 1. De heer Seton gaf ook aan dat hij meer neigde naar Student en Stad, maar als ik dan zijn eigen woorden erbij haal, dan denk ik dat ik hem echt wel binnen heb. 'De gifbeker is nog lang niet leeg en we moeten hem helemaal leegdrinken', toen hij sprak over de risico's op de gronden en 'het is één minuut voor artikel 12'. Ik zou bijna willen constateren dat we in ieder geval met drie zetels zijn die voor de ratio 1,0 gaan. Dan nog het debatje over de moties en de amendementen.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, over de ratio. Ik denk dat u een heel eind de goede kant op zit en u merkte ook dat ik de wethouder probeerde richting die 1 te duwen. Dat vergeet u nog even te noemen.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dat prijs ik ook. Dan nog even over het debat, dat bijna onplezierige debat over de moties en de amendementen en hoe daarmee om te gaan. Het lijkt wel alsof ik deze hele woordvoering rondom de heer Seton bouw, maar daarin wil ik me graag aansluiten bij de heer Seton. Dank u wel.

De VOORZITTER: En dan ten slotte de heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Ik heb niet heel veel toe te voegen aan wat ik al gezegd heb, behalve over het debat over moties en amendementen en de uitvoering daarvan. We hebben het daar zelf ook al een keer over gehad, toen het ging over de uitvoering van de motie Dierenwelzijn. Wij vonden toen dat die niet goed werd uitgevoerd. Dus ik kan eigenlijk deze motie heel erg ondersteunen. Want wij vinden het ook van belang, ook al zijn we het soms niet eens met moties, dat ze wel te allen tijde worden uitgevoerd. Ik zal kort even de moties bij langslopen die voor ons liggen. Eigenlijk kunnen we ze allemaal steunen, behalve motie nummer 2. Ik vind de toezegging van de wethouder daarin wel voldoende. Ik bedoelde trouwens motie nummer 3. Motie nummer 2, daar zit ik wel een beetje mee, omdat ik me inderdaad een beetje afvraag ... er staat 1 januari 2013. Er wordt wel gezegd dat we dat een beetje op kunnen rekken. Maar ik kan me ook voorstellen dat het technisch wel heel lastig is om al die dingen goed te laten lopen. Als we hier dan een motie op aannemen, dan moet deze immers uitgevoerd worden als we de motie aannemen die aangeeft dat we alle moties moeten uitvoeren. Dus dan

vind ik ook eigenlijk dat we deze motie misschien even moeten herzien, want ik vind het wel een vrij strakke deadline dat alle stoplichttellers dan op dat moment zouden moeten werken. Daar wilde ik het bij laten, dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Misschien even in reactie op de heer Kelder, voorzitter. Wij blijven haar indienen, omdat er een uitdaging in geformuleerd staat. Die uitdaging staat wat ons betreft ook. Of hij doet het goed, dat is onze stelling, of hij staat uit. Op het moment dat wij feedback krijgen van het college over de stand van zaken of het goed kan komen, of er zicht is op een duurzame en structurele oplossing voor de problemen, dan willen wij graag bepalen of we ze aan willen laten staan of ze vanwege redenen van verkeersveiligheid toch maar helemaal uit willen laten zetten.

De VOORZITTER: Oké. Dat waren de bijdragen van de raad in tweede termijn. Dan gaan we naar wethouder Dekker voor de nog resterende antwoorden op vragen die zijn gesteld. Het woord is aan de wethouder van Financiën.

Tweede termijn college

De VOORZITTER: Dank u wel, voorzitter, voor de vragen en opmerkingen van de raad in tweede termijn. De fractie van GroenLinks wil toch wat meer informatie over duurzaamheid en zegt dat het bij de rekening nu wat versnipperd wordt en dat de focus op het thema wat lijkt te verdwijnen. Ik denk dat het goed is dat wij u een aparte rapportage in de commissie toezeggen, waar we dan tevens kunnen spreken over de zichtbaarheid en de vragen van de Partij voor de Dieren in hoeverre het nu mogelijk is de CO₂-neutrale doelstelling in 2035 te halen. Even goed kijken, ik zit nu met mijn hoofd bij mevrouw Van Gijlswijk, de motie Egalisatiereserve op peil. Ik laat het oordeel aan de raad, maar ik stel u voor dat wanneer u de motie aanneemt wij daar bij turap I op terugkomen, omdat we dan ook de meest recente cijfers van het resultaat 2012 mee kunnen nemen. Wat betreft de spectaculaire stijging sociale huur, daar zal wethouder De Vries zo meteen antwoord op geven. De heer Akkermans kwam ook nog terug op de spankracht van de organisatie. Wij proberen daar bij de stresstest toch wat nader op terug te komen. Ik ben wel bereid om daarover nader met u van gedachten te wisselen of we op het goede spoor zitten of dat er nog bijgestuurd moet worden. Wat betreft het persoonsgebonden budget ...

De VOORZITTER: De heer Akkermans.

De heer AKKERMANS (D66): Maar zegt de wethouder dit nu ook in relatie tot de motie die door de heer Baldew is ingediend over die projecten?

Wethouder DEKKER: Over de financiële uitvoerbaarheid van de projecten? Ja, nee, maar daar moeten we anders misschien in de commissie Financiën verder over spreken. Ik meen mij te herinneren dat we het op die wijze hadden vertaald. Dat was ook de verwarring die destijds mevrouw Jongman-Mollema erover had of dit nu was wat we in de begroting hadden aangekondigd. Ja. Dus ik voorzie op dit moment vanuit het college geen nadere inspanning. Maar misschien is het goed als we daar bij de stresstest nader met elkaar over spreken, want we hebben ook met elkaar afgesproken dat het een groeimodel is. We doen het niet eenmalig, maar een paar keer per jaar, waardoor je er eigenlijk scherp bovenop blijft zitten. Er is ook een motie ingediend, ik geloof door de heer Sijbolts, over het persoonlijk re-integratiebudget. Het was een middel waar bijna geen gebruik van gemaakt werd. Dat was ook de reden dat we met het met ingang van 2012 hebben geschrappt. Wat betreft DaFinci, ik lees de motie nu zo dat u vindt dat u de vinger aan de pols wilt houden, dat u eigenlijk een soort audit wilt naar de wijze waarop het nu functioneert en dat we daar in het audit committee verder gaan spreken over de wijze waarop we dat uitvoeren of waarop u dat gaat uitvoeren. Even kijken, duurzaamheid heb ik gehad. De afvalstoffenheffing, daar heb ik volgens mij in eerste termijn al iets over gezegd. Ik kan me voorstellen dat je de reserve inzet voor een tariefsverlaging, maar ik vind het ook van belang, ook als dienstverlening richting burgers, dat je wel een soort egalisatie krijgt in de tarieven en niet een enorme fluctuatie. Dan krijg je het ene jaar heel veel terug en dan moet je het volgend jaar in vergelijking met het vorige jaar ineens heel veel betalen. Dat kan ook een soort verwarring bij de burger opleveren. Maar ik stel me gewoon voor dat ik daar meerdere varianten voor in beeld breng en dan is het aan u om daar een oordeel over te vellen. Ten slotte, voorzitter, het medewerkerstevredenheidsonderzoek. We zijn daar op dit moment mee bezig. Volgens mij heeft u

jaarlijks een gesprek met het college tijdens de jaarlijkse commissie P en O. Ik kan me voorstellen dat het daar ook een plek krijgt. Volgens mij heb ik alle vragen dan beantwoord.

De VOORZITTER: Oké, dan wethouder De Vries nog.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Ik had nog een vraag openstaan. Het ging over de 2600 jongerenwoningen.

Wethouder DEKKER: Ja, die gaat wethouder De Vries doen.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, er zijn nog wat vragen gesteld over de huisvesting, onder andere die van de heer Sijbolts. Ik kan niet helemaal duiden of hij daar een feitelijke constatering mee bedoelde of een normatieve uitspraak. Ik kan hier wel zeggen dat we niets schrappen. Integendeel, we moeten juist hier stevig aan de slag. Ik zeg u toe om in de brief die u in juni krijgt naar aanleiding van de rapportage woningmarkt die cijfers nog nader met u te bekijken en dan kunnen we het erover hebben. Dat geldt wat mij betreft ook voor het vraagstuk van GroenLinks. De heer Leemhuis constateert verschillen tussen de rekening en de Stadsmonitor. Staat u mij toe dat we daar wat nader op reflecteren, inderdaad in bedoelde rapportage. Misschien dat we de vraag nog even kunnen verfijnen, zodat ik die goed kan wegzetten na afloop van dit debat. Tot slot had ik nog een korte discussie met de heer Van Keulen over een gevraagd onderzoek naar jongerenhuisvesting bij Suikerunie. Ik kan het nog wel een keer herhalen, maar ik geloof niet dat het erg zinvol is. Ik zeg u toe dat we daarmee aan de slag gaan. Ik zal die toezegging ook even in de bedoelde rapportage vastleggen, dan ziet u even dat we dat doen. We komen daarover zeer weldra in dit huis met elkaar te spreken. Dus weest u gerust, deze motie voeren we dan in die zin uit met uw welnemen.

De VOORZITTER: Dan heb ik begrepen dat er behoefte aan een korte schorsing was bij de heer Moes. Mag dat voor enkele ogenblikken zijn? De vergadering is geschorst.

Schorsing 20.12-20.18

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. De heer Moes had om schorsing van deze vergadering gevraagd. Is er behoefte om het woord te voeren na deze schorsing?

De heer MOES (PvdA): Nee, voorzitter, wij zijn klaar om te stemmen over de moties.

De VOORZITTER: Prima. Dan gaan wij dat ook doen, stel ik u voor. We stemmen eerst over de amendementen, dan over de moties en vervolgens over de voorstellen, zoals die bij de gemeenterekening 2011 zijn voorgelegd. U hebt hopelijk alles bij de hand.

Dan gaan we eerst stemmen over het amendement op stuk nummer 1, kindervonds armoede. Wie steunt het amendement op stuk nummer A1? Dat is de raad minus GroenLinks. Alle anderen wel, waarmee dit amendement is aangenomen. De heer Leemhuis, voor een stemverklaring achteraf neem ik aan.

Stemverklaringen achteraf:

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Aangezien we geen stemverklaring vooraf konden doen, een stemverklaring achteraf. Ik heb ook uitgelegd waarom we hiertegen hebben gestemd. Wij zijn uiteraard voor een goed armoedebeleid, maar we hebben het idee dat er op dit moment geen knelpunt is en we regelen dat bij de voorjaarsnota.

De heer AKKERMANS (D66): Ik heb helaas ook een stemverklaring achteraf, want ik was ook te laat om vooraf iets te zeggen. Wij hebben het amendement gesteund, met name vanwege de ontschotting. We vragen aandacht voor het jeugdcultuurfonds en zullen hier later op terugkomen om het ook te betrekken in het geheel.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de motie op stuk M2. Wie steunt de motie?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter.

De VOORZITTER: We zijn nu aan het stemmen, excuus. Wie steunt de motie?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): U geeft geen ...

De VOORZITTER: Het mag achteraf, dadelijk. Wie steunt de motie op stuk M2? Dat is de hele raad, waarmee de motie is aangenomen. Stemverklaring achteraf voor de heer Leemhuis.

Stemverklaringen achteraf:

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dan doen we het inderdaad weer achteraf. Wij zijn voor deze motie. De datum zal waarschijnlijk niet gehaald worden, het is een uitdaging. Wij zien het ook vooral als een uitdaging, zoals dat geformuleerd is.

De heer SETON (CDA): Wij hebben ook al vaker aandacht gevraagd voor de wachttijdvoorspellers. We zijn blij met deze motie. De datum maakt inderdaad niet zoveel uit, maar we delen van harte de nadruk op onderstreping van de waarde van goed werkende wachttijdvoorspellers.

De VOORZITTER: Dat waren de stemverklaringen achteraf. Dan gaan we naar de motie op stuk nummer 3. Behoeft aan stemverklaringen vooraf? De heer Van Keulen.

Stemverklaringen vooraf:

De heer VAN KEULEN (VVD): Het zal niemand verbazen dat wij deze motie steunen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Deze motie is heel sympathiek, maar ik ben toch ook wel gevoelig voor het argument van het college dat het wat verwarring op kan leveren door een fluctuerend tarief. Daarom zullen wij deze motie niet steunen.

De heer SETON (CDA): Om diezelfde reden zullen wij de motie ook niet steunen.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ook wij zullen de motie niet steunen om een vergelijkbare reden als die van de ChristenUnie. We zijn wel blij met de varianten die we gaan krijgen.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Diezelfde argumenten gelden ook voor de Stadspartij.

De VOORZITTER: Goed. Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk M3? Dat zijn PvdA, D66, VVD en Student en Stad. De motie is aangenomen.

Dan gaan we naar motie M4. Behoeft aan stemverklaringen? Mevrouw Van Gijlswijk.

Stemverklaringen vooraf:

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Het lijkt alsof er enige miscommunicatie is tussen raad en college of de indienende fracties. Ik heb begrepen dat DaFinci nooit een jaarrekening kan produceren en dat het daar ook niet voor bedoeld is. Daar doelt deze motie volgens mij wel op, dus wij kunnen haar niet ondersteunen.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Wij zullen deze motie ook niet steunen. We zijn blij met de toezegging dat er in het audit committee verder over wordt gesproken.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op M4? De raad minus GroenLinks, minus SP. Alle anderen wel, de motie is aangenomen.

Dan de motie op M5. Die is gewijzigd. Bij het tweede verzoekstreepje is toegevoegd: 'met een voorstel te komen om'.

Motie (5): Gebruik van rentederivaten (PvdA, VVD) (gewijzigde motie)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende het voorstel inzake de jaarrekening 2011,

Constaateert dat:

- de gemeente Groningen rentederivaten, afgeleide financiële instrumenten, gebruikt in het kader van Treasury;

- steeds meer door publiek geld gefinancierde organisaties door (verkeerde) toepassing van deze financiële innovaties in forse financiële problemen zijn gekomen;
- het gebruik van deze rentederivaten is vastgelegd in het gemeentelijke treasury statuut;
- het gebruik van rentederivaten specialistische financieel-economische kennis vereist op het gebied van afgeleide financiële producten, financiering en risicomanagement;
- in de afgelopen periode veel rekenfouten bij de gemeente Groningen zijn geconstateerd en dat in de gemeenteraad de motie Voorkom rekenfouten is aangenomen;
- accountants (vaak) onvoldoende geëquipeerd zijn om de risico's van deze off-balanceproducten te doorgronden.

Overweegt dat:

- prudent moet worden omgegaan met gemeenschapsgeld en hier geen risico mee gelopen moet worden;
- daarom, en ook gezien het feit dat met gemeenschapsgeld gefinancierde organisaties het schip zijn ingegaan met dit product, het van groot belang is goed doordrongen te zijn van de risico's van dit product voordat de derivatencontracten worden aangegaan;
- gezien het aantal rekenfouten en het verslechterde voorspellingsvermogen extra zekerheden moeten worden ingebouwd alvorens deze instrumenten toe te passen.

Verzoekt het college:

- met ingang van nu voor het gebruik van rentederivaten de risico's hiervan helder in beeld te brengen en dit aan het audit committee voor te leggen;
- met een voorstel te komen om het treasury statuut op grond van het voorgenoemde punt aan te passen.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Stemverklaringen?

Stemverklaringen vooraf:

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ik kan vijf minuten praten over waarom wij deze motie steunen, dat zal ik niet doen. Maar er is nog één rentederivaat met een lange looptijd. Die loopt gewoon af in 2031. Tegen die tijd hoeft het college echt geen nieuwe af te sluiten. Maar ik denk niet dat het goed is dat de raad over zijn eigen zittingsperiode heen regeert.

De heer AKKERMANS (D66): We hadden liever gezien dat de motie werd aangehouden, want de wethouder heeft hierover een brief toegezegd. Maar als de motie niet wordt aangehouden, zullen we haar niet steunen.

De VOORZITTER: Wie steunt de motie op M5? Dat is de raad minus SP, minus GroenLinks, minus D66. Alle anderen wel, dan is de motie aangenomen.

Dan gaan we naar de motie op M6. Stemverklaringen?

Stemverklaringen vooraf:

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Wij steunen deze motie niet en volgen de uitleg van het college.

De heer AKKERMANS (D66): Wij steunen haar wel, maar het gaat ons vooral om de intentie. Ik breng in herinnering de afspraak die we daarover zojuist gemaakt hebben.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Het is een motie die wij zelf zouden hebben kunnen opstellen, dus wij steunen de motie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij steunen deze motie niet. Het is gegaan zoals de wethouder ook heeft aangegeven en we zullen die uitkomsten eerst afwachten, alvorens dergelijke stappen alsnog te moeten ondernemen.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op M6? VVD, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, D66, Stadspartij. De motie is aangenomen.

Dan gaan we naar de motie op stuk M7.

Stemverklaringen vooraf:

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Bij water is vaak veel mist, maar in dit geval zien we de mist niet. Dus wij zullen deze motie niet steunen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): We hebben pakken papier doorgenomen en meerdere presentaties gehad over dit onderwerp. Het is een ingewikkeld onderwerp, maar wij hebben het idee goed geïnformeerd te zijn en hebben geen behoefte aan deze motie.

De heer DE ROOK (D66): Ik sluit me graag aan bij mevrouw Van Gijlswijk.

De heer BALDEW (PvdA): Hoewel wij ook behoefte hebben aan aanvullende informatie over Meerstad, is de tendentieuze toon van deze motie niet de onze. Derhalve steunen we haar niet.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): We zijn continu meegenomen in dit proces. Verder sluit ik me aan bij de woorden van mevrouw Van Gijlswijk.

De heer SETON (CDA): Ik vind de motie niet tendentiekus en ik snap wat de VVD ermee wil bereiken. Dat steun ik op zich, dus we zullen de motie ook steunen.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op M7? VVD, CDA en Student en Stad. De motie is verworpen.

Dan de motie op M8. Stemverklaringen? Niet? Dan gaan we stemmen. Wel? De heer Leemhuis.

Stemverklaringen vooraf:

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Hoewel de motie een beetje de indruk wekt, ik moest een beetje denken dat je aan een dood paard niet kunt trekken. Als er geen markt is, dan wordt er ook niks verkocht. Maar we willen best even in een brief horen hoe het in elkaar zit, dus daarom steunen we haar.

De heer SETON (CDA): Ik weet niet of wij een rapportage willen over de acquisitie-inspanningen en zeker niet dat die periodiek terug zou moeten komen. Dus wij steunen de motie niet.

De VOORZITTER: Verder niet? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op M8? De raad minus het CDA. Verder niet volgens mij. Dan is de motie aangenomen.

De motie op stuk M9. Deze motie op stuk nummer 9 is aangepast. Bij het tweede bolletje is nu de uitspraak dat 'in het geval dat dit niet kan, het beleid in de geest van de motie wordt uitgevoerd en daarbij ook rekening wordt gehouden met de in de motie aangenomen overwegingen en uitgesproken mening van de raad'.

Motie (9): Uitvoering moties (VVD, SP, CDA) (gewijzigde motie)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012,

Spreekt uit dat:

- moties aangenomen door de raad zoveel mogelijk door het college uitgevoerd dienen te worden;
- in het geval dat dit niet kan, het beleid in dat geval 'in de geest van de motie' door het college wordt uitgevoerd en daarbij ook rekening wordt gehouden met de in de motie aangenomen overwegingen en de uitgesproken mening van de raad;
- de raad door het college expliciet geïnformeerd wordt als dat onverhoopt niet lukt, zoals we dat hebben afgesproken.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Ik moet opmerken dat het voor mij iets is wat vanzelfsprekend is, maar u hebt die afweging vast gemaakt bij indiening van de motie. Dus we brengen haar maar in stemming, stel ik voor. Dan is er behoefte aan een stemverklaring van de heer De Rooij.

Stemverklaringen vooraf:

De heer DE ROOIJ (PvdA): Op het moment dat er een kritische stevige woordvoering wordt gehouden door mijn fractie en er ligt hier een kritische stevige motie, dan kunnen wij niet anders dan deze steunen. Een beetje consequentie in deze raadsvergadering zou goed zijn.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, uw woorden waren onze fractie uit het hart gegrepen. Deze motie is overbodig, want als ze niet overbodig is dan is er echt iets aan de hand. Wij gaan er zonder meer van uit dat moties worden aangenomen en worden overgenomen door het college en worden uitgevoerd naar de intentie en naar de geest. Of dat er een discussie over plaatsvindt als het niet kan. Het is echt een grote vanzelfsprekendheid voor ons. Het zou erg zijn als we daar een motie voor nodig hadden.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Het is een beetje vreemd om via een motie te regelen dat moties zouden moeten worden uitgevoerd. Daarom zullen wij haar niet steunen. Het is overbodig.

De VOORZITTER: Ik heb ook tijden gekend dat de voorzitter dat niet toestond en dan hardhandig optrad, maar u kent mijn milde inborst. Wij gaan stemmen. Wie steunt de motie op stuk M9? Dat is de raad min GroenLinks, min D66. Alle anderen wel, de motie is aangenomen. Dan gaan we naar de motie op M10. Stemverklaring de heer Van Keulen.

Stemverklaringen vooraf:

De heer VAN KEULEN (VVD): Het lijkt me goed om dat een keer te onderzoeken en te kijken waar de knelpunten liggen, dus wij zullen deze motie steunen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Wij zullen de motie niet steunen, omdat de knelpunten volgens mij bekend zijn en door het college ook verwoord zijn in de commissie. Wij zetten de gelden liever in voor de mensen die nu niet geholpen kunnen worden door de landelijke bezuinigingen op het participatiebudget.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ik denk dat de redenen ook wel bekend zijn. Ik denk dat het re-integratiebudget voor hoger opgeleiden vaak niet een zo zinvol iets is, omdat het meer gaat om een markt die niet aansluit op hun competenties.

De heer AKKERMANS (Student en Stad): Wij sluiten in onze stemverklaring aan bij mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij sluiten ons ook aan bij mevrouw Van Gijlswijk wat betreft motie 10.

De heer BALDEW (PvdA): Korthedshalve sluit ik me ook aan bij mevrouw Van Gijlswijk.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op M10? Dat zijn VVD, CDA, Partij voor de Dieren en Stadspartij. De motie is verworpen.

Dan gaan we naar de motie op M11. De heer Akkermans nog voor een stemverklaring.

Stemverklaring vooraf:

De heer AKKERMANS (D66): Wij zullen de motie niet steunen om ook consequent te zijn in het verlengde van onze eerdere opstelling.

De VOORZITTER: Het is goed dat u dat nog even nadrukkelijk zegt. Wij gaan stemmen over de motie op stuk nummer 11. Wie steunt de motie op stuk nummer 11? Dat zijn VVD, CDA, Partij voor de Dieren, PvdA, ChristenUnie, SP en Stadspartij. De motie is aangenomen.

Dan de voorstellen, zoals die onder I tot en met V zijn voorgelegd, inclusief het inmiddels daarop aangebrachte amendement. Wie steunt de voorstellen, zoals voorgelegd? De volledige raad. De voorstellen zijn aanvaard.

Dan zijn we nog maar bij agendapunt 3, de mondelinge vragen en interpellaties.

3. Mondelinge vragen en interpellaties

Niet van toepassing.

4. Initiatiefvoorstellen

Niet van toepassing.

5. Ingekomen stukken

5.a.: Lijst van ingekomen collegebrieven (bekrachtiging geheimhouding van brief nr. 17)

LIJST VAN ONTVANGEN COLLEGEGBRIEVEN VOOR DE RAAD VAN 30 mei 2012

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Beantwoording raadsvragen Grote Markt/Forum	25 apr.	via cie. R&W
2.	Lening infoversum	26 apr.	via cie. R&W
3.	Wensen en bedenkingen t.a.v. Europese aanbesteding vervoer	26 apr.	via cie. O&W
4.	Kaders jeugdzorg en uitgangspunten nota Decentralisatie AWBZ	26 apr.	via cie. O&W
5.	Experimenteergebied Binnenstad Zuid-Oost	26 apr.	via cie. B&V
6.	Aanpassing ontwerp Oostelijke Ringweg: kruising N46/Groningerweg	26 apr.	via cie. B&V
7.	Tussenstand 200 banenplan	26 apr.	via cie. W&I
8.	Evaluatie groenparticipatie	26 apr.	via cie. R&W
9.	Sluiting Grote Zaal De Oosterpoort	26 apr.	via cie. O&W
10.	Informatie over mantelzorgwoningen	26 apr.	via cie. R&W
11.	Gezondheidseffect Screening Zuidelijke Ringweg	26 apr.	via cie. B&V
12.	Problematiek mobiele OV-chipkaartapparatuur	26 apr.	via cie. B&V
13.	Rapportage jongeren in de bijstand	26 apr.	via cie. W&I
14.	Regionaal voedselbeleid	26 apr.	via cie. F&V
15.	Parkeerplan Grunobuurt	26 apr.	via cie. B&V
16.	Contra-expertise windklimaatonderzoek Groninger Forum	27 apr.	via cie. R&W
17.	Vertrouwelijke brief	27 apr.	via cie. R&W (bekrachtiging geheimhouding in de raad)
18.	Ontwikkeling Kastanjeziekte	2 mei	via cie. B&V
19.	Invoering Wietpas; brief aan Minister V&J	3 mei	via cie. F&V
20.	Gedeeltelijke opschorting coffeeshopbeleid	9 mei	via cie. F&V
21.	Videoschermen tijdens de EK	9 mei	via cie. F&V
22.	Rapportage privacycheck	10 mei	via cie. F&V
23.	Handhaving hondenbeleid	10 mei	via cie. B&V
24.	Kwijtschelding	10 mei	via cie. F&V

25.	Ontwerpbegroting OV-bureau 2013	10 mei	via cie. B&V
26.	RegioTram: aanbestedingsdocumenten & business case	10 mei	via cie. B&V
27.	Zernike Science Park, uitstel herziening grex	10 mei	via cie. R&W
28.	Stand van zaken evenementen Drafbaan	10 mei	via cie. B&V
29.	Jaarverslag Leerplicht	10 mei	via cie. O&W
30.	Jaarverslag handhaving Wabo 2011	10 mei	Via cie. B&V
31.	Beleidskader eikenprocessierups	10 mei	via cie. B&V
32.	Besluitvormingsproces hondenbeleid	11 mei	via cie. B&V
33.	Groningen Bereikbaar!	15 mei	via cie. F&V
34.	Incontrolverklaring gemeenterekening 2011	15 mei	via cie. F&V
35.	Reactie college op rapport van bevindingen gemeenterekening 2011 van Ernst & Young	15 mei	via cie. F&V
36.	Stadsmonitor 2012	16 mei	via cie. F&V
37.	Parkweg herinrichting (gedeeltelijk)	22 mei	via cie. B&V
38.	Prolongatie letter of intent Hamburg-Groningen	22 mei	Via cie. F&V
39.	Uitwerking motie Onderhoud speeltoestellen	22 mei	via cie. B&V
40.	Verbeteren verkeersveiligheid Gerrit Krolbrug	22 mei	via cie. B&V
41.	Beantwoording vraag Stadspartij inzake grondbezit	22 mei	via cie. R&W
42.	Voortgang sanering kanalen De Oosterpoort	22 mei	via cie. O&W
43.	Afschaffen schoolzwemmen	22 mei	via cie. O&W
44.	Hoofdlijnen en tarieven Dienstregeling 2013	22 mei	via cie. B&V
45.	Voorontwerpbestemmingsplan Beijum	24 mei	via cie. R&W
46.	Motie Erfpacht	24 mei	via cie. R&W
47.	Bestedingsvoorstel budget monumenten	24 mei	via cie. R&W
48.	Uitbreiding P+R Haren	24 mei	via cie. B&V
49.	Voorontwerpbestemmingsplan Pop Dijkemaweg	24 mei	via cie. R&W
50.	Promotie buslijn 4, 7 en 8 voor de minder mobiele inwoner	24 mei	via cie. O&W
51.	Tussenstand Winkelstraatmanagement	24 mei	via. cie. W&I
52.	Benutting biomassastromen uit gemeentelijk groenbeheer	24 mei	via cie. B&V
53.	Afhandeling vragen raadscommissies rekening 2011	29 mei	Betrekken bij agendapunt 2a.

De VOORZITTER: De geheimhouding van brief nummer 17 van de lijst zou uitdrukkelijk moeten worden bekrachtigd. Ik neem aan dat u dat wilt doen. Ook de lijst van overige ingekomen stukken is aan de orde. Ik heb begrepen dat er geen opmerkingen zijn. Dan kan worden gehandeld zoals is voorgelegd.

5.b.: Lijst van ingekomen overige stukken

**LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR DE RAAD
VAN 30 mei 2012**

Nr.	Afzender	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1	Gemeente Baarle-Nassau, motie geen kernafval	25 apr.	Tkn.
2	ProDemos, Dag van de Democratie op locatie	25 apr.	Afhandeling via presidium.
3	Gemeentelijke Ombudsman, eindrapport	27 apr.	Tkn.
4	A.A. Scheijbeler, Schuldige offers	4 mei	Tkn.
5	Rekenkamercommissie, Reactie op evaluatie door Partners+Pröpffer	4 mei	Tkn.
6	B.F. Keppler, Ambtelijke ondersteuning bij initiatiefvoorstel en boomgroei	8 mei	Tkn.
7	Dhr. Lauxen, Mijn spreektekst B4 jeugdzorg 9 mei 2012 gemeente Groningen.	10 mei	Tkn.
8	Kopiebrief van Vluchtelingenwerk Nederland aan college van B en W, Uit de Schulden met hulp van Vluchtelingenwerk.	11 mei	Tkn.
9	Audit committee, reactie op rapport Ernst & Young met de uitkomsten van de controle op de gemeenterekening 2011	22 mei	Tkn.
10	Kopiebrief van Theater De Steeg aan college van B en W, reactie op advies van de Kunstraad.	22 mei	Tkn.
11	Werkgroep Hulp Inbeslaggenomen Honden	24 mei	Betrekken bij agendapunt 8a, Evaluatie Hondenbeleid
12	Kopiebrief De Groninger podiumkunstinstanties aan het college van B en W over het Grand Theatre Groningen	24 mei	Via cie. O&W
13	Groninger Forum, governance en programma van eisen		Betrekken bij agendapunt 7a, prog. van eisen en plan van aanpak Gron. Forum

6. Conformstukken

6.a.: Kredietaanvraag fietspad Noordelijke Ringweg, onderdeel Cortingborg-Iepenlaan

De VOORZITTER: Kunt u besluiten zoals is voorgelegd? Dat is het geval. Aldus besloten.

6.b.: Nacalculatie nieuwe huisvesting vmbo in het kader van ‘Kennis om te delen’

De VOORZITTER: Kunt u besluiten zoals is voorgelegd? Dat is het geval. Aldus besloten.

6.c.: Nota Maatschappelijke stages 2012-2015

De VOORZITTER: Aldus besloten.

6.d.: *wordt eenminuutinterventie*

6.e.: Projectofferte Sontweggebied Ontwikkelingsvisie Detailhandelskwartier

De VOORZITTER: Aldus besloten.

6.f.: Vaststellen Rechtspositieverordening raadsleden en plaatsvervangers 2012 en de Verordening op de fractievergoeding 2012

De VOORZITTER: Aldus besloten.

7. Eenminuutinterventies

7.a.: Programma van eisen en plan van aanpak Groninger Forum

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Rutte van de VVD-fractie.

De heer RUTTE (VVD): Voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: Voordat u het woord aanvangt, is het goed om even de resterende spreektijden voor deze avond te zien. Hoe het kan doet er niet zoveel toe, dit is wat er nog is. Het woord is aan de heer Rutte.

De heer RUTTE (VVD): Voorzitter. Over het Groninger Forum is al heel wat gezegd en geschreven, zeker ook door mijn partij. We hebben daar stevige standpunten over, ook ten aanzien van hoe het afgelopen jaar gelopen is en ook ten aanzien van het programma van eisen dat er nu ligt. Ik heb in de commissie ook al gezegd dat de VVD vooral teleurgesteld is over wat er de afgelopen twee jaar gepresteerd is rondom het Forum, over de inhoud, die nog steeds geen grote groepen mensen aanspreekt, die nog steeds geen grote groepen mensen bindt en vooralsnog weinig meerwaarde biedt. Maar daar komen we vast nog wel een keer over te spreken. We vinden daarom ook wel van alles over de subsidiëring van het Forum, maar daar zullen we bij het voorjaarsdebat wat van vinden.

We hebben het nu over het programma van eisen en daarin staat één ding, waar de VVD zich zorgen over maakt, ook in het licht van wat zich in de commissievergadering voltrok. Het Groninger Forum probeert al twee jaar lang één organisatie te worden, is daarover in onderhandeling met alle deelnemende partijen en is daarin tot nu toe bepaald niet geslaagd. In de commissie hadden we zelfs de gênante vertoning dat we insprekers kregen van Biblionet die zeiden natuurlijk wel mee te doen aan de subsidieruif, maar niet in één organisatie. Liga 68 precies hetzelfde. Voor het welslagen van het Forum is het noodzakelijk dat er één Forumorganisatie komt. De datum die daarvoor in het programma van eisen staat, 1 januari 2015, zou betekenen dat de Forumorganisatie nogmaals tweeënhalf jaar de tijd krijgt. De VVD vindt dat veel te veel en vindt dat het sneller moet. Want als het binnen een jaar vanaf nu niet lukt, dan lukt het nooit meer. Daarvoor dienen wij een motie in. Dank u wel.

De VOORZITTER: U dient een motie in.

Motie (13): Schiet nu eens op! (VVD)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende het programma van eisen voor het Groninger Forum,

Constaterende dat:

- er al twee jaar wordt gewerkt aan het realiseren van één Forumorganisatie onder één aansturing en dat deze tot op de dag van vandaag nog niet is gerealiseerd;
- in het programma van eisen geformuleerd staat dat er met ingang van 1 januari 2015 één Forumorganisatie moet zijn gerealiseerd onder één aansturing;
- de Forumorganisatie met die einddatum vierenhalf jaar de tijd krijgt om één organisatie onder één aansturing te worden, terwijl de subsidiëring in de tussenliggende periode onverminderd doorgaat.

Overwegende dat:

- als het vanaf nu binnen een jaar nog steeds niet lukt om één Forumorganisatie onder één aansturing te worden, het onwaarschijnlijk is dat het over tweënhalf jaar alsnog wel lukt.

Verzoekt het college:

- in het programma van eisen de uiterste datum voor het tot stand brengen van één Forumorganisatie onder één aansturing aan te passen van 1 januari 2015 naar 1 juli 2013.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Dan dacht ik dat ik de vinger van de heer Prummel zag. De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, het getuigt van veel doorzettingsvermogen dat de VVD nog altijd moties indient over dat Groninger Forum, waarvoor mijn complimenten. De VVD heeft natuurlijk volkomen gelijk. Voorzitter, het was niks en het wordt nog steeds niks. Organisaties die allang hadden zullen samenwerken, kunnen het niet of willen het niet. Beleid dat allang had worden moeten geformuleerd en regelingen die er allang hadden moeten zijn, zijn nog steeds niet tot stand gekomen. Ik kan maar een ding zeggen, voorzitter. Denk als de meeste Groningers en stop ermee.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, naast de zorgen die we bij het Forum hebben over de financiën, hebben we ook zorgen over de organisatie. In de commissie heb ik ook aangegeven dat je als college een plan kunt maken hoe de organisatie eruit zou moeten zien. Het op papier zetten is een ding, maar je moet ook partijen zien mee te krijgen. Ik heb ook aandacht gevraagd voor het feit dat ik wel wat schrok dat twee van de partijen via het insprekrecht hun kritiek en hun bezwaren aangaven. Het gaf mij niet een heel vertrouwenwekkend beeld van hoe het nu gaat. Dus ik ben ook benieuwd of er in de tussentijd al wat beweging in zit. Wat wij horen van partijen is dat dit nog niet het geval is, maar ik laat me graag anders informeren. Dus onze zorg zit daar nog steeds. In die zin kan ik mij wat voorstellen bij de vragen die de VVD stelt of je de druk niet wat moet opvoeren door de termijn wat naar voren te halen. Ik ben benieuwd of het college daar ook in mee zou willen gaan en of dat ook haalbaar is.

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Er ligt inderdaad een stevig plan van aanpak en een pakket van eisen. Met dat plan van aanpak en dat pakket van eisen kunnen we dus ook een flinke bijdrage leveren aan de nieuwe vormgeving en de organisatie van het Forum. Er was inderdaad tijdens de commissie wat onduidelijkheid over de samenwerking tussen de verschillende partners, maar wij zijn blij dat de gemeente heel duidelijk ook de regierol oppakt. Het is ook een van de aanbevelingen van de commissie-Terlouw. We zijn dan ook benieuwd naar de reactie van de wethouder of deze samenwerking ook echt gestalte gaat krijgen en of hij er ook in gelooft dat dit het Forum ook verder zal helpen. Want wat ons betreft is het essentieel voor het slagen van het Forum dat er goed samengewerkt gaat worden. Voorzitter, daar wou ik het bij laten, dank u wel.

De VOORZITTER: De heer De Rook, D66.

De heer DE ROOK (D66): Voorzitter, dank u wel. De commissie-Terlouw raadde in haar rapport de gemeente aan om de regie omtrent het Forum weer in de hand te nemen. Vervolgens vroeg de raad – en daar waren wij ook voorstander van – om houvast, een stevig bestuursmechanisme vanuit de gemeente en daarmee zicht op een eenduidige Forumorganisatie, die ruim voor het opengaan van het gebouw aan de Oostwand gevormd was. Dit raadsvoorstel voldoet hier wat mijn fractie betreft zeker aan. In de

commissie heb ik al aangegeven dat het programma van eisen de gemeente in staat stelt om in te grijpen als het moet. Laten we hopen dat het niet nodig is. Als de verschillende partners blijven meewerken aan het gezamenlijk en gestaag vormgeven van die ene Forumorganisatie, dan moeten we natuurlijk aan tafel altijd op zoek blijven gaan naar de oplossingen die in de praktijk het beste werken.

De VOORZITTER: De heer Rutte.

De heer RUTTE (VVD): Voorzitter, een korte vraag. Als de heer De Rook zegt dat partijen gezamenlijk blijven werken aan een programma, dan is dat een prachtige wensdroom. Maar daar is toch volstrekt geen sprake van als zelfs de insprekers zeggen dat zij niet op willen gaan in die ene organisatie? Of zie ik dat dan verkeerd?

De heer DE ROOK (D66): Ik ben het met u eens als u zegt dat de samenwerking niet snel genoeg is gegaan, maar de samenwerking vindt wel degelijk plaats. Elke dag, niet snel genoeg, dat ben ik met u eens. En daarom ben ik erg blij met het voorstel dat er nu ligt.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Hoe wil D66 omgaan met beoogde partijen in dat Groninger Forum, wanneer die eigenlijk helemaal niet meer willen?

De heer DE ROOK (D66): Ik heb goed geluisterd naar de insprekers. Volgens mij hebben die dat allemaal niet gezegd, dus ik heb ook geen aanleiding om daar verder op in te gaan. Ik maak graag mijn woordvoering af. Het principe dat ook het Groninger Forum in zijn brief aanhoudt, die we ook hebben gehad in de mail, 'past toe of legt uit', lijkt ons een heel goede in het programma van eisen. Want zo blijven we binnen heldere kaders gebruikmaken van de creativiteit van de partners die het Forum inhoudelijk zullen voeden en kunnen we ook met dat kader als uitgangspunt luisteren naar aarzelingen en zorgen die er bij de verschillende partijen leven. Ik hoor graag of het college hier hetzelfde over denkt. Laat ik dan meteen even ingaan op de motie van de VVD, voer de druk wat op. Het rapport van Terlouw, dat een goed en gedegen rapport was ... *hilariteit*. Ik heb daar zelfs de lof van de VVD-fractie over gehoord, die heeft gezegd dat het een gedegen rapport is en dat de heer Terlouw dat fraai gedaan heeft. Die heeft gezegd dat je een jaar voor tijd de organisatie moet hebben staan. Dat vonden we wat te krap, daarom hebben wij er twee jaar van gemaakt. Dat lijkt mij dan ook voldoende.

De VOORZITTER: Wie wil verder nog het woord? De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Ik heb hier in de commissie al het nodige over gezegd. Ik zal niet veel herhalen. Ik heb nog een aantal aandachtspunten, die toen niet helemaal goed naar voren kwamen en die ik toch nog even belicht wil hebben. Overigens sluit ik me aan bij de eerste drie sprekers over dit onderwerp. Er wordt namelijk gesteld dat Groningen een breed cultureel aanbod heeft en dat het Grand Theatre mee zou participeren bij het Groninger Forum. Maar er werd ook onlangs bekendgemaakt dat het Grand Theatre wellicht minder subsidie zou krijgen als gevolg van de bezuinigingen. Mijn vraag was of deze samenwerking dan ook nog steeds iets is wat het Grand Theatre wil. Want wellicht hebben ze toegezegd te willen participeren voordat ze te horen kregen dat ze wellicht niet mee gaan doen in de subsidiestroom. Ik kan me daarom voorstellen dat ze er niet zo blij mee zijn dat zij geen subsidie krijgen en het Forum wel. In onze ogen heeft het Forum nog niet zo'n goed gedefinieerd programma, het Grand Theatre heeft dat wel. Ik ben benieuwd wat de wethouder daarvan vindt. Daarnaast is er gesteld dat draagvlak voor het Forum versterkt moet worden voor 2017. dat moet dan gebeuren door op de huidige locatie of op andere locaties zoveel mogelijk draagvlak te creëren, zo staat het hier. Mijn vraag is wat er eigenlijk gebeurt als dat draagvlak niet wordt gecreëerd en het gebouw staat er dan wel. Hebben we dan een gebouw waar niemand op zit te wachten? Ook daar graag een reactie op van de wethouder, dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Postma, GroenLinks.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Bij de behandeling in de raadscommissie heb ook ik aandacht gevraagd voor de zorgen en de onzekerheden die leven bij de deelnemende organisaties. Die wijzen op spanning tussen het algemene Forumbelang en het belang van de individuele organisaties.

Ik heb de indruk dat twee elementen daar een grote rol bij spelen. Aan de ene kant het waarborgen van de eigen missie en de eigen doelstellingen en de zorg daarover. En aan de andere kant van de huidige organisatie naar die ene Forumorganisatie. Men heeft het gevoel dat daar in dit plan te weinig aandacht en ruimte voor is. In de brief, die we gisteren van het Forum zelf kregen, wordt daar ook al een beetje op ingegaan. Het nam misschien ook al een beetje van die twijfel bij de organisaties weg, dat hoop ik althans. Kan wethouder Schroor aangeven hoe hij hiertegen aankijkt? En of en hoe hij onze zorgen en die van de deelnemende organisaties kan wegnemen. Wij willen wel graag op de hoogte gehouden worden van de voortgang van de totstandkoming van die ene Forumorganisatie. Wij denken zelf aan een rapportage een keer per kwartaal. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. De heer Rutte noemde de trage voortgang en de behoorlijke tijd die we nog nemen tot 2015, wanneer de Forumorganisatie moet staan. En hij noemde de twee organisaties, Biblionet en Liga 68, die aangeven dat zij eigenlijk helemaal niet in die Forumorganisatie willen plaatsnemen. De vertaalslag werd door de heer Prummel nogal zwartgallig gemaakt: het was niks, het is niks en het gaat ook nooit wat worden. Zo zwartgallig ga ik de vertaalslag niet maken, maar ik denk wel dat we echt haast moeten gaan maken. Ik heb in de commissie ook aangegeven dat ik 1 januari 2015 ook een te laat moment vindt, omdat daarna de transformatieperiode gaat beginnen en daarin moeten heel erg moeilijke beslissingen worden genomen. Ik wil dat die beslissingen genomen gaan worden door een Forumorganisatie die al perfect draait en al gesmeerd loopt. Ik denk dat daar best wel wat marge in mag zitten. Ik heb de motie van de VVD nog niet gelezen, dus ik weet niet of ik met die bewoordingen akkoord kan gaan. Maar ik ben het wel eens met de heer Rutte als hij zegt dat het best wel wat sneller mag dan 1 januari 2015.

De VOORZITTER: Ik zie al tijdens de hele behandeling van dit agendapunt de heer Jager op de tribune zitten. Hij neemt niet deel aan de beraadslagingen. Dan mevrouw Dekker, PvdA.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Omwille van de beperkte spreektijd van mijn fractie en het feit dat we nog wat willen zeggen over het hondenbeleid, sluit ik mij eigenlijk aan bij de woordvoering van mijn college van GroenLinks over de informatie naar de raad. Het lijkt me inderdaad wenselijk dat we ook een voorstel aan het college doen om per kwartaal geïnformeerd te worden, zodat we mogelijk ook verrassingen, zoals inderdaad zorgen geuit in de commissie door Biblionet en Images, in de toekomst kunnen voorkomen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Rademaker, SP.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Dank u wel, voorzitter. Wij denken dat er een goed programma van eisen en plan van aanpak liggen voor het Groninger Forum. We vinden het ook goed dat het college de regie heeft genomen. Hij gaat het niet allemaal zelf doen, daar hebben we gewoon een Forumorganisatie voor, waar de andere organisaties, zoals Liga 68 en Biblionet, straks deel van uit zouden maken. Het is voor ons erg belangrijk dat het Groninger Forum niet ten koste gaat van bibliotheken in de wijken. Ik heb dat al vaker gezegd, maar ik wil het toch nogmaals herhalen. Wat ons betreft is het gewoon de hoogste tijd voor de organisaties om aan de slag te gaan en ervoor te zorgen dat de organisatie straks klaar is als het gebouw er ook staat.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, mag ik aan de SP vragen hoe zij tegenover de zorgen staat die bij Biblionet bestonden ten aanzien van samenwerking in het Forum? Want de SP spreekt de zorg uit over de positie van de bibliotheek, maar de bibliotheek was zelf bezorgd. Daar gaat de SP niet op in.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Volgens mij was de heer Rob Pronk van de bibliotheek in deze stad een van de grootste aanjagers van het hele idee van het Groninger Forum. Het Groninger Forum komt er nu, dus volgens mij kan de bibliotheek daar heel blij mee zijn en is het ook aan hen om er iets van te maken. Wat betreft de zorg, natuurlijk is het een heel groot proces en gaat er heel veel veranderen voor de bibliotheken. Maar ik ga er ook van uit dat het een zorgvuldig proces is. Het is niet zo dat iedereen in een keer bij elkaar in een hok wordt gezet om het maar uit te zoeken. Volgens mij moet dat wel goed komen.

De VOORZITTER: Het is wel een eenminuutinterventie. Mevrouw Rademaker denkt dat haar tijd op is en volgens mij heeft ze daar ook gelijk in. Dan kijk ik of anderen het woord nog wensen. Dat is niet het geval. Dan is het woord aan wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, dank. Dank ook voor de vragen. Volgens mij heb ik ook kort tijd, dus ik zal proberen er wat snel doorheen te gaan. Ik begin gelijk maar eens bij de motie Schiet nu eens op. Dat is exact de reden waarom dit stuk voorligt. Het is natuurlijk een processtuk. Het is een procedurestuk. Het geeft de kaders aan waarbinnen die organisatie moet gaan functioneren, het geeft aan wanneer het moet gaan plaatsvinden en het geeft aan waar wij ons geld voor willen besteden. Met andere woorden, laat zien wat u doet voor het geld om op die manier als gemeente te kunnen toetsen of wij waar voor ons geld krijgen. Daar ligt dit stuk voor. Schiet nu eens op is uit het hart gegrepen bij mij. Ik vind namelijk ook dat er snelheid gemaakt moet worden. Wat mij betreft zou 1 januari 2013 fantastisch zijn. Ik vind eigenlijk ook dat het er al had moeten zijn, laten we dat ook maar even constateren. Maar wat we ook zien is dat het een zorgvuldig proces moet zijn. Hopelijk kunnen we u volgende week berichten wie en hoe de intendant gaat worden, zo ver zijn we ongeveer. De intendant krijgt daar ook een belangrijke rol in als mededirecteur van het Forum, die ook het mandaat en de opdracht krijgt om de organisatie te gaan vormen los van de marketing en los van de programmering. Samen met de huidige directeur zal hij dat proces als een duo moeten gaan leiden. Waarom is die versnelling nu niet mogelijk? We hebben te maken met twee organisaties die deels, dan wel volledig opgaan. En we hebben te maken met een aantal preferred supplier organisaties, zoals het museum en de archieven. Maar met name die eerste twee gaan op en dat betekent juridisch onderzoekwerk, het betekent ook onderzoekwerk voor de cao en personeel en het betekent dat er een nieuwe organisatievorm bedacht moet worden. We doen het zo snel mogelijk. Als het sneller kan dan 2015 dan is dat natuurlijk fantastisch, er staat niet in dat het dan pas mag. Maar realisme moet mij helaas doen constateren dat 1 januari 2015 een prima datum is.

De VOORZITTER: De heer Rutte.

De heer RUTTE (VVD): Voorzitter, natuurlijk ben ik blij met de uitspraak van de wethouder dat hij het ook graag sneller ziet, daar vinden we elkaar. Zorgvuldigheid gebiedt trouwens te zeggen dat er in de motie staat 1 juli 2013, want we willen ook geen onmogelijke dingen eisen. Dus nog een vol jaar vanaf nu. Ondanks alle complexiteit heeft men al twee jaar gehad, volledig gesubsidieerd met een grote staf. Er heeft al heel veel kunnen plaatsvinden. Wat wij ervan terugzien is dat er vooral ruzie is. Dan is het toch niet normaal om daar nog een keer drie jaar mee door te gaan?

Wethouder SCHROOR: Ja, maar die informatie klopt helaas niet. Want er is wel degelijk heel veel gebeurd de afgelopen twee jaar. Er is namelijk al heel hard gewerkt aan de inhoudelijke kant van het opgaan in het Forum. Er zijn namelijk al afspraken gemaakt, er zijn contracten afgesloten over het behoud van de kwaliteit. Ik kijk dan ook even naar de fracties van GroenLinks en PvdA, voorzitter. Er zijn op dit moment stukken waarin de borging plaatsvindt van bijvoorbeeld de kwaliteit film en de ambities die daarin zitten, om dat ook in het Forum te borgen. Er zijn ook stukken al geproduceerd hoe en op welke manier de bibliotheek gaat integreren in het Forum en versterking biedt voor het concept. Ik kan u ook toezeggen dat we die stukken, wanneer we daar ook weer nieuwe slagen in maken, u gewoon ter kennisgeving kunnen doen toekomen. Want daar staat namelijk heel duidelijk in hoe op deze manier de inhoud van deze organisatie geborgd wordt in de toekomst, daar zit een deel van de zorg. Ik denk dat dit misschien wel een belangrijke stap is. Als het gaat om beweging bij partijen, dan is de druk opvoeren één. Waar zit nu het probleem? Er waren ook insprekers. Het heeft toch ook te maken met een beetje angst en dat is logisch. Als je namelijk op een gegeven moment een datum gepresenteerd krijgt in de veronderstelling dat je nog veel tijd hebt naar 2017, dan komt er een stukje angst van je organisatie zien opgaan. Hoe gaat het met mijn personeel? Hoe gaat het met mijn kwalitatieve borging? Ik begrijp die angst en daar willen we ook mee verder. En als ik dan kijk naar de zin 'comply or explain', dan zeg ik op mijn manier dat je ofwel voldoet aan het programma van eisen en dan gaat het prima, ofwel je kunt er niet aan voldoen en dan gaan we gewoon met elkaar in gesprek. Dan gaan we het gesprek aan. Daar zijn escalatiemodellen voor bedacht: eerst de intendant, vervolgens de raad van toezicht, vervolgens nog eens het college en daarboven altijd de raad. Dus daar zitten ook logischerwijze stapsgewijze middelen in om dat op die manier goed in de vingers te krijgen en dat we dat proces samen gaan oppakken.

De VOORZITTER: U moet nu echt afronden.

Wethouder SCHROOR: Dus de motie ontraad ik. Ik kan niet ingaan op Grand Theatre, want daar komen we nog uitgebreid over te spreken bij de Cultuurnota. Dus u kunt die vraag dan stellen en dan zal ik hem ook beantwoorden. Dan nog een vraag hoe vaak we gerapporteerd krijgen. Eens per kwartaal lijkt mij iets te veel. Ik zou u het voorstel willen doen om bij de rekening, bij de begroting en bij de jaarlijkse update programma van eisen en plan van aanpak, dus drie keer per jaar, u op de hoogte te stellen van de resultaten en de vorderingen rondom de organisatieontwikkeling Forum.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wij moeten afronden, de wethouder is door zijn spreektijd heen. Wij gaan stemmen over de ...

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Voorzitter, wij zouden graag of ik zou zelf graag toch nog twee dingen willen vragen aan de wethouder.

De VOORZITTER: De wethouder is door zijn spreektijd heen, het spijt me heel erg. En het is ook nog een keer een eenminuutinterventie.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Dan agenderen we het in de volgende commissie opnieuw.

De VOORZITTER: Kunnen we dan nu stemmen, neem ik aan?

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Wij kunnen wel stemmen over het voorstel, maar we komen dan nog terug op de vragen en opmerkingen die ik nog heb.

De VOORZITTER: Dat had ik ook gedacht, dat u dat zo bedoelde. Dan gaan we stemmen over de motie. De motie Schiet nu eens op stuk M13. Stemverklaring vooraf? Het zijn er wel weer heel veel vanavond. De heer Seton.

Stemverklaringen vooraf:

De heer SETON (CDA): Zoals ik in de woordvoering al liet merken, zag ik wel wat in het idee om door een kortere periode de partijen wat sneller bij elkaar te brengen. Ik merk aan de woordvoering van de wethouder dat dit naar zijn inschatting niet gaat werken. Als dat zo is, dan wil ik die partijen ook juist niet de kans ontnemen om in de extra tijd de zorgvuldigheid die zo nodig is te gaan gebruiken. Dus we zullen de motie uiteindelijk niet steunen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Wij zullen deze motie ook niet steunen. Wij hebben helemaal geen behoefte aan een programma van eisen voor dit gebouw, want wat ons betreft hoeft het hele gebouw en het hele instituut er niet te komen.

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Ook wij zullen deze motie niet steunen, omdat we vinden dat de organisatie de tijd moet krijgen om zich goed te kunnen voorbereiden.

De heer VAN ROOIJ (VVD): Hoewel ik de constatering van de motie deel, zal ik de motie uiteindelijk niet steunen om de redenen die de heer Seton ook al aangaf.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Korthedshalve sluit ik me aan bij de heer Verhoef van de ChristenUnie.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op M13? Dat is de VVD. De motie is verworpen.

Dan het besluit zoals het onder I en II is voorgelegd. Wie steunt de voorstellen, zoals voorgelegd? Dat is de raad minus VVD, minus Stadspartij, minus de Partij voor de Dieren. De voorstellen zijn aanvaard.

Dan gaan we naar 7b.

7.b.: Aanvraag plankostenkrediet busbaan P+R Europapark-UMCG

De VOORZITTER: Wie wil hierover het woord? De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, wij hadden dit ook geagendeerd. De Stadspartij begrijpt niet waarom er geld wordt uitgetrokken voor een onderzoek naar een vervoersas op een plaats waar is afgesproken dat er onderzoek gaat plaatsvinden naar een kabelbaan. Gaan we nu tegelijkertijd geld uitgeven om onderzoek te doen naar twee verschillende vervoersmiddelen op dezelfde route? Voorzitter, dat lijkt in deze tijd van geldkrapte toch wat ingewikkeld. Het suggereert ook weinig vertrouwen in het onderzoek dat op dit moment wordt gedaan naar de haalbaarheid van een kabelbaan. Dat onderzoek wordt op dit moment heel enthousiast uitgevoerd door de Cityclub en een aantal enthousiastelingen.

De VOORZITTER: Wie zag ik nog meer? De heer Spakman, PvdA.

De heer SPAKMAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. De bereikbaarheid is van groot belang en files op de Europaweg zijn aan de orde van de dag. Er is evenwel inderdaad een relatie met de kabelbaan, want er wordt een beetje gevist in dezelfde vijver, namelijk bezoekers en personeel van het UMCG. Maar die kabelbaan doet meer: er is attractiewaarde, het verbindt het centrum met het Europapark en het heeft ook een potentieel tot het versterken van Forum en binnenstad-Oost, zie het advies van de commissie-Terlouw. Daarom is de PvdA ook heel benieuwd wat het onderzoek naar de kabelbaan op gaat leveren. Het is echter helaas oorverdovend stil. Dat is heel erg jammer, wij wachten met smart op nieuws. Er is echter geen reden om nu te wachten met het ontwerp van de busbaan, dat moeten we gaan doen. Op het moment dat we aan de uitvoering toe zijn, moeten we toch nog even kijken hoe het is met de timing met de kabelbaan samen.

De VOORZITTER: De heer Evenhuis, zie ik nog.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, het UMCG heeft een betere ontsluiting bitter nodig, mag ik wel zeggen. Het college is in dezen nu voortvarend, constateerden we. Doorgaans is dat goed. Echter, een busbaan tussen UMCG en het Europapark kan de plannenmaker voor de kabelbaan demoraliseren. Daarom sluiten we ons aan bij de woordvoering van de PvdA. Het is goed dat de PvdA nu over de kabelbaan spreekt. Er ging immers 35 miljoen euro van de provincie naar de gemeente. De kabelbaan dient een faire kans te krijgen, ondanks het feit dat wij ook constateren dat het onderzoek te traag verloopt. De heer Spakman en ik hebben regelmatig contact met de voorzitter van GCC en ook de voorzitter van de club die het onderzoekt. We hebben gezegd.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar, SP.

De heer EIKENAAR (SP): Dank u, voorzitter. Ja, de kabelbaan. Eerlijk gezegd verbaast het mij niet zo dat het onderzoek nog niet klaar is. Ik ben bang dat ik een aantal partijen een beetje moet teleurstellen. Volgens mij heb ik het wel vaker gezegd: geef het gewoon op. De kabelbaan gaat er niet komen, het onderzoek gaat er nooit komen. Het is een kwelling van jezelf, zelfkastijding. Ik adviseer: stop er gewoon mee.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u, voorzitter. De busbaan is nodig. Laten we die in elk geval onderzoeken en kijken hoe het kan verlopen. Het ligt er nog niet. Ik ben het eens met de heer Spakman. Op het moment dat we bij de uitvoering zijn, laten we dan nog even terugkomen in de raad wanneer we daadwerkelijk de busbaan aan kunnen gaan leggen. Wellicht kunnen we dat dan nog even samenvoegen met een onderzoek, waarvan ik de uitkomst in tegenstelling tot de heer Eikenaar nog wel verwacht. Volgens mij wordt er serieus gewerkt aan het onderzoek op dit moment.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. De kabelbaan is een ontzettend interessant concept. Wij wachten al een tijdje met smart op de uitkomst van het onderzoek. Het is namelijk goed dat we plankosten beschikbaar stellen voor dit traject, want we kunnen natuurlijk niet de gemeente op slot zetten zolang we moeten wachten op de uitkomst van het onderzoek. Het is wel goed dat we er rekening mee houden dat mocht het onderzoek – en ik geloof dat het voor de zomer gepresenteerd gaat worden, dit was het laatste nieuws – een positieve bijdrage kunnen leveren aan de bereikbaarheid, dan kunnen we daar opnieuw naar kijken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet meer. Dan is het woord aan wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Dank u wel, voorzitter. Een mooi project, dat er met name natuurlijk om gaat de bereikbaarheid van het UMCG te verbeteren. Het zou nog mooier zijn als we het project en de busbaan konden omzomen met een groene bomerrij, alleen kost dat wel weer 1,5 miljoen euro extra. Wie weet dat we nog ergens een aanbestedingsvoordeeltje kunnen genereren, want zoals u weet gaat dit college niet alleen maar voor mobiliteit, maar ook voor een mooie ruimtelijke inpassing. Maar vooralsnog kiezen we voor de sobere variant. Wat betreft de opmerkingen van de Stadspartij, ik heb het u ook al eens in de commissie gezegd maar ik wil het nog wel eens met liefde herhalen. Juist vanwege het feit dat er op dit moment een onderzoek plaatsvindt naar de kabelbaan, hebben wij er als college voor gekozen om alleen een plankostenkrediet aan te vragen. Het kan niet zo zijn dat we vanwege een initiatief dat op dit moment plaatsvindt, we de boel vertragen, want dat zou wellicht als het initiatief geen succes wordt, ten koste gaan van de bereikbaarheid van het UMCG. Dus wij rijden hier eigenlijk op twee sporen. Enerzijds maken wij het mogelijk met het plankostenkrediet dat het plan nu verder wordt uitgewerkt en dat we straks een busbaan kunnen gaan aanleggen. Anderzijds komen we gewoon straks nog bij u terug voor het krediet voor het totale plan. Ik hoop toch wel dat er eind dit jaar een beetje meer zicht is op nut, noodzaak en het succes van de kabelbaan. Mochten er dan twee heel mooie verhalen liggen, dan krijgt u daar van ons als college een advies over. Dan is het vervolgens aan uw raad om daar een oordeel over te vellen. Ik ben net geroemd door de VVD met de voortvarende aanpak van dit college inzake de bereikbaarheid. De bereikbaarheid van het UMCG vinden wij van groot belang. Dus hebben we twee sporen. We gaan op dit moment door met de busbaan Europaweg. Of het fictie blijft, zoals de SP veronderstelt, aan die uitspraak waag ik me nog maar even niet. De praktijk zal dat uitwijzen. Maar ik denk dat wanneer wij het krediet ophalen toch wel helder moet zijn of nut, noodzaak en wenselijkheid aangetoond kunnen worden. Dan is het aan uw raad om een afweging te maken. Dus ik zou zeggen: Stadspartij, u wordt op uw wenken bedient.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter.

De VOORZITTER: Nee, de wethouder is door haar spreektijd heen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dan vraag ik naar aanleiding van wat de wethouder zojuist gezegd heeft een korte schorsing.

De VOORZITTER: Dan is er koffie.

Schorsing 21.06-21.19 uur

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en kijk naar de heer Prummel, want die had om een schorsing gevraagd.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, die hebben wij gebruikt en we hebben een stemverklaring voorbereid voor wanneer u het voorstel in stemming brengt.

De VOORZITTER: Ja, maar om nou schorsingen aan te vragen om stemverklaringen te gaan voorbereiden?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Jawel, voorzitter, maar wij hebben onze stem onder andere laten afhangen van ...

De VOORZITTER: Ik weet ook een andere oplossing. U hoorde mij al wat mopperen over het aantal stemverklaringen. U zou ook in zulke gevallen misschien af kunnen zien van een stemverklaring. We moeten niet gaan schorsen om stemverklaringen voor te gaan bereiden, denk ik. Maar goed, we hebben in ieder geval een kop koffie aan u te danken, dus de raad zal u dankbaar zijn.

Dan gaan we nu besluitvorming plegen en stemmen over wat onder I tot en met VI aan u is voorgelegd. Wie steunt wat onder I tot en met VI aan u is voorgelegd? Dat is de hele raad. Dan hebt u nu gelegenheid voor uw stemverklaring achteraf.

Stemverklaring achteraf:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De verbindingen met het Academisch Ziekenhuis zijn buitengewoon belangrijk voor deze stad. Het resultaat van het onderzoek naar de kabelbaan blijft uit en dan is het inderdaad begrijpelijk om een tweesporenbeleid te voeren.

De VOORZITTER: Anderen nog behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Dan gaan we naar het volgende agendapunt.

7.c.: Investering digitale werkplek

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Sinds 2003 voeren wij een stimuleringsbeleid als het gaat om open source en open standaarden hier in de gemeente Groningen. Er is heel veel gebeurd op dat terrein. We hebben dat ook afgelopen week mogen zien. We hebben een extra sessie gehad en we hebben extra informatie gekregen over dit onderwerp. Maar helaas was het wel een beetje wrang te moeten constateren dat het niet lukte om een goede afweging te kunnen maken voor een nieuw kantoorsoftwarepakket tussen verschillende leveranciers. Dat is wel spijtig. Om onze gemoedsrust een beetje te sussen hebben wij een motie gemaakt, samen met tien fracties hier in de raad, waarin wij het college oproepen om met een ontwikkelstrategie te komen om de afhankelijkheid van Microsoft te verkleinen. We zien dat graag tegemoet bij de ICT-visie. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Een motie.

Motie (12): Ontwikkelstrategie voor kantoorsoftware (D66, GroenLinks, SP, VVD, Partij voor de Dieren, CDA, ChristenUnie, Student en Stad, PvdA, Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende het raadsvoorstel Digitale Werkplekken,

Constaterende dat:

- het ondanks het stimuleringsbeleid m.b.t. open standaarden en open source software (OSOSS) het niet is gelukt om een keuze te kunnen maken voor open source software ten behoeve van de aanschaf van nieuwe kantoorsoftware;
- het verschil in kosten voor een migratie naar OpenOffice en een migratie naar Microsoft Office te groot is om een reële afweging tussen open en gesloten software te kunnen maken;
- de hoge kosten voor een migratie naar een open-sourcevariant mede worden veroorzaakt door eigen gemeentelijk handelen;
- in de voortgangsrapportage OSOSS 2010 een ontwikkelstrategie is aanbevolen om de onafhankelijkheid van Microsoft op de werkplek te vergroten en om de kosten voor nieuwe licenties te beperken.

Overwegende dat:

- open standaarden en open source software (OSOSS) (nog steeds) belangrijk is om de onafhankelijkheid van softwareleveranciers te vergroten;
- OSOSS (nog steeds) een belangrijk middel is om gemeentesoftware als publiek bezit te bevorderen, innovatie en de lokale economie te stimuleren;
- met behulp van het gebruik van open standaarden en open source software een bijdrage kan worden geleverd aan een transparante en duurzame overheid;
- door in te zetten op een ontwikkelstrategie voor kantoorsoftware geprofiteerd kan worden van de toekomstige reductie in werkplekken, de ontkoppeling van applicaties en sjablonen van MS Office en de inzet van alternatieve oplossingen, zoals Officediensten via internet.

Verzoekt het college:

- om bij de nieuwe ICT-visie een ontwikkelstrategie voor kantoorsoftware te presenteren om de onafhankelijkheid van Microsoft op de werkplek te vergroten en de kosten voor nieuwe licenties te beperken.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Hij is ingediend door vertegenwoordigers van alle fracties. Dat scheelt stemverklaringen inderdaad. Mevrouw Rademaker, SP.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Dank u wel, voorzitter. De SP is groot voorstander van open standaarden en open source software. We zijn dan ook blij met de motie die er nu ligt, want dat onderschrijft wel het belang dat ook wij eraan hechten. We zullen instemmen met het voorliggende voorstel over de investering in de digitale werkplek. Want anders komen processen in de gemeente stil te liggen en volgens mij is dat iets wat we duidelijk niet willen. We hadden het ook geagendeerd voor een eenminuutinterventie vanwege de vrijval, maar dat hebben we net bij de rekening georganiseerd. Dus dat was het.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Ook mijn fractie was in eerste instantie enigszins verbaasd over het voorstel om weer door te gaan met het afnemen van software van en softwaregigant, om hem maar niet bij naam te noemen. Het werd nogal plompverloren gebracht. Maar we hebben inderdaad wat sessies en veel uitleg gehad. Er blijkt iets meer aan open source te gebeuren binnen de gemeente dan het eerst leek. We zijn ook heel blij met het feit dat er nu niet een licentie gekocht wordt, maar dat ze gehuurd wordt, zodat de gemeente er ook flexibeler in is om iets voor de toekomst te doen. Want in onze ogen is het nodig, en daar helpt deze motie bij, dat we een perspectief hebben om – laten we het dan toch zo zeggen – een Microsoftloze toekomst te hebben. Afhankelijkheid van één bedrijf of van softwaregiganten is nooit verstandig. Ook landelijk zijn er grote goede voorbeelden van dat we dat moeten voorkomen. Om die reden en omdat ons inderdaad ook duidelijk is geworden dat als we in juli niet iets hebben, we dan wel een probleem hebben bij de primaire processen en de achterliggende software, vinden wij het van belang om hier nu voor te stemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan constateer ik dat er geen verdere sprekers zijn. Dan gaan we stemmen. Of het college heeft natuurlijk de gelegenheid om over de motie iets te zeggen en vooral daarover ook een oordeel te geven. Het woord is aan wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ja, ik kan heel stoer zeggen dat ik deze motie ontraad, maar laat ik dat eens niet doen met tien partijen. Dat is natuurlijk een mooie ondersteuning. Ik kan alleen kort zeggen dat de discussie over open source en open standaarden bij ons absoluut nooit gestopt is. We doen ook veel aan OSOSS in de midoffice op dit moment en we willen dat ook gaan uitbreiden. We zullen daar ook bij de ICT-visie op terugkomen om ook in de toekomst hier veel meer aan te kunnen en blijven werken en dat ook uit te breiden om de afhankelijkheid van een leverancier zo klein mogelijk te laten zijn. Dus ik ben blij met de motie en wij komen daar nog uitgebreid over te spreken.

De VOORZITTER: Het oordeel aan de raad. Dan gaan we stemmen over deze motie. Wie steunt de motie op stuk nummer 12? Dat ligt wel voor de hand inderdaad. U hebt uw fracties nog redelijk in bedwang, merk ik. De volledige raad. De motie is aanvaard.

Dan de voorstellen, zoals die onder I tot en met V aan u zijn voorgelegd. Wie steunt de voorstellen, zoals voorgelegd? Dat is de ook de hele raad. Aldus is besloten.

Dan gaan we naar agendapunt 8a.

8. Discussiestukken

8.a.: Evaluatie hondenbeleid

De VOORZITTER: De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Het hondenbeleid. Wat wij in deze discussie helder voor ogen moeten houden is het feit dat hondenbeleid destijds op de agenda is gezet om iets te doen aan de overlast van poep. Wat we nu zien, is dat de nadruk veel meer wordt gelegd op het aanlijnged. Van de 350 bekeuringen waren er slechts 7 voor hondenpoep. Er wordt zo strikt gehandhaafd dat zich stuitende situaties voordoen. Bijvoorbeeld een vrouw die een hond aan de riem

heeft, maar denkt even het nummer van de gemeente op te moeten schrijven omdat ze ziet dat ze iets moet doen. Ze laat de hond even los en wordt gelijk bekeurd. In de Gezinsbode van afgelopen donderdag hebben we allemaal kunnen lezen dat de boa's de opdracht meekrijgen om te handhaven volgens het gelijkheidsbeginsel: hond los, bekeuring. Zonder wat voor omstandigheden dan ook in acht te nemen. Dit terwijl wethouder Visscher ons altijd heeft voorggehouden dat handhaving zou geschieden volgens het proportionaliteitsbeginsel. Wij vrezen dat een dergelijke stringente handhaving het draagvlak onder het hondenbeleid uitholt, dat immers als belangrijkste doel had het terugdringen van poepoverlast. Iedereen vindt het normaal dat je poep moet opruimen, wij ook. Maar als je het de hondeneigenaar zo moeilijk mogelijk gaat maken doordat de hond overal aangeliind moet worden, behalve in een paar soms ver weg gelegen loslooplekken; poep altijd opgeruimd moet worden, terwijl er geen nieuwe afvalbakken kwamen; en zeer stringente handhaving met hoge boetes, die zelfs tot een strafblad kunnen leiden. Je kunt er dan van uitgaan dat het wrevel oproept en het draagvlak voor de opruimplicht uitholt. Dat moet anders. Neem je mensen hun verantwoordelijkheid weg door middel van een algemene aanlijnplicht, dan gaan zij zich wellicht ook minder verantwoordelijk gedragen. Wil je dat de poep wordt opgeruimd, dan moet je minder stringent handhaven en meer afvalbakken plaatsen. Leeuwarden zou als een voorbeeld kunnen dienen.

Is de handhaving de afgelopen tijd uitgevoerd zoals het college voor ogen had? Er zou aan handhavingsambtenaren geïnstrueerd zijn om met gezond verstand te handhaven, daar waar daadwerkelijk overlast veroorzaakt wordt. Klopt dat? Graag een reactie van het college hierop.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, dank u. Als de regels worden overtreden, dan moet u toch gewoon niet gek opkijken dat er boetes worden uitgedeeld? Natuurlijk moet een handhavingsambtenaar fatsoenlijk doen, dat spreekt voor zich. Maar op het moment dat er mensen zonder licht fietsen, dan krijg je ook gewoon een bon en dan moet je niet zeuren. Zo simpel is het toch gewoon? Dat geldt toch ook voor het aanlijngebod voor honden?

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik kom hier nog op terug. Als u vindt dat ik er niet genoeg op terugkom, dan mag u mij daarop wijzen. Maar ik neem dit nog mee in mijn woordvoering.

Wat ik net voorlas was het aanlijngebod vanuit het oogpunt van de burger die geen hond heeft en geen poep wil. Nu vanuit de hond gezien. Een hond is een dier dat graag even stilstaat om te snuffelen en dan weer doorloopt. Een mens loopt graag gestaag door. Als je deze wezens verplicht om naast elkaar te lopen, dan haal je hun plezier in de wandeling voor een groot deel weg. Daarnaast belemmer je de hond te communiceren met andere honden, want hij heeft geen bewegingsruimte. Honden hebben te weinig mogelijkheden om elkaar te begroeten, hetgeen opwinding, frustratie en uiteindelijk agressie kan veroorzaken. Wij pleiten daarom ook voor minder strikte handhaving van het aanlijngebod, namelijk alleen op de momenten dat er sprake is van overlast. Overlast is misschien niet zo makkelijk definieerbaar, maar wanneer het er is, dan herkent iedereen het. Op deze wijze kan bijvoorbeeld ook beter tegemoet worden gekomen aan de onmogelijkheden voor mensen met een hond en een handicap ten opzichte van opruim- en aanlijnplicht.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, nog een vraag aan de heer Kelder. U zei net zelf dat hondenpoep weinig beboet wordt. Volgens mij is dat omdat er een heterdaad moet zijn en dat is lastig. Op het moment dat u invoert wat u nu wilt, dan krijgt u dat ook precies hetzelfde. Want wanneer wordt er overlast veroorzaakt? Punt 1, wat is het? En punt 2, moet het ook op heterdaad worden gezien en is dit veel moeilijker. Dat wordt toch een onmogelijk uit te voeren beleid?

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik denk dat het geen onmogelijk uitvoerbaar beleid is, want wat er nu gebeurt is dat het feit dat je hond losloopt strafbaar is. Wij zijn van mening dat een hond aangeliind moet worden op heel veel plekken waar hij overlast kan veroorzaken. En dat je daadwerkelijk een boete uit kunt delen als een hond overlast veroorzaakt. Maar niet puur en alleen om het feit dat een hond losloopt.

De VOORZITTER: De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Voorzitter. De heer Kelder heeft nu het perspectief van de hondenbezitter gehad. De heer Kelder heeft nu het perspectief van de hond zelf gehad. Ik ben ook nog even benieuwd of de heer Kelder in zijn woordvoering ingaat op het perspectief van mensen die een hekel hebben aan honden.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Nou, dat was ongeveer het hondenbeleid zoals het nu is. Daar ben ik mee begonnen.

De VOORZITTER: U hebt nog een halve minuut, mijnheer Kelder.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dan moet ik opschieten. Wij hebben signalen vernomen dat er klachten tegen boa's zijn ingediend en dat die klachten zijn weggeraakt. Mijn vraag is of dit ook zo is. Dan nog dit. Wij steunen het verzoek van de Vereniging Hondvriendelijk Groningen om een regulier overleg in te stellen tussen gemeente, dienst en de vereniging. Ik hoor daarop ook graag een reactie van de wethouder. Verder zijn wij benieuwd naar de vragen die de heer Moes eerder heeft gesteld. In deel III van het beleidsplan Handhaving wordt vastgesteld hoe gehandhaafd zou worden. Maar dit deel wordt nooit vastgesteld. Op basis van welk democratisch genomen besluit heeft Stadstoezicht het afgelopen jaar gehandhaafd? Tot slot een blik op de toekomst. De Partij voor de Dieren zal binnen korte termijn met een initiatiefvoorstel komen met betrekking tot het verplichten van het volgen van een cursus voor hond en eigenaar op kosten van laatstgenoemde indien honden overlast veroorzaken. Ik dien twee moties in, waarvan een samen met het CDA. Dank u wel.

De VOORZITTER: Twee moties.

Motie (14): Poepcontainers (Partij voor de Dieren, CDA)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de evaluatie van het Hondenbeleid,

Constaterende dat:

- veel hondeneigenaren best de poep van hun hond willen opruimen, maar hier niet een uur mee rond willen lopen;
- vogels in afvalbakken zitten en hier dingen uithalen en dat ook geuroverlast ertoe leidt dat er afsluitbare afvalbakken nodig zijn.

Overwegende dat:

- de introductie van het nieuwe hondenbeleid tot veel plicht en gebod voor hond en baas heeft geleid, maar dat deze er weinig voor terug heeft gekregen;
- er ondanks de invoering van de opruimplicht, geen afvalbakken bij zijn geplaatst;
- aan de Vereniging Hondvriendelijk Groningen slechts een aanbod tot herschikken van het bestaande aantal afvalbakken is gedaan;
- het de gemeente Leeuwarden bijvoorbeeld prima is gelukt om uitstekende hondenpoepcontainers te plaatsen, die in aanschaf wat duur zijn, maar door aansluiting op het riool in onderhoud goedkoop en bovendien hygiënisch;
- de gemeente Groningen zich hier ook al heeft georiënteerd;
- in ieder geval bij de loslooplekken afvalbakken geplaatst moeten worden.

Verzoekt het college:

- pas over te gaan tot invoering van de opruimplicht nadat er voldoende afvalbakken bij geplaatst zijn, zodat handhaving daadwerkelijk mogelijk is.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (15): Aanlijngedod (Partij voor de Dieren)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de evaluatie van het Hondenbeleid,

Constaterende dat:

- de huidige strikte naleving van het aanlijngedod tot veel wrevel bij hondeneigenaren leidt;
- er daarom voor boa's ruimte zou moeten zijn voor een eigen beoordeling, gebaseerd op het proportionaliteitsbeginsel.

Overwegende dat:

- overlast van loslopende honden wellicht moeilijk definieerbaar, maar eenvoudig waarneembaar is.

Verzoekt het college:

- de boa's niet op grond van het gelijkheidsbeginsel de aanlijnplicht te laten handhaven, maar op grond van het proportionaliteitsbeginsel;
- op deze wijze het draagvlak voor het hondenbeleid te vergroten.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Beide moties maken deel uit van de beraadslagen. Het woord is aan de heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Dank u wel, voorzitter. In verband met de tijd zal ik in zevenmijlslarzen door de woordvoering heen gaan. Wij zijn voor een algemene opruimplicht. Het is schoner voor mens en dier. Steun aan het voorstel van het college. Wij zijn voor meer dan wel betere verdeling van prullenbakken, maar we willen ook graag even kijken naar een ander type prullenbak, namelijk de prullenbakken die ze onder andere in Leeuwarden hebben. En ook in een heel moeilijke Friese naam, iets met Wym erin, Wymbritseradiel. Daar voeren ze hondenpoep af via het riool. We komen samen met GroenLinks met een

motie. Om redenen van verkeersveiligheid en omdat wij vinden dat mensen onbelemmerd in de openbare ruimte moeten kunnen verblijven, zonder dat zij zich zorgen hoeven te maken over of ze een loslopende hond tegenkomen, zijn wij voor een aanlijngebod van honden buiten de gebieden die bestemd zijn als uitloopgebied of als loslooproute. We hebben nog de vraag aan het college of het college bereid is regulier overleg te voeren met de Vereniging Hondvriendelijk Groningen. Onder andere de geschiktheid van uitreengebieden, minder dan wel meer geschiktheid, zou daarbij aan de orde kunnen komen. Geïnspireerd door een van de winnende ideeën over de invulling van het Suikerunieterrein hebben wij een motie om te onderzoeken of wij in de gemeente een hondenpark ook op andere plekken in deze stad mogelijk zouden kunnen maken. En dan niet met een hek erom, maar een hondenpark plus met een sociaal, recreatief en ook een educatief karakter. Daarover hebben wij een motie. Wij vinden het goed dat ...

De VOORZITTER: Nee, het woord is voor een interruptie aan de heer Kelder.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Bent u met dat hondenpark niet bang dat je een situatie krijgt met een hondenpark op het Suikerunieterrein en dat bij mensen die in Lewenborg wonen en met de hond los willen lopen, buurtbewoners dan zeggen: ga maar naar het hondenpark, want dat heb je daar toch voor?

De heer MOES (PvdA): Wij zien het hondenpark als een aanvulling op het bestaande beleid en niet als een alternatief. Dus het is een extra. Zo ga je ook met je kinderen naar de speeltuin af en toe en ze kunnen ook gewoon thuis spelen.

Goed dat de definitie van opruimmiddel aangescherpt wordt, dat maakt een betere handhaving mogelijk. Wij hebben over de pilot loslooproutes begrepen dat de pilot in het Noorderplantsoen niet zo heel vlot van de grond komt. In onze beleving is het zo dat het niet de vraag is of er een pilot komt, maar hoe die route gaat lopen. Ik zou willen vragen het nu even een kans te geven. Het is een pilot, je kunt hem op elk moment stoppen. Als het niet bevalt, dan trek je de stekker eruit. Maar ga het eens even proberen. Volgens mij moet dat mogelijk zijn. Is het zo dat het inderdaad niet zo vlot loopt? En kan het college aangeven wat er gebeurt om dat weer vlot te trekken als dat zo is? Dat was het, voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik krijg een motie

Motie (16): Onderzoek hondenpark (PvdA)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende het raadsvoorstel Evaluatie hondenbeleid,

Constaterende dat:

- voorgesteld wordt de algemene aanlijnplicht voor honden te handhaven, behoudens de daartoe aangewezen uitreengebieden en twee pilots ‘loslooproute’;
- het idee van een hondenpark een van de winnende ideeën was voor de invulling van het Suikerunieterrein;
- onder andere in de Verenigde Staten positieve ervaringen zijn opgedaan met het fenomeen hondenpark;
- het fenomeen hondenpark in Nederland niet (of nauwelijks) bestaat.

Overweegt dat een hondenpark:

- (wellicht) ook op een andere plek dan het Suikerunieterrein gesitueerd kan worden;
- het dierenwelzijn (zowel dat van de honden als dat van andere dieren) kan bevorderen;
- bij kan dragen tot een beter gesocialiseerde hond;
- positief kan bijdragen aan de sociale cohesie onder hondenbezitters en tussen hondenbezitters en niet-hondenbezitters;
- het innovatieve imago van de stad kan versterken;
- mogelijkheden biedt voor verbinding met andere beleidsterreinen;
- mogelijkheden biedt voor maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Verzoekt het college:

- onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor het realiseren van een hondenpark;

- de raad uiterlijk 1 december 2012 over de resultaten van het onderzoek te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Mevrouw Copini.

Mevrouw COPINI (D66): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie blijft streven naar een positief hondenbeleid. Het houdt onder andere in goed gedrag belonen, wijkgericht denken en aantrekkelijke uitreengebieden en loslooproutes creëren waar mogelijk. We willen zowel voor de niet-hondenbezitters als voor de honden en hun bezitters een prettige leefomgeving creëren. Met de komst van een algemene opruimplicht en een algemene aanlijnplicht zorgen we voor helder beleid. Onder andere de loslooproutes dragen dan ook bij aan het welzijn van mens en dier. Er wordt ook nog gewerkt aan extra afvalbakken of de herschikking daarvan. Daar zijn we blij mee. En het beter zichtbaar maken van handhavingsacties. Tot slot. PvdA en Partij voor de Dieren hebben ook al aangehaald dat de communicatie met VHG anders kan. We hebben dat ook in de commissie aangegeven. We willen dan ook heel graag van de wethouder de toezegging om de communicatie met hondenbezitters te blijven verbeteren, onder andere door het instellen van een regulier overleg met gemeente, Stadstoezicht, VHG en bijvoorbeeld de wijkorganisaties. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Het college heeft zelf onderzoek gedaan naar de uitwerking van het hondenbeleid. Wij hebben dat ook gedaan bij onze leden. Er kwam nogal heel duidelijk naar voren dat de conclusies van de gemeente eigenlijk ook door onze leden gedeeld worden. Dat wil zeggen dat een heel aantal mensen gewoon graag meer prullenbakken wil, betere handhaving en meer uitreengebieden. Ze zijn ook erg voor aangelijnd uitlaten. Bij ons was dan de stelling: aangelijnd uitlaten, altijd en overal. Daar was 80% van de mensen erg voor. We hebben ook gesproken met de Vereniging Hondvriendelijk Groningen, die we allemaal inmiddels kennen. Zij vinden het heel vervelend voor de dieren dat ze aangelijnd moeten lopen, want ze willen eigenlijk het liefst loslopen, snuffelen enzovoorts. Ik snap die wens vanuit het perspectief van de hond, waar de heer Kelder het net ook over had. Maar onze fractie heeft toch een andere mening. Er zijn mensen die heel keurig hun hond los naast zich laten lopen, maar er is ook een heel aantal mensen dat dit niet doet met alle gevolgen van dien qua verkeersveiligheid en kinderen die letterlijk overstelpt worden door een heel grote hond enzovoorts. Wij zijn daar dus niet voor.

De VOORZITTER: De heer Kelder in interruptie.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Begrijp ik nu goed dat u eigenlijk zegt dat u vindt dat een hond altijd aangelijnd moet blijven en dat er dan bekeurd moet worden zodra de hond niet aangelijnd is? Ook al veroorzaakt hij geen overlast?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, want dat is mijn volgende punt: betere handhaving. Ik vind inderdaad dat wanneer wij die afspraak met elkaar maken je inderdaad moet handhaven. Er is ook een aantal losloop- en losreengebieden, dat wat mij betreft wel uitgebreid mag worden. Volgens mij gaat het college ook kijken waar dat mogelijk is op een iets ruimere manier dan nu. Maar ik vind inderdaad dat je moet handhaven. Maar ik ben het eens met uw stellingname dat het oorspronkelijke idee bij het initiatiefvoorstel en ook bij onze fractie vooral gericht was op handhaving richting de uitwerpselen van de hond. Ik zou het college ook willen oproepen om daar toch iets meer inzet op te plegen dan op het aanlijnen. Niet dat het aanlijnen niet meer moet gebeuren, maar de handhaving in eerste instantie richting die hondenpoep waar mensen erg veel last van hebben.

Als je kijkt naar de conclusies, dan zijn mensen tevreden met het nieuwe beleid en tevredener dan met het oude beleid. Dus het heeft iets uitgehaald. We zijn er als fractie blij mee dat we de mensen in die zin tevredener kunnen stellen, maar we zijn er nog niet. Daarom zijn wij voor de algemene opruimplicht, zoals het college die voorstelt. Maar we willen wel over een jaar ook weer horen van het college wat het heeft uitgehaald. Misschien is het dan toch weer dat mensen denken dat het toch niet uitmaakt, omdat ze toch niet bekeurd worden. Dan kom ik weer terug bij het eerste punt dat ik maakte, de handhaving moet dan ook op orde zijn. Ik ben ook voor meer afvalbakken. Volgens mij zijn meer partijen daarvoor. Ik vraag het college dit te onderzoeken en ons daar nader over te informeren. We kwamen ook een aantal

stoeptegels in de stad tegen, waarop nog ‘Hond in de goot’ staat. Volgens mij moeten die nog verwijderd worden. Ik zal u een foto toesturen waar ik dat tegenkwam. Wat ik ook zou willen bepleiten is overleg met de club, die ik net noemde. Zij willen graag vaker in overleg met de gemeente. Vanwege de tijd laat ik het hierbij, voorzitter. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van der Veen, GroenLinks.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Heel veel mensen beleven plezier van honden. Een negatieve kant van hondenbezit is echter hondenpoep. Volgens onze fractie is het dan ook van belang dat we dit gaan verminderen door voorlichting en aan de andere kant handhaving. De fractie van GroenLinks denkt dat er echter nog veel winst is te behalen als het gaat om de mogelijkheden om hondenpoep op te ruimen. Zo zijn er bijvoorbeeld in Leeuwarden met de helft minder inwoners dubbel zoveel afvalbakken voor hondenpoep. De wethouder gaf in de commissie al aan dat ze wil kijken naar de uitbreiding daarvan. GroenLinks is van mening dat het duurzamer kan. Verschillende gemeenten, waaronder Leeuwarden, hebben ervaring met speciale afvalbakken – de PvdA gaf dat ook al aan – waarbij de hondenpoep direct in het riool belandt. Vervolgens worden dan de uitwerpselen via waterzuivering verwerkt tot energie. Dit scheelt kosten, is hygiënischer en duurzamer. Dus we dienen daarover samen met de PvdA een motie in. Dan het aanlijnen. Onze fractie vindt het van belang dat zoveel mogelijk honden beweging krijgen en goed door hun baasjes worden verzorgd. Iedereen die een hond aanschaft moet zich daar in onze ogen ook voor inzetten. Groningen is echter een compacte stad, waar we willen dat zowel bewoners als dieren veilig kunnen leven. Daarom kunnen we ons vinden in de aanlijnplicht. Wel verzoeken we het college op zoek te gaan naar meer loslooproutes en daarbij te onderzoeken wat er in de verschillende seizoenen mogelijk is. Wellicht lenen bepaalde gebieden zich in de winter meer voor loslooproutes of uitreengebieden dan in de zomer. Graag een reactie daarop. Tot slot zouden wij net als andere partijen het college willen verzoeken of er een per jaar een regulier overleg kan plaatsvinden met bijvoorbeeld de Vereniging Hondvriendelijk Groningen. Volgens ons zou die dialoog bijdragen aan een steviger hondenbeleid en meer begrip en draagvlak onder hondenbezitters. Dank u wel.

De VOORZITTER: Een motie.

Motie (17): Van hondenpoep naar energie (GroenLinks, PvdA)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de kadernota Evaluatie hondenbeleid,

Constaterende dat:

- voorgesteld wordt een algemene opruimplicht voor hondenpoep te introduceren;
- het college het van belang vindt het aantal prullenbakken af te stemmen op de behoefte;
- waterzuivering energie uit hondenpoep kan halen, wanneer het via speciale hondenaafvalbakken in het riool belandt;
- er in verschillende gemeenten al met deze speciale hondenaafvalbakken wordt gewerkt.

Overwegende dat:

- (meer) hondenpoep in reguliere afvalbakken, zeker op warme dagen, zorgt voor grotere kans op stankoverlast;
- het legen en zo nodig bijplaatsen van afvalbakken mogelijk kostenverhogend werkt;
- in andere gemeenten positieve ervaringen zijn opgedaan met ten minste één systeem, waar hondenpoep via het riool verwerkt wordt en via het riool wordt omgezet in biogas;
- de ervaringen hier in positieve zin betrekking hebben op duurzaamheid, hygiëne, kosten en de bereidheid om hondenpoep op te ruimen;
- Groningen heeft uitgesproken de duurzaamste stad van Nederland te willen zijn.

Verzoekt het college:

- onderzoek te doen naar de mogelijkheid en wenselijkheid om hondenpoep via het riool te laten verwerken en daarbij alle voor- en nadelen in kaart te brengen;
- bij het onderzoek de mogelijkheden voor het opwekken van energie mee te nemen;
- bij het onderzoek rekening te houden met de mogelijkheid van een gebiedsspecifieke introductie van een dergelijk systeem;

- de raad uiterlijk 1 december 2012 over de resultaten van het onderzoek te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Dan is het woord aan de heer Eikenaar, SP.

De heer EIKENAAR (SP): Dank u, voorzitter. Hondenbeleid is een onderwerp waar iedereen volgens mij een mening over heeft, van hondenuitdrijvers tot hondenuitdrijvers en alles daartussenin. Het is aan ons om regels te maken die iedereen recht doen, de honden, de hondenbezitters, maar ook de mensen die bang zijn voor honden en de rest van de stad. Iedereen daarbij blij en tevreden stellen is bij voorbaat volgens mij een onmogelijke opdracht. Een balans vinden, dat is onze opdracht. Ik vind dat het college er goed in is geslaagd om die balans te vinden. Uitrenggebieden voor honden, zodat honden hun natuurlijke gedrag kunnen vertonen. Maar daar tegenover een algemeen aanlijngedod om te zorgen dat er geen onveilige situaties ontstaan. Onveilige situaties voor bewoners, maar ook voor andere dieren. De SP-fractie gaat niet mee, dat merkte u net ook al per interruptie, met voorstellen om hondenbezitters enkel te bekeuren bij overlastsituaties. Want hoe die te definiëren? Wat voor de een overlast is, is voor de ander geen overlast. Bovendien is het heel erg moeilijk te handhaven. Dat blijkt wel bij de hondenuitdrijving, ik noemde dat net ook als voorbeeld. Een overlast, die weinig bekeurd wordt, simpelweg omdat er bijna nooit een heterdaad voorkomt. Daaruit blijkt dat specifieke overlast benoemen praktisch gewoonweg niet werkbaar is. Als je dat wel voorstelt, dan zou je volgens mij moeten bepleiten helemaal nooit meer te bekeuren. Als je daarvoor kiest. Ook doet het onrecht aan de mensen die het gewoonweg niet prettig vinden om een loslopende hond tegen te komen. Bovendien is het voor mensen moeilijk in te schatten voor welke hond ze zouden moeten oppassen en voor welke niet, want ‘hij doet niets’, we weten het volgens mij allemaal, is niet altijd een garantie dat een hond niet iets doet. Een aanlijngedod en verder loslooptgebieden is volgens mij een mooie balans. Om de hondenbezitters tegemoet te komen wordt er gekeken waar extra prullenbakken nodig zijn. Daarnaast wil het college samen met de organisatie voor hondvriendelijk Groningen loslooptroutes gaan realiseren. Samenvattend, het college wil recht doen aan iedere bewoner van deze stad. Ik denk eerlijk gezegd dat dit goed gelukt is. Het is duidelijk dat niet iedereen daarbij tevreden is gesteld, maar volgens mij is dat ook gewoonweg niet mogelijk. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge, VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. De VVD-fractie kan zich in grote lijnen vinden in het voorgestelde beleid, maar we hebben nog wel een paar essentiële punten. We vinden het goed dat de opruimmiddelen nu beter gedefinieerd worden en dat er gekeken wordt naar meer loslooptroutes. Wij zien de motie van de PvdA daarom als een goede aanvulling. Ook de insteek van de Vereniging Hondvriendelijk Groningen, die door het college overgenomen wordt, om een positieve benadering en voorlichting te bewerkstelligen steunen wij van harte. Wij sluiten ons overigens wel aan bij de vraag van de PvdA met betrekking tot het regulier overleg met de VHG. De algemene opruimplicht steunen wij ook, maar hierbij merken wij wel op dat de VVD het noodzakelijk acht dat er ook meer geschikte prullenbakken bijkomen. Het college geeft in het voorstel aan hier nog naar te kijken, maar dit moet echt uitgebreid worden. Wij zouden het overigens niet wenselijk vinden als dit gefinancierd wordt door middel van verhoging van de hondenbelasting. Dat geven wij u alvast mee. Algemene opruimplicht akkoord, maar dan moet de gemeente het wel faciliteren. Dan met betrekking tot de handhaving van de aanlijnplicht.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Over die laatste zin dat algemene opruimplicht kan, maar dat de gemeente het dan wel moet faciliteren. Dit is eigenlijk wat wij beogen met de motie, die we hebben ingediend. Ik geloof niet dat we het aan u hebben voorgelegd, maar zou u dat dan ook kunnen steunen?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dat is de motie Poepcontainers, waar we het dan over hebben? Ja. Zo heet die, daar kan ik ook niks aan doen. Ik heb het niet verzonnen, maar daar kunnen wij ons in vinden.

De heer MOES (PvdA): Voorzitter, nog een vraag over het faciliteren.

De VOORZITTER: De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Is de VVD ook bereid om de ozb eventueel te verhogen om dat mogelijk te maken?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Nee, zeker niet. Dan met betrekking tot de handhaving van de aanlijnplicht. De wethouder heeft in de commissievergadering aangegeven dat de handhavers zich flexibel moeten opstellen en niet moeten jagen op loslopende honden. Het doel moet volgens de VVD zijn dat de overlast wordt aangepakt en dat daar dus op gehandhaafd wordt. Wij vragen het college daarom hier nog eens goed met de handhavers naar te kijken en verzoeken om een toezegging. Daarnaast wordt binnenkort bij F en V het Handhavingsprogramma Stadtoezicht behandeld. Momenteel staat hierin opgenomen dat in geval van een overtreding een bestuurlijke beschikking opgelegd zal worden. Dat is wel erg stellig. Enige coulantie moet mogelijk blijven. Er moet immers ook oog blijven bestaan voor speciale omstandigheden. Dat kan door een kleine tekstuele wijziging aan te brengen, 'zal' dient dan vervangen te worden door 'kan'. Wij zouden daarom graag een toezegging van het college krijgen dat voor de behandeling van dit programma deze tekst dusdanig wordt aangepast, dus dat de bestuurlijke strafbeschikking opgelegd kan worden. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, drie punten. Wij zijn ook voor de invoering van de algemene opruimplicht en daaraan koppelen wij ook de vraag naar voldoende prullenbakken. In het stuk lezen wij ook dat het college het van belang vindt om het aantal prullenbakken af te stemmen op de behoefte. Alleen het voorstel is ook om de algemene opruimplicht gelijk in te voeren, terwijl dat onderzoek nog loopt. Je zou dat kunnen zien als eerst schieten en dan vragen. Wij stellen dat voorwaardelijk. Wij zouden zeggen dat je die opruimplicht pas gaat invoeren als je voldoende capaciteit hebt in de afvalbakken om dat op te vangen. Dus wij volgen de lijn van het college, maar wij stellen haar als voorwaarde.

De VOORZITTER: De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Is de heer Seton het met mij eens dat er ook alternatieven zijn, bijvoorbeeld dat je even je zakje met hondensoep meeneemt naar huis en hem thuis gewoon weggooit?

De heer SETON (CDA): Nee, dat zie ik echt niet zitten. Volgens mij gaat het dan niet werken. Het tweede punt is dat overleg. Andere fracties hebben er ook naar gevraagd en wij zouden dat ook willen ondersteunen. Of je daar alle wijkorganisaties steeds bij moet vragen weet ik niet, ik weet niet of dat zou gaan werken. Ten slotte het hondenpark. Ja, dat is een mogelijkheid en ik zie de motie van de PvdA ook. Wij zien dat eerlijk gezegd niet zo zitten. Ons idee is dat alle Stadlers gebruik moeten kunnen maken van stedelijke voorzieningen, ook van plantsoenen en parken. Dus hondenbezitters en niet-hondenbezitters. Wij hebben het idee dat je met een apart hondenpark toch een soort verwijdergedrag krijgt. Als ik in de motie lees dat het ook bij voorkeur privaat zou moeten, dan zie ik het helemaal niet zitten. Als het privaat zou kunnen, dan zou het allang zijn geprobeerd. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. In de commissie bleek al wel dat dit onderwerp leeft in de stad. Overlast van honden staat al jaren bovenaan in de lijst van de grootste irritaties van de inwoners van Groningen. Het is duidelijk dat er iets moet gebeuren. De evaluatie heeft ons een goede inkijk gegeven in het functioneren van ons hondenbeleid. Ook zijn er belangrijke gevolgen aan het licht gebracht, bijvoorbeeld over de overlast en gezondheidsrisico's die gepaard gaan met het niet opruimen van hondensoep. Wij vinden het dan ook niet meer dan logisch dat een algemene opruimplicht is voorgesteld, maar verbinden daar net als andere partijen ook wel de voorwaarde aan dat er voldoende vuilnisbakken zijn. En niet zoals de heer Seton zei, eerst voldoende vuilnisbakken en dan pas de algemene opruimplicht. De algemene opruimplicht mag wat ons betreft meteen gaan gelden, maar we willen wel het college verzoeken om zo snel als mogelijk die extra vuilnisbakken daartegenover te stellen. Het beleid, zoals in het voorstel wordt omschreven, voldoet wat ons betreft aan alle eisen om ervoor te zorgen dat de belangen van Stadlers met en Stadlers zonder hond goed worden gewaarborgd. Er zijn meer

uitrenggebieden en het college gaat kijken naar meer loslooproutes. Wel zouden we ook willen verzoeken om met de hondeneigenaren in gesprek te blijven om op die manier te kijken of tegemoetgekomen kan worden aan punten die bij hen leven of gaan leven. Dank u wel.

De VOORZITTER: Volgens mij hebben we alle ... De heer Prummel natuurlijk nog niet. De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, ik ben eigenlijk wel trots op onze Stadgers, want de stad is veel schoner dan vroeger. Overal in de stad wordt stront van honden keurig opgeruimd. Wie had gedacht van die zo individualistische en vrijheidslievende Nederlanders dat ze aan deze aan hen opgelegde en toch wel erg ingrijpende maatregel zomaar zouden gehoorzamen. Bijzonder, voorzitter, zonder meer bijzonder. Daar staat tegenover dat wij ze best eens wat tegemoet zouden kunnen komen, mens en hond. We zouden dat kunnen doen door aanlijnen niet altijd te verbieden. Er is nu sprake van om het niet overal te verbieden, maar je kunt ook bedenken dat je ze niet altijd hoeft aan te lijnen. Een van de genoemde problemen is dat een loslopende hond met druk verkeer en met kinderen misschien niet wenselijk is, maar 's avonds tussen 20.00 uur en 's ochtends 6.00 uur zouden we honden op veel plekken kunnen laten loslopen. Daarover dienen wij een motie in. Wij dienen ook een motie in om het aantal afvalbakken substantieel te verhogen. Uiteraard zullen wij de uitstekende ideeën daarover van PvdA en GroenLinks ondersteunen. Er is nog een prangende vraag. Is het waar dat niet aan de wettelijke regel wordt voldaan dat optreden van boa's jaarlijks geanonimiseerd wordt gepubliceerd? Het is een richtlijn van de rijksoverheid. Volgens de vereniging van hondenvrienden wordt aan die regel geen gevolg gegeven door dit college. Ik zou dat graag willen horen. Dan heb ik drie moties. Ten eerste meer losloopgebieden als dat nodig is. Ten tweede substantieel meer afvalbakken. Ten derde dat 's avonds en 's nachts wanneer het minder druk is en kleinere kinderen op bed liggen honden wel degelijk los zouden moeten kunnen lopen. Die drie moties bied ik u nu aan.

De VOORZITTER: Drie moties.

Motie (18): Losloopgebieden (Stads partij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de evaluatie hondenbeleid,

Overwegende dat:

- uitlaatzones die daartoe geschikt zijn kunnen worden omgezet in losloopgebieden.

Verzoekt het college:

- hierover een voorstel te schrijven.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (19): Afvalbakken (Stads partij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de evaluatie hondenbeleid,

Stelt vast dat:

- het aantal afvalbakken substantieel moet worden verhoogd in en rond de uitlaat- en uitrenggebieden, die voor honden zijn aangewezen.

Verzoekt het college:

- hierover een voorstel te schrijven.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (20): Aanlijnggebod (Stads partij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de evaluatie hondenbeleid,

Overwegende dat:

- het 's avonds en 's nachts minder druk is op straat en dat kleine kinderen dan al op bed liggen.

Verzoekt het college:

- om tussen 20.00 uur 's avonds en 6.00 uur 's ochtends het aangelijnd hebben van een hond niet verplicht te stellen.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De moties maken deel uit van de beraadslagingen. Volgens mij hebben we nu alle sprekers in de raad gehad. Dan gaan we naar wethouder Visscher.

Wethouder VISSCHER: Voorzitter, dank u wel. Het is ongeveer een jaar geleden dat uw raad het herziene hondenbeleid vaststelde met drie belangrijke pijlers. Veel betere communicatie en voorlichting naar hondenbezitters en de bezoekers van de stad, die hier met hun hond naartoe komen. Betere serieuze handhaving. En uitbreiding van het aantal gebieden waar honden mogen loslopen. Want, voorzitter, daar is door veel fracties op gewezen. Maar ik kan u zeggen dat we sinds het begin van de herziening van het hondenbeleid het aantal uitrenggebieden hebben uitgebreid van 57 naar 92. Dus dat is toch wel behoorlijk. We hebben vorig jaar uw raad toegezegd om het beleid te gaan evalueren. Het heeft ons bijzonder geholpen dat sindsdien de Vereniging Hondvriendelijk Groningen bestaat in onze gemeente, dat die is opgericht. Vertegenwoordigers van die vereniging zitten ook op de tribune en zij volgen de beraadslagingen nauwlettend. We zijn het niet op alle punten eens met deze belangenbehartigers van de hondenbezitters, maar gelukkig hebben we aan een aantal van hun wensen wel tegemoet kunnen komen. Een daarvan is niet alleen voor uitrenggebieden te zorgen, maar ook voor routes. Routes waar je kunt wandelen. Ik dacht dat het de heer Kelder was die zei dat een hond en een mens met verschillende wandelgewoonten een route samen moeten kunnen lopen. We zijn samen met de vereniging bezig om twee pilots uit te proberen. In het Stadspark mag het al, daar hebben we al zo'n route georganiseerd. In Gravenburg zijn we in goed overleg met de bewoners al gekomen met een voorstel. En in het Noorderplantsoen, de heer Moes duidde er al op, daar gaan de gesprekken nog niet zo goed tussen de bewonersorganisaties en de initiatiefnemers van de pilot, waar wij in uw opdracht nu natuurlijk ook toe behoren. Maar we zullen ons best doen om ook daar die pilot te starten.

Veel fracties hebben gesproken over de handhaving. In zijn algemeenheid denk ik dat die met de komst van onze vakdirectie Stadstoezicht is geprofessionaliseerd. Handhaving is ook vooral bedoeld om overlast te voorkomen. Ik denk dat de voorstellen van de heer Kelder in de praktijk ondoenlijk zijn om te realiseren. Je kunt niet eerst wachten tot zich een feit voordoet, je wilt het graag voorkomen. Ook in het belang van de verkeersveiligheid en van mensen die bang zijn voor honden. Ook al staat een hond nog zo goed onder appel, iemand die bang is kan dat niet aan de buitenkant zien. Er kan altijd een situatie ontstaan waarbij er een schrikreactie is en er toch gevaar ontstaat. Niet alleen voor mensen, maar ook voor andere dieren, waaronder honden. Dan de oproep om meer te controleren op juist die poepoverlast. Ik ben trouwens zeer gesterkt door de opmerkingen van de heer Prummel, maar het kan nog beter. Dat ben ik eens met sprekers, onder andere mevrouw Jongman-Mollema, die uiteindelijk ook met haar fractie de aanstichter was van de herziening van dit hondenbeleid. Wij zullen ook proberen beter te controleren op die hondenoep. De wijziging van de APVG, die wij u voorstellen, moet daar ook bij helpen. Het heeft ook te maken met dat opruimmiddel. Handhaven doen we in zijn algemeenheid in redelijkheid en proportionaliteit. Wanneer we een overtreding constateren, dan wijzen we de overtreder daarop en dan vragen we wat de reden is. Dan is er altijd een moment waarop de proportionaliteit aan de orde komt en de handhaver zijn afweging kan maken. Maar het is natuurlijk wel heel normaal, dat wanneer je een overtreding constateert, waarvan uw raad heeft gezegd dat het niet zou moeten en niet hoort en past in onze spelregels, je dan wel een boete geeft. Nadere bespreking zal denk ik ook nog plaatsvinden in de commissie Financiën en Veiligheid wanneer het over de handhaving in zijn algemeenheid gaat. Mevrouw Koebrugge vroeg of je van 'zal' niet 'kan' kunt maken. Maar met dit 'zal' bedoelen wij gewoon dat je normaal gesproken een boete krijgt als je een overtreding begaat. In ons geval een bestuurlijke strafbeschikking. Dat is het normale gevolg van die overtreding. Overigens richting de heer Kelder, gehandicapte mensen met een geleidehond zijn uitgezonderd van een aantal van deze regels. Dus uiteraard gaan we daar heel zorgvuldig mee om. Deel 3 van dat beleidsplan, dat er nog niet zou zijn,

hebben wij vormgegeven. In het beleidsplan staat hoe je moet handhaven. We hebben dat vormgegeven in het Handhavingsprogramma Stadstoezicht 2012. Dus we noemen het misschien anders, maar het heeft wel dezelfde functie. De heer Prummel had het over boa's, maar ik dacht dat u klachten over boa's bedoelde? Of niet? Misschien kan ik even zeggen dat er klachten over boa's binnenkomen, vaak omdat men geen zin heeft in een boete. Dit gebeurt ook met het fietsparkeren bij het station, daar krijgen we natuurlijk klachten over binnen, inhoudelijke klachten. Een heel enkele keer, gelukkig komt het nauwelijks voor, krijgen we klachten over de bejegening en het optreden door boa's. Wij zullen in het vervolg in ons klachtenjaarverslag daar een aparte paragraaf van maken. Tot nu toe hadden we dat niet. Dus wie ons daarop gewezen heeft, die heeft ons daar terecht op gewezen. Vanaf nu zullen wij dat in ons klachtenjaarverslag doen.

Welke vragen zijn nog meer gesteld? Over onze relatie met de Vereniging Hondvriendelijk Groningen. Verschillende fracties hebben ernaar gevraagd. Ik heb gisteravond aan de vereniging zelf al toegezegd dat ik in ieder geval een keer per jaar bestuurlijk overleg wil voeren met de vereniging. We gaan zeker ook nog een keer per jaar ambtelijk overleg voeren. Wanneer er aanleiding toe is, dan kan dat vaker. Op dit moment gebeurt het zelfs veel vaker, omdat de vereniging erg goed meedenkt met ons bij het inrichten van de pilots rondom de loslooproutes. Zijn er nog meer vragen gesteld?

Misschien ga ik naar de moties. De motie over de poepcontainers, M14. Pas overgaan tot de opruimplicht nadat er voldoende afvalbakken geplaatst zijn. Voorzitter, deze motie is feitelijk overbodig en daarom zou ik haar ook willen ontraden. Want ik zeg tot de heer Seton en de heer Kelder dat het ons voornemen is, wanneer uw raad het besluit zo meteen positief neemt, om per 1 juli het nieuwe beleid en de algemene opruimplicht in te doen gaan. Daarmee vervalt een heel aantal uitlaatgebieden, waar op dit moment de poep mag blijven liggen. Wij zullen zorgen dat er op 1 juli bij al die voormalige uitlaatgebieden een prullenbak staat. Voor zover die er nog niet staan, zullen we die er neer gaan zetten. Want we gaan eerst prullenbakken die we in de stad hebben, herschikken. We hebben er ongeveer 1250 en we gaan 10% herschikken. We zorgen dat ze in ieder geval hier komen en ook nog op andere plekken waar het dienstig is en het niet ongunstig is voor zwerfvuil. Na 1 juli kunnen mensen ons ook nog suggesties doen en gaan we ervoor zorgen dat die prullenbakken zo goed mogelijk geplaatst worden. Als het dan nog niet goed genoeg is, dan kunnen we aanvullende maatregelen treffen. Maar we denken dat we hiermee echt tegemoetkomen, want bij alle voormalige uitlaatgebieden komt een prullenbak.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, een korte verhelderende vraag. Denkt de wethouder dat door het herschikken van de bestaande prullenbakken er voldoende prullenbakken zullen zijn om aan de behoefte te voldoen, zoals u zelf ook wilt? Of houdt u het voor mogelijk dat er nog aanvullend prullenbakken moeten worden geplaatst?

De VOORZITTER: Graag een kort antwoord van de wethouder en dan moet u echt een snel oordeel over de moties geven.

Wethouder VISSCHER: Ja, ik kan het laatste niet uitsluiten. Maar wat de behoefte is, het is natuurlijk niet zo dat er iedere 2 m een prullenbak moet staan. Dus we proberen dat ook in redelijkheid. Ik denk dat we een heel eind komen, mijnheer Seton, maar laten we het met elkaar in de gaten houden.

De motie Aanlijnged, nummer 15. Ik heb net denk ik toegelicht dat ik denk dat we op een heel redelijke manier en een manier zoals het bedoeld is, handhaven. Daar is altijd proportionaliteit aan de orde. En deze moties ontraad ik.

De VOORZITTER: Wilt u de moties inderdaad ook van een kort oordeel voorzien? Want u bent echt door uw tijd heen.

Wethouder VISSCHER: Hondenpark, motie 16. Een heel interessante gedachte. Ik denk wel een dure voorziening, waarvan je nog niet weet hoeveel mensen er gebruik van gaan maken. Dus ik zou er wel erg aan hechten dat het dan ook door een particulier initiatief gedragen wordt. Ik zie het niet als een taak van de gemeente om zo'n hondenpark te gaan exploiteren. Ik zie de heer Moes gelukkig ook knikken. Ik laat het oordeel aan de raad.

De VOORZITTER: Nee, er is geen tijd meer voor interrupties, excuus. De wethouder.

Wethouder VISSCHER: Motie nummer 17, Van hondenpoep naar energie. Altijd aantrekkelijk. We proberen sowieso ook warmte uit het riool te halen, waarover later meer. We gaan kijken naar betere mogelijkheden voor prullenbakken. We hebben ook voor de gewone prullenbakken een plan om te kijken naar betere. Dit is ook een interessante gedachte. We weten dat het in Leeuwarden gebeurt, dat het wel duur is en dat er ook praktisch nog wel wat haken en ogen aan zitten. Maar we willen daar echt wel naar kijken. Als we zaken kunnen verbeteren, dan zullen we dat niet laten.

Nu nog de drie moties, die ik nog niet gezien heb, van de Stadspartij. Dus het spijt me, voorzitter, maar ik moet ze toch even lezen. Uitlaatzones, die daartoe geschikt zijn, kunnen worden omgezet in losloopgebieden. De meeste uitlaatzones zijn daar juist niet voor geschikt, want het zijn vaak strookjes langs verkeerswegen en kleine gebiedjes. Dus we hebben daar al naar gekeken en de meesten zijn er eigenlijk niet voor geschikt. Dus deze zou ik toch wel echt willen ontraden om geen dubbel werk te doen. We hebben alles echt heel zorgvuldig bekeken. We blijven natuurlijk wel met de Vereniging Hondenvriendelijk Groningen kijken naar het beleid en als er verbeteringen en nieuwe gebieden wenselijk zijn, dan kan dat altijd.

Motie 19, Afvalbakken. Daar heb ik het al over gehad. Ontraad ik.

Aanlijngedebod. Ja, het is weer een variant. Het maakt het allemaal niet overzichtelijker en duidelijker. Dat was nu juist ook zo'n wens vanuit de stad toen we aan deze hele operatie begonnen, die ons overigens al heel wat tijd gekost heeft, maar waarvan we gelukkig ook langzamerhand de vruchten kunnen plukken. Hier zou ik niet voor zijn, want het maakt het allemaal onduidelijker. Voorzitter, voor zover.

De VOORZITTER: Goed, dank u wel. Dan stel ik u voor dat wij ...

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Voorzitter, wij trekken motie nummer 14 in, omdat we het antwoord van de wethouder voldoende vinden.

De VOORZITTER: De motie op stuk nummer 14 is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen. De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Naar aanleiding van wat de wethouder gezegd heeft, trekken wij motie nummer 18 in.

De VOORZITTER: De motie op stuk nummer 18 is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen. Kunnen wij gaan stemmen?

Dan gaan we stemmen. Ik hoop dat u alles op orde hebt. Als wij de moties ook zouden kunnen zien? Dan gaan we allereerst stemmen over de motie op stuk nummer 15. Behoeft er stemverklaringen? Mevrouw Koebbrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ik heb een aantal stemverklaringen. Wilt u ze in een keer of per motie?

De VOORZITTER: Per motie, maar eigenlijk geen aantal of althans een heel beperkt aantal als dat kan, alstublieft.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Nou ja, daarom zeg ik dat ik het ook wel in een keer kan doen, maar ...

De VOORZITTER: Per motie, toch maar, voor de overzichtelijkheid. Wij gaan naar motie 15, kunt u daar uw oordeel over geven? Of althans, uw stemverklaring over afleggen.

Stemverklaring vooraf:

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): De gedachte achter de motie begrijpen wij. Flexibel handhaven, dus daar waar daadwerkelijk de vrijheid van anderen in het geding is. De juridische gevolgen zijn ons niet helemaal bekend, maar als signaal steunen we de motie wel.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk nummer 15? Dat zijn VVD en Partij voor de Dieren, waarmee de motie is verworpen.

Dan gaan we naar de motie op stuk nummer 16. De heer Eikenaar.

Stemverklaringen vooraf:

De heer EIKENAAR (SP): Op zich steun ik het idee van zo'n hondenpark wel, maar als het een particulier initiatief is dan zou ik het ook graag daarbij willen laten. Als iemand met zo'n initiatief komt, prima. Dan moet het college volgens mij kijken of dat mogelijk gemaakt moet worden. Een soort kabelbaan, hoor ik. Maar dan hoop ik dat het wel gebeurt, dat is het verschil. Maar wij zullen de motie om die reden dus niet steunen.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Als er particuliere mensen zijn die dit willen initiëren, dan moeten zij dit inderdaad zelf weten. Wij denken echter dat er toch een soort werking van uitgaat dat tegen mensen die ergens anders met hun hond lopen wordt gesteld dat zij toch naar dat park moeten, omdat het er speciaal voor is. Daarom zullen wij het niet steunen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Het lijkt ons een positief steuntje in de rug om in ieder geval dit onderzoek te doen, dus wij zullen de motie wel steunen.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Wij vinden het ook een positieve motie en we sluiten ons erbij aan. Wij zullen haar steunen.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk nummer 16? Dat is de raad min CDA, min Partij voor de Dieren, min SP. Alle anderen wel? Min Student en Stad. De motie is aangenomen.

Dan gaan we naar motie op stuk nummer 17. Geen stemverklaringen? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk nummer 17? Dat is de hele raad. De motie is aangenomen.

De motie op stuk nummer 18 is ingetrokken.

De motie op stuk nummer 19. Stemverklaring? Mevrouw Koebrugge.

Stemverklaring vooraf:

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Wij vinden gezien de woordvoering van de wethouder deze motie overbodig en zullen haar daarom niet steunen.

De VOORZITTER: Goed, dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk nummer 19? Dat is de Stadspartij. Verder niet? De motie is verworpen.

De motie op stuk nummer 20. 's Nachts liggen de kleine kinderen op bed. Stemverklaring? De heer Moes.

Stemverklaringen vooraf:

De heer MOES (PvdA): Ook 's nachts lopen er mensen op straat. Ook 's nachts lopen er katten en andere dieren op straat. Om die reden steunen we deze motie niet.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Als onze motie het had gehaald, had ik deze motie niet gesteund. Maar aangezien onze motie het niet gehaald heeft, is dit tenminste nog iets. Daarom zullen we deze wel steunen.

Mevrouw COPINI (D66): We danken Stadspartij voor het creatief meedenken. Helaas maakt dit het beleid niet helder en niet scherp. Dus we zullen dit helaas niet steunen.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk nummer 20? Partij voor de Dieren en Stadspartij. Verder niet? De motie is verworpen.

Dan de voorstellen, zoals onder I tot en IV voorgelegd. Wie steunt de voorstellen, zoals onder I tot en met IV voorgelegd? Dat is de hele raad min de Partij voor de Dieren. De voorstellen zijn aangenomen.

Dan gaan we naar agendapunt 8b.

8.b.: Evaluatie Rekenkamercommissie

De VOORZITTER: Wie mag ik hierover het woord geven? Dit zijn de spreektijden. Mevrouw Rademaker.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Neem de ontwikkeling rond het fenomeen gemeentelijke rekenkamer. Als het gaat om ingewikkelde zaken, waarbij de raad er de vinger niet achter kan krijgen wat er precies aan de hand is, is een rekenkameronderzoek een heel belangrijk instrument. Uitstekend dat daarvoor de

mogelijkheid is. Maar de praktijk is nu dat er elk jaar een fors aantal onderzoeken wordt afgescheiden, los van de vraag of er iets aan de hand is. En dat daarvoor bureaus ingehuurd worden, die inderdaad hun waarde willen bewijzen door hun conclusies heel erg stevig te formuleren. De praktijk is verder dat de media van zo'n onderzoek alleen de hardste conclusies weergeven. Zo gaat dat en zo zijn we bezig het wantrouwen en cynisme op hoog niveau te organiseren. We zijn zelfs nog een stap verder gegaan de afgelopen jaren. Inmiddels onderzoekt de Rekenkamercommissie ook al voorstellen waarover de raad nog niet eens gesproken heeft. En ze laat advertenties zetten, waarin burgers gevraagd wordt of zij nog onderwerpen weten voor een onderzoek. Daarmee doen we alles wat mogelijk is om het vertrouwen in het openbaar bestuur te ondermijnen en smeken we er haast om dat de mensen zich afkeren van de politiek en alle vertrouwen verliezen in bestuurders en uitvoerders. Mijn pleidooi: laten we stoppen met die gekkigheid. Het was niet mijn pleidooi, maar ik omschrijf hem geheel, het was van onze vorige wethouder de heer Verschuren.

De VOORZITTER: De heer Martens.

De heer MARTENS: Voorzitter, dank u. Maar dat kunt u toch niet menen dat we het vertrouwen in het openbaar bestuur beschadigen door onszelf kritisch te onderzoeken? Waar slaat dat überhaupt op?

Mevrouw RADEMAKER (SP): Nou dat slaat erop dat volgens mij deze gemeenteraad ontzettend dol op onderzoeken is. We hebben een rekenkamer en daarom moeten we onderzoeken. Ik bedoel, wat is er in 2011 onderzocht en wat hebben we ermee gedaan? Ik heb het idee dat het erg weinig is. Het is goed dat we als gemeenteraad onderzoeken kunnen doen. Wij wilden graag een evaluatie van de rekenkamer, vooral om te kijken wat we aan het doen zijn en hoe we dat beter kunnen doen. In de voorstellen die daaruit voortvloeiden zitten twee modellen die we zouden kunnen kiezen. Wij denken, hou een rekenkamer zoals we die nu hebben, maar zorg er wel voor dat de onderwerpkeuze veel transparanter is. Want dat is wat we niet doen. Volgens mij komen we er niet met alleen maar meer onderzoeken. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Akkermans.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, een ander geluid vanuit mijn fractie. De democratie moet zichzelf goed organiseren. De volksvertegenwoordiging is daarbinnen het belangrijkste orgaan en die moet dat dus helemaal. De raad moet kunnen controleren en sturen en heeft daarvoor equipment nodig. Het is altijd een wat ongemakkelijk gesprek, want we organiseren ons eigen budget, maar politieke preutsheid is eigenlijk niet aan de orde en zelfs onverstandig. Om het maar huiselijk te zeggen: goedkoop is duurkoop. Juist door een goed georganiseerde rekenkamer zijn we in staat om geld uit te sparen en op zijn minst om te bevorderen dat de uitgaven ook goed tot hun recht komen. Mijn fractie kiest wat dat betreft op basis van de evaluatie voor het model van een bureau met een directeur. Het hoeft allemaal niet verschrikkelijk ingewikkeld en duur te zijn, maar het zorgt net even voor de professionaliteit en de kwaliteit die nodig zijn. We snappen ook heel goed en vinden het nu ook niet verstandig om nu op dit moment vooruit te lopen op de voorjaarsnota en de begroting 2013. Dus het lijkt ons verstandig om die keus in principe te maken en de intentie uit te spreken dat we daarna toe willen en om aan het presidium te vragen dat samen met de Rekenkamercommissie wat verder uit te werken. We kunnen ons voorstellen dat de nieuwe voorzitter van de Rekenkamercommissie een soort kwartiermaker wordt voor dat nieuwe model. Als dan straks de begroting daar is, dan kunnen we praten over een geleidelijke ophoging tot we ongeveer aan de norm zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, bij een gezonde volksvertegenwoordiging hoort ook een rekenkamer of Rekenkamercommissie. Het is nodig, omdat de complexiteit van het bestuur zodanig is dat wij anders onvoldoende zicht hebben op de effectiviteit en de legitimiteit van de uitgaven. Mijn fractie is blij met het werk van de rekenkamer tot op dit moment en we hebben er vertrouwen in dat ook de komende rekenkamers, hoe die ook zullen zijn samengesteld en welke structuur zij ook zullen hebben, de raad zullen dienen bij het controleren van het bestuur. Voorzitter, daarvoor is wel nodig dat de Rekenkamercommissie ook over enige armslag beschikt. Om dat te bereiken dien ik een motie in.

De VOORZITTER: Een motie.

Motie (22): Budget Rekenkamercommissie (Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de evaluatie Rekenkamercommissie,

Constaterende dat:

- de evaluatie van de rekenkamer een aantal gemeenschappelijke noemers oplevert, waaromtrent de raad het eens is;
- deze met name betrekking hebben op de ondersteuning en versterking van de oordeelsvorming en de controlerende rol van de raad;
- gezag en transparantie belangrijke sleutelwoorden zijn.

Overwegende dat:

- de rekenkamer qua bezetting en budget voldoende toegerust moet zijn om zijn taken waar te kunnen maken;
- de gemeente Groningen de landelijke norm voor het budget van de rekenkamer (vastgesteld op 1 euro per inwoner per jaar) lang niet haalt;
- in deze periode van bezuinigingen een snelle inhaalslag niet opportuun lijkt.

Is van mening dat:

- de raad de intentie moet uitspreken dat de rekenkamer, in welk model dan ook, voldoende moet zijn toegerust;
- de raad hier een concrete vertaling aan moet geven.

Verzoekt de Rekenkamercommissie:

- in overleg met het presidium uitwerking te geven aan de door de raad in zijn vergadering van 30 mei 2012 gevoerde discussie over model en toerusting.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De **VOORZITTER**: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Het lijkt erop dat de heer Prummel in de marge het aantal stemmen op de motie al heeft geteld. Dat zouden er dan zeventien zijn, we zullen zien of dat gaat lukken.

De heer **PRUMMEL** (Stadspartij): Voorzitter, ik denk dat het een heel ander staatje is. We zullen zien.

De **VOORZITTER**: We zullen zien, ja. Wie kan ik nog meer het woord geven? De heer Martens, PvdA.

De heer **MARTENS** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen de evaluatie van harte onderschrijven. Wij kiezen voor het gemengde model. Wij zijn van mening dat een sterke raad een sterke rekenkamer nodig heeft om haar democratische plichten goed te kunnen vervullen. Wij vinden onderzoek juist wel heel belangrijk. Onderzoek dat leidt tot minder falend beleid scheelt ook uiteindelijk geld. Dus willen bekibbelen op een rekenkamer is ‘penny wise, pound foolish’. Bovendien heeft het ook een democratische waarde in zichzelf. Wat dat betreft vind ik exact het tegenovergestelde van mevrouw Rademaker, maar dat was al wel duidelijk. Er komt steeds naar voren dat er te weinig geld c.q. ondersteuning is om de ambities die wij als raad hebben voor onze rekenkamer waar te maken. Dan moeten we de tering naar de nering zetten en daar misschien wat bij doen. Ik heb de motie van de Stadspartij al even kunnen zien en wij kunnen haar om die reden ook steunen.

Mevrouw **RADEMAKER** (SP): Voorzitter, ik heb nog een vraag aan de PvdA-fractie. Wat had u dan afgelopen jaar wel willen doen wat we niet hebben gedaan? Ik bedoel, Meerstad stond erop, volgens mij geambieerd door heel veel fracties, maar niet uitgevoerd.

De heer **MARTENS** (PvdA): Om deze discussie te vermijden of juist hier te kunnen voeren ben ik heel erg voor de aanbeveling om de onderwerpkeuze gewoon in het openbaar te bespreken. We hebben namelijk in onze fractie een hele lijst met dingen naar voren gebracht en uiteindelijk is alleen een onderzoek uitgevoerd. Dus er is zat in het keuzemenu.

De VOORZITTER: Dat was uw bijdrage, want u was ook door uw spreektijd heen. Dan gaan we naar de heer Leemhuis, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik krijg de indruk dat u al verder wilde, ik zal het dus ook heel kort houden. In grote lijnen sluit ik me aan bij de woordvoering van de heer Akkermans van D66. Wij hebben de ervaring en het beeld dat de laatste tijd de discussie over de agendering en over de onderwerpkeuze van de Rekenkamercommissie iets te veel de bovenhand voert. Wij vinden dat de commissie in onafhankelijkheid tot haar onderzoeken moet kunnen komen. Dat is ook de reden dat wij meer en meer neigen naar een rekenkamer, dan wordt de rolverdeling duidelijker en dan is er niet het beeld dat de raadsleden ook nog mee moeten doen vanuit hun fractie in de onderwerpkeuze. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Rutte, VVD.

De heer RUTTE (VVD): Voorzitter, omwille van de tijd wil ik mij grotendeels aansluiten bij de woordvoering van de heer Martens van de PvdA. Ten aanzien van de financiën houden we nog even een slag om de arm. We gaan de motie van de Stadspartij bekijken. Wat de VVD betreft regelt de raad als men een onderzoek wil dat meer geld kost op dat moment extra geld en gaan we in de basis door op de huidige voet. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Kelder heeft geen spreektijd meer, dus dat lukt helaas niet meer.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Volgens het bord had ik nog vierehalve minuut, maar dat klopt dus niet?

De VOORZITTER: Ik zie hier een toch vrij onverbiddelijke streep.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dat was ook wat u zei toen ik aan het woord was, maar op het bord stond vierehalve minuut. Maar dan snap ik het.

De VOORZITTER: De Partij voor de Dieren heeft geen spreektijd meer. Stond nog niet verwerkt in de lijst. Sorry.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik wou alleen maar aansluiten bij de PvdA, maar dan doe ik dat niet.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): De heer Van Rooij sluit zich ook korthedshalve aan bij de woordvoering van de heer Martens, PvdA.

De VOORZITTER: Anderen nog? Nu staat er dat het college zeven minuten heeft, maar dat is helemaal niet waar, want het is geen voorstel van het college. Wij gaan volgens mij naar besluitvorming over de motie. Kunt u de motie op stuk M22, die nog even getoond zal worden, steunen? U hebt de motie gezien? Kunt u de motie op stuk nummer 22 steunen? Wie steunt de motie op stuk 22? Dat is de raad min de SP. Alle anderen steunen de motie. De motie is aangenomen. De heer Leemhuis, stemverklaring.

Stemverklaring achteraf:

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Het gaat ons hier vooral om het van mening zijn. De overweging dat het per se 1 euro per inwoner zou moeten zijn, daarvan heb ik in de commissie ook al gezegd dat het niet meteen is wat mijn fractie vindt.

De VOORZITTER: Dan de voorstellen, zoals die zijn voorgelegd onder I tot en met IV. Wie steunt de voorstellen, zoals voorgelegd? Steunt de SP de voorstellen, zoals voorgelegd? Volgens mij steunt u allemaal de voorstellen, zoals voorgelegd. Dan had ik begrepen dat er nog behoefte is aan een stemverklaring.

Stemverklaring achteraf:

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voor onze bijdrage verwijs ik naar de commissie, omdat wij nu nog spreektijd willen sparen.

De VOORZITTER: Anderen? Niet. Dan gaan wij naar het laatste agendapunt.

8.c.: Pilot ambtelijk horen bij bezwaarschriftprocedure SOZAWE

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff neemt niet deel aan deze beraadslagingen. Zij verlaat de beraadslagingen, kan ik beter zeggen. Dan is het woord aan de heer Rutte, VVD.

De heer RUTTE (VVD): Ja, voorzitter, het belangrijkste in de politiek is het maken van keuzes. Keuzes tussen verschillende belangen. Het betekent dat je soms iets wat je heel belangrijk vindt, bijvoorbeeld een kleine bezuiniging van 100.000 euro, niet laat prevaleren boven een ander belang, in dit geval individuele rechtsbescherming. Ik heb het in de commissie al gezegd en ik herhaal het hier opnieuw: de VVD hecht zeer aan de individuele rechtsbescherming. De krachtsverhoudingen tussen de individuele burger en de sterke overheid zijn per definitie scheef. Als de burger voor zijn inkomen ook nog eens afhankelijk is van diezelfde overheid, dan is de verhouding nog schever. De VVD is daarom erg ongelukkig met het voornemen van het college om een pilot te gaan doen met ambtelijk horen. Ambtelijk horen betekent dat een bezwaar tegen een besluit van de dienst SOZAWE niet langer wordt voorgelegd aan een onafhankelijke bezwaarschriftencommissie, maar dat de zaak wordt beoordeeld door een jurist van de dienst zelf. Ook als de jurist die zaak nog nooit eerder heeft behandeld, is dat geen onafhankelijke toetsing, ook al beweerde de wethouder tijdens de behandeling in de commissie dat dit wel zo is. Maar dat zet nut en noodzaak van de scheiding der machten in een wel heel bijzonder daglicht. Tijdens de behandeling in de commissie bleek dat veel commissieleden als voordeel van ambtelijk horen zien dat de dienst op deze manier wellicht op een minnelijke manier meer zaken zou kunnen oplossen. Laat het duidelijk zijn dat de VVD daar een heel groot voorstander van is. Het is een uitstekende zaak dat met een klantvriendelijke opstelling voorkomen wordt dat zaken escaleren. Niets staat wat ons betreft een dergelijke werkwijze in de weg, zo lang voor wie dat wil altijd de gang naar een onafhankelijke commissie open blijft staan. Daarvoor dienen wij samen met CDA een motie in. De motie is al rondgedeeld, ik zal haar even aan de voorzitter geven.

De VOORZITTER: Dank u wel, een motie.

Motie (21): Onafhankelijke rechtsbescherming (VVD, CDA)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 mei 2012, besprekende de collegebrief Pilot ambtelijk horen bij de bezwaarschriftprocedure SOZAWE,

Overwegende dat:

- het goed is dat de dienst SOZAWE probeert te voorkomen dat er bovenmatig gebruik wordt gemaakt van de formele bezwaarschriftprocedure;
- dit er echter niet toe mag leiden dat de gang naar de onafhankelijke bezwaarschriftencommissie wordt afgesloten.

Verzoekt het college:

- de pilot ambtelijk horen dusdanig aan te passen dat een bezwaar tegen een beslissing van de dienst SOZAWE altijd aan een onafhankelijke bezwaarschriftencommissie voorgelegd kan worden.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen ons vinden in de woordvoering van VVD en CDA, want de huidige commissie doet het werk gewoon goed en is uitermate deskundig. Termijnen worden niet overschreden en er zijn voor zover ik weet helemaal geen klachten over. Bovendien werkt de commissie onafhankelijk en onpartijdig. Het is een rare zaak om een goed werkende commissie op dit moment deels te ontmantelen voor een besparing van 100.000 euro. Ik had

eigenlijk een motie klaar om de pilot niet door te laten gaan, maar ik merk nu dat die toch geen meerderheid zal halen, dus ik zal de motie van VVD en CDA steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Verhoef, ChristenUnie.

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. In de commissie heb ik al namens mijn fractie aangegeven dat wij ons goed kunnen vinden in de pilot en hiervoor ook graag de ruimte willen geven. In de pilot wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen lichtere en meer ingewikkelde en complexe zaken. Met dat onderscheid bouwt het college ook heel duidelijk een filter in dat de externe bezwaarschriftencommissie behoorlijk zal ontlasten. Landelijk onderzoek laat ook zien dat er een grote winst te behalen is bij het begrijpelijk maken van besluiten. Vaak is een gesprek met de juridisch medewerker al voldoende om inzicht en helderheid te krijgen over de besluiten die genomen zijn. Deze uitleg maakt dat burgers het besluit begrijpen en ook eerder bereid zijn te accepteren. Voor de fractie van de ChristenUnie is het wel belangrijk dat de positie van de juridisch medewerker duidelijk is en dat er heldere criteria zijn, op grond waarvan een bezwaar wordt voorgelegd aan de bezwaarschriftencommissie of aan de juridisch medewerker. Die criteria vinden we ook duidelijk terug in de collegebrief, die we hebben ontvangen. Dan de vraag of burgers zelf moeten mogen kiezen. Volgens ons ontkrachten we daarmee de pilot en slaan we eigenlijk de basis onder de pilot vandaan, want de suggestie kan dan gewekt worden dat het advies van de commissie zwaarder zou wegen of zelfs bindend is. En dat is beslist niet het geval, leert ook navraag bij de ambtenaar. Uitkomst van beide sporen, zowel het gaan naar de bezwaarschriftencommissie als het gesprek met de juridisch medewerker, leidt beide tot een advies aan het college. De burger kan in beide gevallen een gang naar de rechter overwegen.

De VOORZITTER: Gaat u afronden?

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Ja hoor. Voor de fractie van de ChristenUnie staat voorop dat de belangen van de burgers zorgvuldig zijn meegenomen, dat met een heldere procedure wordt gewerkt aan de kwaliteitsverbetering en dat de bezwaarschriftencommissie wordt ontlast. Dat het dan nog een besparing oplevert, is mooi meegenomen, maar op dit moment voor ons niet het belangrijkste. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Kuik, CDA.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. Ik kan me aansluiten bij de strakke woordvoering van de heer Rutte. Anders dan de CU hechten wij wel belang aan het feit dat de burger een keuze heeft voor de gang naar een onafhankelijke bezwaarschriftencommissie. Vandaar ook deze motie.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, ik heb eigenlijk één vraag aan het college, want daar heb ik in de commissie geen antwoord op gehad. Is het college bereid om mensen die een bezwaarschrift indienen de keus te geven of ambtelijk te horen of zich te laten horen door de bezwaarschriftencommissie? In de commissie heeft de VVD aangegeven dat zij van mening is dat de pilot ook de gang naar de rechter in de weg zou staan en mijn fractie is het daarover niet eens met de VVD. Immers, na het besluit op bezwaar is het aan degene die het bezwaar heeft ingediend om wel of niet naar de rechter te gaan.

De heer RUTTE (VVD): Voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk is door haar spreektijd heen, dus het spijt me.

De heer RUTTE (VVD): Oké, maar ze heeft me wel verkeerd begrepen. Dat is dan jammer.

De VOORZITTER: Goed. Dat heeft u dan alsnog op heel slimme wijze weten te zeggen. Mevrouw Postma.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Net als in de raadscommissie kan ik mij aansluiten bij de woordvoering van de heer Verhoef van de ChristenUnie. Met als aanvulling nog dat wij

hechten aan de rechtsbescherming van burgers, maar dat wij de pilot zodanig vormgegeven vinden en met zoveel onderzoek omgeven dat we die wel een kans willen geven. Wij kijken uit naar de evaluatie. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, fractie. Eh, dank u wel voorzitter. [Hilariteit.] Dank je wel, jongens!

De VOORZITTER: Gaat dat zo bij u?

De heer LUHOFF (D66): U moest er eens bij zijn op maandagavond. Nee, voorzitter, ook mijn fractie hecht veel waarde aan een goede rechtsbescherming en een goede bezwaarschriftenprocedure, maar we hebben het hier over een interne procedure van de gemeente Groningen. Daarom is het ook altijd goed om te kijken of het efficiënter en beter kan. We zien ook de gevoeligheid en we zijn ook blij dat het college dit in de vorm van een pilot doet met het advies van de ombudsman. Om aan te sluiten bij de woorden van de cliëntenraad zien wij de uitkomsten van de evaluatie tegemoet.

De VOORZITTER: De heer Luhoff is nagenoeg door zijn spreektijd heen. Dus voor twee is geen tijd. Ik hoorde echt mevrouw Kuik het eerst, het spijt me. Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK: Ja, voorzitter. Ik wil toch even terugkomen op de woordvoering van D66 in de commissie. Daar wilde D66 ook de keus houden aan de mensen zelf om ook naar de bezwaarschriftencommissie te gaan. Ik ben wel benieuwd waarom dit standpunt nu veranderd is.

De heer LUHOFF (D66): Nee, dat klopt. Maar we hebben het hier over de interne bezwaarschriftenprocedure. De heer Verhoef van de ChristenUnie heeft het net ook al heel duidelijk gemaakt in zijn woorden. De externe procedure staat natuurlijk nog altijd open. Het gaat om het belang van deze pilot en die willen we eerst afwachten. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ik sluit me aan bij de woordvoering van de heer Verhoef.

De VOORZITTER: Heb ik dan iedereen gehad? Mevrouw Dekker, PvdA.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Ja, ik hou het kort, want volgens mij heb ik geen spreektijd meer. Wij gaven ook al in de commissie aan dat we geen overwegende bezwaren zagen om de pilot te starten, maar wel enkele kanttekeningen hadden. Die gingen onder meer over de keuze die mensen zouden moeten. Daarom kunnen wij de motie wel steunen, dat is dan ook direct mijn stemverklaring. We kijken uit naar de uitkomst van de evaluatie.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan gaan we naar wethouder Pastoor.

Wethouder PASTOOR: Voorzitter, dank u wel. We hebben het over de pilot ambtelijk horen in de bezwaarschriftenprocedure SOZAWE. De naam zegt het al, we hebben het over een pilot. Ik wil nogmaals benadrukken dat ook het college veel waarde hecht aan een zorgvuldige bezwaarschriftenprocedure. Juist daarom maken wij onderscheid tussen bezwaarschriften die worden overhandigd of voorgelegd aan de bezwaarschriftencommissie of aan een juridisch medewerker. We hebben een aantal waarborgen ingebouwd. Ik heb het u in de commissie al gezegd en herhaal het nog een keer. De pilot heeft goedkeuring van de ombudsvrouw, we hebben het haar voorgelegd. De pilot is besproken met de bezwaarschriftencommissie zelf. De pilot wordt gemonitord en geëvalueerd door Bureau Onderzoek en Statistiek. De cliëntenraad van SOZAWE wacht de resultaten van de pilot af. En last but not least zijn wij niet de enige gemeente en ook niet de eerste gemeente die dit op deze manier wil aanpakken. Er zijn ons meerdere gemeenten voorgegaan. Wij hebben daarvan gehoord dat de resultaten zeer succesvol zijn.

De VOORZITTER: De heer Rutte.

De heer RUTTE (VVD): Voorzitter. Mevrouw Pastoor gaat al een heel eind verder, maar een van de punten die zij aanhaalde is dat het besproken is met de bezwaarschriftencommissie. Dat klopt. Maar daarin is wel door de voorzitter heel nadrukkelijk aangegeven dat hij als essentiële voorwaarde had dat de cliënt de keuze zou hebben en dat het personeel uitgebreid zou worden opgeleid. Aan beide voorwaarden lijkt vooralsnog niet voldaan. Mag ik daar een reactie op?

Wethouder PASTOOR: Zoals ik in de commissie al heb gezegd, ben ik van mening dat het personeel deskundig genoeg is. Het is opgeleid en heeft een juridische achtergrond. Mocht er in de pilot aanleiding zijn om daaraan te twijfelen, dan zullen we als eersten het personeel nog een keer scholing aanbieden. Dan wat betreft uw opmerking over de keus aan de klant laten. Ik denk dat we daarmee geen recht doen aan deze pilo, omdat wij nadrukkelijk inzetten juist op het onderscheid in plat gezegd zware gevallen en lichte gevallen. Het zou betekenen dat wanneer je de keus aan de klant laat, de lichte gevallen bij de bezwaarschriftencommissie zouden kunnen komen en de suggestie zou kunnen worden gewekt dat je daar beter behandeld wordt. Het tegendeel is waar. Ik stel voor dat wij toch deze pilot een eerlijke kans geven en aan het eind kijken wat de resultaten zijn. Kortom, ik hecht eraan u te zeggen dat het college van mening is dat ...

De VOORZITTER: De heer Rutte.

De heer RUTTE (VVD): Voorzitter, nog een keer heel kort. Dan klopt dus wel mijn conclusie dat de voorzitter van de bezwaarschriftencommissie geadviseerd heeft om het anders te doen dan u nu doet. U concludeert dat het misschien een verkeerd advies was, maar dat advies was anders.

Wethouder PASTOOR: Ik weet niet wat het advies van de voorzitter van de bezwaarschriftencommissie was, ik heb alleen begrepen dat de bezwaarschriftencommissie geen bezwaar heeft tegen deze pilot. Dat is mijn verhaal. Verder hecht ik eraan om in ieder geval vast te stellen dat ook het college van mening is dat een bezwaarschriftenprocedure van hoge kwaliteit moet zijn en moet leiden tot een rechtmatig besluit. Wij denken dat de pilot aan deze voorwaarden voldoet en stellen u dan ook voor om de pilot aan het eind van de proefperiode op deze merites te beoordelen. Overigens blijft voor iedereen altijd de mogelijkheid over van het aantekenen van beroep bij de rechter. Dan wat betreft de motie, oordeel aan de raad.

De VOORZITTER: Goed. Kunnen wij dan naar besluitvorming gaan? Dan gaan we naar de moties en alleen de moties, omdat het een collegebrief betreft. De motie op stuk nummer 21. U ziet de motie. Wie steunt de motie op stuk 21? Dat is de raad, min GroenLinks, min ChristenUnie, min Student en Stad, min D66, waarmee de motie is aangenomen. Het was een collegebrief.

9. Sluiting

De VOORZITTER: Dan zijn we aan het eind van deze vergadering gekomen en kan ik deze vergadering sluiten. Ik wens u een behouden reis naar huis. De vergadering is gesloten (22.40 uur).